| | | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | Sēdes video translācija | 03.12.2020 | 9.00 | 9.35 | 11.20 | 13.30 | 14.00 | 15.30 | 17.30 | 18.02 | 18.25 |

*https://www.saeima.lv/lv/transcripts/view/2167*
*https://titania.saeima.lv/LIVS13/SaeimaLIVS2_DK.nsf/DK?ReadForm&nr=2823f5c6-9c4e-4203-b410-7e47f6bada56*

03.12.2020. 13.Saeima divdesmit sestā sēde-rudens sesija turpina- sāk19.nov *Noraksts*

**Stenogramma** *Sēdi vada pārmaiņus: Ināra Mūrniece, Inese Lībiņa-Egnere, Dagmāra Beitnere-Le Galla*
2020.gada 3. decembra sēde (otrā) sākas pl. 9:36
sēde slēgta pl. 17:46, sēdes ilgums- 3 h 44 minūtes / 3 h 11 min - darbs sēdē

*PIEBILDE: 3. decembrī notiek piecas sēdes: nr.26, nr.27, nr.34, nr.35, nr.36. Starp sēdes nr.26 daļām notiek cita sēde nr.35*
*LABOT KĻŪDU: sēžu nr.27, 34 apvienots video ieraksts ievietots pl-18.25. Faktiski sēde nr.27 notiek pl.18:02, nav tabulā. Norakstā labots*

# Latvijas Republikas 13. Saeimas rudens sesijas divdesmit sestās (attālinātās ārkārtas) sēdes turpinājums 2020. gada 3. decembrī

Sēdi vada Latvijas Republikas 13. Saeimas priekšsēdētāja Ināra Mūrniece.

*Sēdes darba kārtība*
*Satura rādītājs*
*Balsojumi*
*Sēdes videotranslācija*
*Sēžu videotranslācijas (arhīvs)*

Sēdes vadītāja. Godātie kolēģi! *09:36:00*
Turpināsim izskatīt Saeimas šā gada 19. novembra otrās attālinātās ārkārtas sēdes darba kārtību.

Darba kārtībā – deputātu Ivara Zariņa, Ivana Ribakova, Vitālija Orlova, Jāņa Krišāna, Edgara Kucina, Jāņa Urbanoviča, Ivana Klementjeva, Vladimira Nikonova, Borisa Cileviča un Nikolaja Kabanova pieprasījums ekonomikas ministram Jānim Vitenbergam **"Par ekonomikas ministra nespēju sniegt atbildes saistībā ar Ekonomikas ministrijas rīcības atbilstību Elektroenerģijas tirgus likumā noteiktajam (par OIK pārkompensācijas aprēķinos izmantojamajām līmeņatzīmēm)"**.

Pieprasījumu komisijas vārdā – deputāts Ivars Puga.

I. Puga (KPV LV).

Labrīt, kolēģi! Pieprasījumu komisija izskatījusi Saeimas deputātu Ivara Zariņa, Ivana Ribakova, Vitālija Orlova, Jāņa Krišāna, Edgara Kucina, Jāņa Urbanoviča, Ivana Klementjeva, Vladimira Nikonova, Borisa Cileviča un Nikolaja Kabanova pieprasījumu ekonomikas ministram Jānim Vitenbergam "Par ekonomikas ministra nespēju sniegt atbildes saistībā ar Ekonomikas ministrijas rīcības atbilstību Elektroenerģijas tirgus likumā noteiktajam (par OIK pārkompensācijas aprēķinos izmantojamajām līmeņatzīmēm)" (Nr. 36/P13) un, balsojot 4 - par un 9 - pret, atzīst, ka deputātu pieprasījums ir noraidāms.

Sēdes vadītāja. Sākam debates.

Vārds deputātam Ivaram Zariņam.

I. Zariņš (SASKAŅA).

Labdien, kolēģi! Labdien visiem, kuri seko līdzi OIK afērai! Šodien mēs turpināsim šķetināt šo OIK afēru, kārtējo no tās aspektiem.

Iepriekšējos pieprasījumos mēs noskaidrojām un parādījām ar konkrētiem faktiem, kā tiek īstenoti konkrēti OIK afēras aspekti, konkrēti, kā tiek īstenotas un piesegtas krāpniecības ar pašpatēriņu. Un tie ir daudzi, daudzi miljoni. Krāpniecības joprojām turpinās un tiek apmaksātas no visu Latvijas iedzīvotāju maciņiem arī tagad esošajā situācijā - pie šīs Ekonomikas ministrijas vadības, kura solīja cīnīties ar OIK afēru. Kā Ekonomikas ministrija pretēji likumā noteiktajam... Jau šis ekonomikas ministrs ir izveidojis Ministru kabineta noteikumus, kuri neparedz atgūt visu izkrāpto atbalstu, bet tikai nelielu daļu no tā, dodot iespēju paturēt pārējo atbalstu krāpniekam. Tādi noteikumi ir izveidoti, kolēģi. Un jūs - un jūs! - šādu pieprasījumu, šādu lietu kārtību uzskatāt par normālu, par labu esam.

Mēs izskatījām arī pieprasījumu par to, kā Ekonomikas ministrija piesedz pārbaudēs atklātās krāpniecības. Ekonomikas ministrijas rīcībā jau gadiem ir informācija, kur melns uz balta, ļoti skaidri tiek liecināts par krāpniecībām sevišķi lielos apmēros. Tie ir miljoni - entie miljoni, kurus mēs turpinām nepamatoti maksāt. Un Ekonomikas ministrijas rīcības dēļ tas viss notiek - tāpēc ka Ekonomikas ministrija uz šīm krāpniecībām nereaģē.

Atgādināšu, ka visus šos pieprasījumus, par ko mēs tagad runājam, par visiem šiem faktiem koalīcijas deputāti, ieskaitot tos, kuri solīja cīnīties... saviem vēlētājiem solīja cīnīties ar šo OIK afēru, par tiesiskumu, turklāt bez kompromisiem, ir noraidījuši, atzinuši, ka... un tādējādi panākuši, lai šie pieprasījumi tālāk Saeimā netiktu skatīti, lai patiesība tiktu noklusēta, lai šī afēra varētu turpināties. Tas liek izdarīt pārdomas, dziļus secinājumus par to, kādas tad ir patiesās vērtības tiem, kuri pašlaik ir Saeimā, kuri ir solījuši vai nu cīnīties ar šo OIK afēru, vai cīnīties par tiesiskumu, bet tagad izskatās, ka viņiem ir svarīgāk turēties pie varas siles, nevis pildīt savus solījumus.

Šodien mēs jums dosim vēl vienu iespēju visai sabiedrībai apliecināt, vai jūs atbildat par saviem solījumiem vai tomēr svarīgāk jums ir turēties pie varas. Šodien mēs izskatīsim vēl vienu principiālu OIK afēras aspektu, kas dotu iespēju jūtami samazināt OIK slogu visai Latvijas sabiedrībai. Runa būs par pārkompensācijas novēršanu.

Tātad, kā radās šis OIK afēras aspekts? Tā kā tā laika ekonomikas ministrs Krišjānis Kariņš, kurš izveidoja šo shēmu, kurš ielika tai pamatus, likumā, kuru viņš gatavoja, neielika nekādus principus, pēc kādiem ir jāveido šis OIK atbalsts, tad Ekonomikas ministrijai tas deva brīvas rokas izveidot jebkādus - jebkādus!  - principus, pēc kādiem šie komersanti varēs saņemt šo piemaksu.

Rezultātā radās pārmērīgi dāsnās atbalsta shēmas. Kad 2017. gadā Latvijas valsts centās saskaņot šo atbalsta shēmu ar Eiropas Komisiju, jo pretējā gadījumā tā būtu nelikumīga, Eiropas Komisija norādīja uz pārkompensāciju, un arī Latvijas valsts to atzina. Un tā vienošanās ar Eiropas Komisiju Latvijas valstij bija viens no nosacījumiem, lai šo OIK atzītu par likumīgu un atbilstīgu Eiropas Savienības tiesību normām, jo savādāk šāds atbalsts skaitās nelikumīgs. Viens no Latvijas puses pienākumiem, ko tā uzņēmās, bija īstenot šo pārkompensācijas novēršanu.

Kas notika tālāk? Tālāk notika, kā jau tas parasti notiek, kā to ir Ekonomikas ministrija darījusi. Tā, protams, apgāja atkal šos visus principus. Tātad - no vienas puses, tā savos Ministru kabineta noteikumos paredzēja to, ka tā šo pārkompensāciju novērsīs tā, kā par to bija vienojušies Eiropas Komisijā, proti, ieviešot līmeņatzīmes. No otras puses - viņi uztaisīja... apgāja šo visu sekojošo, ka kaut kur tālāk Ministru kabineta noteikumos, uzmanīgi lasot, jūs pēkšņi atrodat punktu, kurā ir pateikts - nu, bet gadījumā, ja komersants nepiekrīt šiem aprēķiniem, šiem pārkompensācijas novēršanas aprēķiniem, viņš var iesniegt savējos, balstītus uz savām faktiskajām izmaksām. Un pamatā gandrīz visi komersanti tā arī darīja.

Rezultātā no šīs pārkompensācijas novēršanas nesanāca nekāda jēga. Šis atbalsta apjoms nokritās mazāk kā par vienu procentu. Tas nozīmē, ka vai nu patiesībā nav bijis nekādas pārkompensācijas, vai arī šis pārkompensācijas aprēķins reāli nestrādā. To, ka tas nestrādā, atzina arī 2018. gadā tā laika ekonomikas ministra Arvila Ašeradena izveidotā augsta līmeņa darba grupa - OIK darba grupa, kura, jūs atceraties, strādāja vairākus mēnešus, un viens no secinājumiem, ko tā secināja, - ka būtu jātaisa pārrēķins un jānovērš pārkompensācija.

Vēl viens aspekts, uz ko pamatoti tika norādīts un kas tika ņemts vēlāk vērā, ir tas, ka šajā pārkompensācijas aprēķinā... Tātad viens veids, kā varēja apiet, - iekļaut visus šos faktiskos izdevumus, ko arī visi OIK komersanti darīja, ieliekot tur iekšā nesamērīgi lielas valdes locekļu algas, pērkot uz šīm kompānijām automašīnās, veicot nesamērīgi dārgus kapitālieguldījumus, proti, ka viena SIA pasūta kādai citai SIA veikt kādus remontdarbus vai nopirkt kādas it kā nepieciešamas šim biznesam lietas, protams, ar atbilstošajām tāmēm. Kā rezultātā pēc tam, ja Ekonomikas ministrija dod iespēju iekļaut visus šos faktiskos izdevumus, kuriem vienkārši jābūt tikai grāmatvediski pareizi iereģistrētiem šajos aprēķinos, komersantam rodas iespēja paturēt sev visu šo dāsno atbalstu.

Otra lieta, kas bija svarīga šajos aprēķinos, - nez kāpēc Ekonomikas ministrijai bija aizmirsies ielikt visu atbalsta apjomu. Proti, aprēķina būtība ir sekojoša - komersantam tiek nodrošināts zināms peļņas apjoms, peļņas norma. Tie bija noteikti deviņi procenti. A viņš pelna... Šos deviņus procentus rēķina, ņemot vērā visus viņa ieņēmumus, ņemot vērā visus viņa izdevumus.

Tātad Ministru kabineta noteikumi paredzēja, kā vēlreiz uztaisīt, speciāli uzpūst šos izdevumus, savukārt ieņēmumos tika paņemts nevis viss atbalsts, ko komersants ir saņēmis, bet tikai daļa no šī atbalsta. Un nozīmīga daļa atbalsta aprēķinos vispār nebija paredzēta.

Tāpēc vēl 2018. gadā, pirms iepriekšējām Saeimas vēlēšanām, pēc tam, kad Ekonomikas ministrija solīja, solīja un neko nedarīja šinī jautājumā un vispār saistībā ar OIK afēru vienkārši imitēja darbību, Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijai, mums, izdevās iniciēt Elektroenerģijas tirgus likuma grozījumus, kuri paredzēja trīs vienkāršas principiālas lietas, kurām sen vajadzēja būt īstenotām likumā, noteiktām likumā.

Pirmkārt, īstenot reālas pārbaudes visām OIK stacijām.

Otrkārt, paredzēt, ka atbalsts tiem, kuri krāpjas vai nepilda atbalsta nosacījumus, nepienākas un ir jāatgūst.

Un, treškārt, tiem, kuriem pienākas šis atbalsts, kuri kvalificējas, visu pilda, šis atbalsts pienākas samērīgs, nevis pārmērīgs... tā, kā to Latvija bija apsolījusi Eiropas Komisijai.

Kā mēs zinām, pēc vēlēšanām visi tie, kas karsti, kvēli solīja cīnīties ar OIK afēru, rūpēties par to, lai viss būtu tiesiski un godīgi, par saviem solījumiem nez kāpēc aizmirsa un rezultātā šis likumprojekts uzkārās, un pēc tam, tieši pateicoties Ekonomikas ministrijas centieniem, tika principiāli pārstrādāts. Tas tika pieņemts šī gada sākumā. Viena no šīm normām, kas bija, ja mēs runājam tālāk par šo pārkompensāciju, tieši paredzēja, ka Ekonomikas ministrijai līdz šī gada 31. augustam jāizstrādā jauni Ministru kabineta noteikumi, jauna aprēķinu kārtība, kura paredz ņemt vērā visu atbalstu un to, lai tas būtu samērīgs.

Šodien, kolēģi, ir kāds datums? Ir jau decembris. Ekonomikas ministrija joprojām nav izstrādājusi šos noteikumus. Ja mēs paskatāmies šo jauno aprēķinu kārtību, ja mēs paskatāmies Ministru kabineta noteikumus, kas tika pārizdoti jau šī ekonomikas ministra laikā, mēs vispār

neatrodam arī veco pārkompensācijas kārtību, tā vispār ir pazudusi no šiem noteikumiem. Ko tas rezultātā nozīmē?

Tas rezultātā nozīmē to, ka, ja nav šīs jaunās pārkompensācijas kārtības, tad to arī nevar sākt pārrēķināt un piemērot komersantiem, tas ir, samazināt šo atbalstu. Šī kārtība, ja tā tiktu atbilstoši izstrādāta, lai tiešām novērstu pārkompensāciju... Mēs šeit runājam par miljoniem, par entajiem miljoniem, kuri nepamatoti tiek maksāti komersantiem, kuriem mēs visi tālāk maksājam tikai tāpēc, ka Ekonomikas ministrija nav izstrādājusi šos Ministru kabineta noteikumus. Vēl vairāk!

Elektroenerģijas tirgus likuma pārejas noteikumu 76. pants paredzēja, ka sešu mēnešu laikā no šo noteikumu izstrādes ir jāveic viss šis pārrēķins. Tas ir, ja mēs ņemam, ka tas bija augusts, tas nozīmē, ka jau principā pusei... vismaz pusei no visiem komersantiem šim pārrēķinam bija jābūt reāli veiktam. Bet mums nav ne tikai šī pārrēķina, mums nav vispār šo noteikumu. Ekonomikas ministrija vispār pat nespēj paskaidrot, kā tas viss izskatīsies un kāpēc tas tā ir noticis.

Tiklīdz tika pieņemts šis likums un tuvojās termiņš, kad būtu vajadzīgi šie noteikumi, mēs painteresējāmies Ekonomikas ministrijā, lai viņi izstāsta, kā viņi to dara, cik viņi ir gatavi, kāda ir viņu gatavība. Jo mēs zinājām, ka afēras piesegs turpinās.

Konkrēti attiecībā uz pārkompensāciju tas īstenojās pēc klasiskās afēras shēmas, kā tas tika īstenots attiecībā uz "Citadeli", kad tā tika pārdota, kad valsts nopirka par nesamērīgi augstu cenu *Conexus* akcijas.

Dotajā gadījumā tātad tas izskatījās sekojoši - ka valdība, vara, lai varētu pamatot savu lēmumu, kurš ir tendenciozs, pieņem konsultantu. Šis konsultants izstrādā atzinumu, izstrādā savu priekšlikumu, uz kuru balstoties vara pieņem lēmumu. Dotajā gadījumā pēc tam, ja kaut kas ir ne tā, viņi saka: "Nu, bet atvainojiet, mēs vadījāmies pēc tā, ko mums konsultants teica!" Tādā veidā tiek izšķīdināta šī atbildība, it kā neviens ne par ko nav atbildīgs. Vara pieņēma to, ko lēma konsultants, savukārt konsultants jau neko nav lēmis, viņš vienkārši iedeva savu priekšlikumu.

Tāpēc, lai sekotu līdzi, kas tad būs šinī priekšlikumā, mēs sākām prasīt Ekonomikas ministrijai. Rezultātā šis konsultanta atzinums iestiepās ļoti garā, garā procedūrā. Pēkšņi izrādījās, ka Ekonomikas ministrijai šis konsultants nav īsti labs, viņš nav kaut ko izdarījis, un tā tas viss turpinājās ilgi un dikti. Rezultātā... mēs pie rezultāta neesam pienākuši.

Kas pašlaik ir noticis? Tātad, ja mēs runājam par šo pieprasījumu, tad šis pieprasījums konstatē reālu likumpārkāpumu. Tātad likumā bija noteikts konkrēts termiņš, Ekonomikas ministrija šo termiņu nav izpildījusi, šie noteikumi nav sagatavoti. Būtu ļoti svarīgi saprast, kā tad mums īsti būs ar to kompensācijas lietu, kādi beigās būs šie noteikumi, kā būs ar visiem šiem pārrēķiniem, jo mēs runājam par miljoniem, par entajiem miljoniem, ko nepamatoti maksā visa Latvijas sabiedrība.

Tāpēc es, kolēģi, aicinu šodien atbalstīt šo pieprasījumu, lai mēs to skatītu tālāk šeit, Saeimā, lai ekonomikas ministrs, kurš nav... nepiedalās un neatbild, būtu šeit un skaidrotu, jo viņš savās atbildēs uzskatīja, ka neko nav pārkāpis, ka viss ir kārtībā.

Tāpēc es vēršos šeit pirmām kārtām pie kolēģiem no Jaunās konservatīvās partijas. Jūs, kas solījāt saviem vēlētājiem cīnīties par tiesiskumu, par godīgumu, par atbildību valsts varā, aicinu atbalstīt šo priekšlikumu, ja tik tiešām šie solījumi ir patiesi un īsti. Vai arī, ja jūs netaisāties atbalstīt šo solījumu, tad, lūdzu, piesakieties debatēs un pamatojiet, kāpēc jūs neatbalstīsiet šo pieprasījumu. Pretējā gadījumā sanāk tā, ka jūs kā tanī anekdotē esat gatavi cīnīties ar korupciju un nelikumībām tikai tādā gadījumā, ja paši neesat pie varas, ja tas neskar jūs. Savukārt, ja jūs esat

pie varas, tad - tieši otrādi - jūs to visu piesegsiet. Ja jūs tagad neatbalstīsiet šo priekšlikumu, tad jūs atbalstāt pretlikumību.

Jo, kā es vēlreiz minēju, tas jau ir pierādīts, acīmredzams fakts. Ekonomikas ministrija ir pārkāpusi likumu - nav pildījusi to - un rada nopietnus zaudējumus visai Latvijas sabiedrībai, tautsaimniecībai.

Būtu pamatoti mums šo pieprasījumu atbalstīt, lai ekonomikas ministrs būtu šeit, Saeimā, un mēs pieprasījumu izskatītu.

Kolēģi! Aicinu atbalstīt šo priekšlikumu.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Debates slēdzu.

Komisijas vārdā...?

I. Puga. Jā, kolēģi, es gribētu izteikt pārliecību, ka neviens necenšas ne slēpt, ne segt, bet visi kopīgi risināt šo stipri ieilgušo problēmu. Komisijas vārdā gribu atgādināt, ka pieprasījums ir noraidīts.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par deputātu Ivara Zariņa, Ivana Ribakova, Vitālija Orlova, Jāņa Krišāna, Edgara Kucina, Jāņa Urbanoviča, Ivana Klementjeva, Vladimira Nikonova, Borisa Cileviča un Nikolaja Kabanova pieprasījumu ekonomikas ministram Jānim Vitenbergam "Par ekonomikas ministra nespēju sniegt atbildes saistībā ar Ekonomikas ministrijas rīcības atbilstību Elektroenerģijas tirgus likumā noteiktajam (par OIK pārkompensācijas aprēķinos izmantojamajām līmeņatzīmēm)"! Lūdzu, balsosim! Par - 28, pret - 57, atturas - 1. Pieprasījums ir noraidīts.

Turpinām izskatīt likumprojektus.

Likumprojekts **"Grozījumi Standartizācijas likumā"**, trešais lasījums.

Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijas vārdā - deputāts Ivars Zariņš.

I. Zariņš (SASKAŅA).

Labdien, kolēģi! Strādājam ar likumprojektu "Grozījumi Standartizācijas likumā".

Uz trešo lasījumu esam saņēmuši trīs priekšlikumus.

1. - Juridiskā biroja priekšlikums. Redakcionāla rakstura. Komisijā atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

I. Zariņš. 2. - ekonomikas ministra... Ekonomikas ministrijas parlamentārā sekretāra priekšlikums. Piedāvā mainīt termiņu Ministru kabineta noteikumiem, kuri būtu jāizstrādā saskaņā ar šo likumu. Komisijā ir daļēji atbalstīts un iekļauts 3. - pašas komisijas priekšlikumā.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

I. Zariņš. 3. - atbildīgās komisijas priekšlikums. Nosaka šim likumam nepieciešamo Ministru kabineta noteikumu izstrādes termiņu līdz 2021. gada 31. maijam. Atbalstīts komisijā.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

I. Zariņš. Paldies, kolēģi. Komisijas vārdā aicinu atbalstīt likumprojektu trešajā lasījumā.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojektu "Grozījumi Standartizācijas likumā" trešajā, galīgajā, lasījumā! Lūdzu, balsosim! Par - 90, pret un atturas - nav. Likums pieņemts.

Likumprojekts **"Grozījumi Veterinārmedicīnas likumā"**, trešais lasījums.

Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijas vārdā - deputāte Janīna Kursīte.

J. Kursīte (KPV LV).

Labdien, kolēģi! Skatām likumprojektu "Grozījumi Veterinārmedicīnas likumā".

Uz trešo lasījumu tika saņemts viens - zemkopības ministra Kaspara Gerharda priekšlikums. Tas paredz tātad... grozījumi, kas paredz 35. un 38. panta izteikšanu jaunā redakcijā, stājas spēkā ar 2021. gada 1. aprīli. Komisijā ir atbalstīts.

Lūdzu...

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

J. Kursīte. Lūdzu atbalstīt likumprojektu trešajā, galīgajā, lasījumā.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojektu "Grozījumi Veterinārmedicīnas likumā" trešajā, galīgajā, lasījumā! Lūdzu, balsosim! Par - 87, pret un atturas - nav. Likums pieņemts.

Likumprojekts **"Grozījumi Būvniecības likumā"**, trešais lasījums.

Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijas vārdā - deputāts Sandis Riekstiņš.

S. Riekstiņš (JK).

Labdien, kolēģi! Šodien trešajā lasījumā izskatīsim likumprojektu "Grozījumi Būvniecības likumā" (Nr. 626/Lp13).

Likumprojektu ir izstrādājusi Ekonomikas ministrija, lai novērstu būvspeciālistu trūkumu un uzlabotu būvniecības procesa regulējumu, tai skaitā novēršot konstatētās neskaidrības Būvniecības likuma piemērošanā.

Uz trešo lasījumu priekšlikumi netika iesniegti.

Lūdzu atbalstīt likumprojektu "Grozījumi Būvniecības likumā" trešajā, galīgajā, lasījumā.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojektu "Grozījumi Būvniecības likumā" trešajā, galīgajā, lasījumā! Lūdzu, balsosim! Par - 87, pret un atturas - nav. Likums pieņemts.

Likumprojekts **"Grozījumi Alkoholisko dzērienu aprites likumā"**, trešais lasījums.

Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijas vārdā - deputāts Sandis Riekstiņš.

S. Riekstiņš (JK).

Jā, kolēģi, tāpat trešajā lasījumā izskatīsim likumprojektu "Grozījumi Alkoholisko dzērienu aprites likumā" (Nr. 658/Lp13).

Likumprojekta mērķis - atļaut alkoholisko dzērienu mazumtirdzniecību internetā. Likumprojekts paredz noteikt kārtību, kā tad atļaus veikt alkoholisko dzērienu mazumtirdzniecību internetā, tajā skaitā mazumtirgotāju un piegādātāju pienākumus, lai nodrošinātu, ka alkoholiskie dzērieni netiek piegādāti nepilngadīgajiem un tiek ievērotas tieši šā likuma prasības.

Uz trešo lasījumu tika iesniegti 10 priekšlikumi.

1. - finanšu ministra Reira priekšlikums. Komisijā ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

S. Riekstiņš. 2. - arī finanšu ministra Reira priekšlikums. Komisijā atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

S. Riekstiņš. 3. - Ekonomikas ministrijas parlamentārā sekretāra Miezaiņa priekšlikums. Redakcionāls. Precizē panta nosaukumu. Komisijā ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

S. Riekstiņš. 4. - atbildīgās komisijas priekšlikums. Redakcionāls. Komisijā atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

S. Riekstiņš. 5. - Ekonomikas ministrijas parlamentārā sekretāra Miezaiņa priekšlikums. Redakcionāls. Komisijā atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

S. Riekstiņš. 6. - Ekonomikas ministrijas parlamentārā sekretāra Miezaiņa priekšlikums. Komisijā daļēji atbalstīts, iekļaujot 7. - komisijas priekšlikumā.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

S. Riekstiņš. 7. - atbildīgās komisijas priekšlikums. Paredz aizliegt piegādāt alkoholiskos dzērienus laika posmā no pulksten 22.00 līdz 8.00 un personai līdz 18 gadu vecumam, uzliekot pienākumu piegādātājam pieprasīt uzrādīt personu apliecinošu dokumentu, lai pārliecinātos par pircēja identitāti un vecumu. Komisijā priekšlikums atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

S. Riekstiņš. 8. - Ekonomikas ministrijas parlamentārā sekretāra Miezaiņa priekšlikums. Komisijā daļēji atbalstīts, iekļaujot 9. - komisijas priekšlikumā.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

S. Riekstiņš. 9. - atbildīgās komisijas priekšlikums. Paredz izmantot šajā likumprojektā noteiktos elektroniskās identifikācijas līdzekļus, ja piegādei netiek izmantota fiziskās personas starpniecība. Priekšlikums komisijā atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

S. Riekstiņš. 10. - arī atbildīgās komisijas priekšlikums. Ievērojot priekšlikumā noteikto laika posmu no pulksten 22.00 līdz 8.00, norēķinus iespējams veikt arī skaidrā naudā. Komisijā priekšlikums atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

S. Riekstiņš. Lūdzu atbalstīt likumprojektu "Grozījumi Alkoholisko dzērienu aprites likumā" trešajā, galīgajā, lasījumā.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojektu "Grozījumi Alkoholisko dzērienu aprites likumā" trešajā, galīgajā, lasījumā! Lūdzu, balsosim! Par - 86, pret un atturas - nav. Likums pieņemts.

Likumprojekts **"Grozījumi likumā "Par tautas nobalsošanu, likumu ierosināšanu un Eiropas pilsoņu iniciatīvu""**, trešais lasījums.

Juridiskās komisijas vārdā - deputāts Ritvars Jansons.

R. Jansons (NA).

Labdien! Juridiskā komisija trešajam lasījumam ir izskatījusi likumprojektu "Grozījumi likumā "Par tautas nobalsošanu, likumu ierosināšanu un Eiropas pilsoņu iniciatīvu"".

1. - Juridiskā biroja priekšlikums. Ietver redakcionālu labojumu. Tā kā pieņemtais Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likums vairs neparedz apzīmējumu "republikas pilsētas", tad vārdi "republikas pilsētu un novadu" tiek aizstāti ar vārdu "pašvaldību", šajā jēdzienā ietverot gan valstspilsētas, gan novadus. Komisijā atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

R. Jansons. Līdzīgs arī 2. - Juridiskā biroja priekšlikums. Komisijā atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

R. Jansons. 3. - Juridiskā biroja priekšlikums. Redakcionāls. Komisijā atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

R. Jansons. 4. - Juridiskā biroja priekšlikums. Redakcionāls. Komisijā atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

R. Jansons. 5. - Juridiskā biroja priekšlikums. Atbilstoši izmaiņām likumā "Par pašvaldībām" ievieš jēdzienu "informatīvais izdevums". Komisijā atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

R. Jansons. 6. - Juridiskā biroja priekšlikums. Redakcionāls. Komisijā atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

R. Jansons. 7. - Juridiskā biroja priekšlikums. Redakcionāls. Komisijā atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

R. Jansons. 8. - Juridiskā biroja priekšlikums. Redakcionāls. Komisijā atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

R. Jansons. 9. - Juridiskā biroja priekšlikums. Redakcionāls. Komisijā atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

R. Jansons. 10. - Juridiskā biroja priekšlikums. Redakcionāls. Komisijā atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

R. Jansons. 11. - Juridiskā biroja priekšlikums. Arī redakcionāls. Komisijā atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

R. Jansons. Komisijas vārdā lūdzu atbalstīt likumprojekta pieņemšanu trešajā, galīgajā, lasījumā.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojektu "Grozījumi likumā "Par tautas nobalsošanu, likumu ierosināšanu un Eiropas pilsoņu iniciatīvu"" trešajā, galīgajā, lasījumā! Lūdzu, balsosim! Par - 75, pret - 12, atturas - nav. Likums pieņemts.

Likumprojekts **"Par valsts aizsardzības mācību un Jaunsardzi"**, trešais lasījums.

Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisijas vārdā - deputāts Raimonds Bergmanis.

R. Bergmanis (ZZS).

Labrīt, ļoti cienījamā Saeimas priekšsēdētāja! Kolēģi! Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisija šā gada 10. novembra sēdē izskatīja likumprojektu "Par valsts aizsardzības mācību un Jaunsardzi" (Nr. 566/Lp13) trešajā lasījumā.

Uz trešo lasījumu esam saņēmuši 29 priekšlikumus.

1. - aizsardzības ministra Arta Pabrika priekšlikums. Piedāvā redakcionāli precizēt likuma nosaukumu. Komisijā atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

R. Bergmanis. 2. - Juridiskā biroja priekšlikums. Tas maina 3. panta otrās daļas struktūru, konkrētāk pasakot normā ietverto saturu. Komisijā šis priekšlikums tika atbalstīts un ietverts 3. - komisijas priekšlikumā.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

R. Bergmanis. 3. - atbildīgās komisijas priekšlikums. Papildus Juridiskā biroja piedāvājumam paredz, ka valsts aizsardzības mācības nometnē realizētās interešu izglītības programmas nav jālicencē pašvaldībā.

Komisijas vārdā lūdzu šo priekšlikumu atbalstīt.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

R. Bergmanis. 4. - aizsardzības ministra Arta Pabrika priekšlikums. Paredz Jaunsardzes centra tiesības deleģēt valsts aizsardzības mācības saturā iekļauto pilsoniskās līdzdalības tematu apguvi arī nevalstiskajām organizācijām - biedrībām un nodibinājumiem. Komisijā priekšlikums ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Sākam debates.

Vārds Aizsardzības ministrijas parlamentārajai sekretārei Baibai Bļodniecei.

B. Bļodniece (Aizsardzības ministrijas parlamentārā sekretāre).

Cienījamā Saeimas priekšsēdētāja! Deputāti! Pēc ilgām un garām diskusijām tuvojas noslēgumam likumprojekta izskatīšana parlamentā, jo no 2024. gada valsts aizsardzības mācība būs obligāts priekšmets visās Latvijas skolās 10. un 11. klasē.

Gan valsts aizsardzības mācībai, gan Jaunsardzei ir viens mērķis - dot iespēju jauniešiem apgūt zināšanas un iemaņas, lai augtu par drosmīgiem un kritiski domājošiem sabiedrības locekļiem, kas ir lojāli savai valstij un iesaistās valsts aizsardzības veidošanā.

Darbs ar jauniešiem ir būtiska, visaptveroša valsts aizsardzības sistēmas sastāvdaļa, jo tieši pilsoniskais patriotisms un krīzes laika iemaņas, ko bērni un jaunieši iemācās Jaunsardzē un valsts aizsardzības mācības nodarbībās, ir elementi, uz ko balstās sabiedrības spēja pārdzīvot krīzes un veidot stipru, noturīgu valsti ilgtermiņā.

Mēs esam ļoti gandarīti par valsts aizsardzības mācības ieviešanas gaitu šobrīd, jo mācības... šo mācību priekšmetu brīvprātīgi visā Latvijā apgūst jau 70 vidusskolās.

Aizsardzības ministra iesniegtais un komisijā atbalstītais priekšlikums paredz, ka valsts aizsardzības mācības saturā iekļauto pilsoniskās līdzdalības tematu apguves īstenošanu Jaunsardzes centrs var deleģēt biedrībām un nodibinājumiem. Tādējādi mēs gribam turpināt līdzšinējo veiksmīgo sadarbību ar nevalstisko sektoru pilsoniskās līdzdalības sadaļā jeb šajā blokā, kas ir paredzēts valsts aizsardzības mācībā.

Līdz šim jau trīs gadus nevalstisko organizāciju jumta organizācija "Latvijas Pilsoniskā alianse" ir nodrošinājusi lektorus, kas dodas uz Latvijas vidusskolām un izglīto jauniešus par pilsoniskās aktivitātes formām. Mēs, Aizsardzības ministrija, esam ļoti priecīgi par šo sadarbību ar

nevalstisko sektoru un uzskatām, ka tas būtu arī turpināms tai brīdī, kad visās Latvijas skolās valsts aizsardzības mācība būs ieviesta kā obligāta.

Likumprojekts arī paredz, ka uz nevalstiskā sektora lektoriem neattieksies tās pašas kvalifikācijas prasības, kas nepieciešamas jaunsargu instruktoriem, - augstākā izglītība ar pedagoga kvalifikāciju, karavīra statuss un tamlīdzīgi - tieši tā iemesla dēļ, lai veicinātu nevalstisko organizāciju iesaisti šīs pilsoniskās līdzdalības temata apguvē un nodrošināšanā. Tādējādi mēs nevalstisko sektoru tiešām saredzam kā būtisku Aizsardzības ministrijas un Jaunsardzes centra partneri, lai pakāpeniski valsts aizsardzības mācību ieviestu visās skolās un sasniegtu patiešām izvirzīto mērķi - mācīt pilsonisko patriotismu un arī sniegt padziļinātas zināšanas par valsti un valsts aizsardzību.

Mēs aicinām deputātus gan atbalstīt konkrēto priekšlikumu, gan likumprojektu kopumā. Ministra un ministrijas vārdā vēlamies pateikties gan deputātiem, gan Juridiskajam birojam par līdzšinējo darbu un atbalstu, lai no 2024. gada šī mācība būtu ieviesta visās Latvijas skolās kā obligāta.

Liels paldies.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Debates slēdzu.

Tātad debatēs izteikts atbalsts priekšlikumam, un deputāti priekšlikumu atbalsta.

R. Bergmanis. 5. - Juridiskā biroja priekšlikums. Tas striktāk nodala valsts aizsardzības mācības priekšmeta realizāciju no interešu izglītības, kā arī (priekšlikuma otrajā daļā) sinhronizē normu ar izglītības nozares tiesiskā regulējuma terminoloģiju. Komisijā atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

R. Bergmanis. 6. - aizsardzības ministra Pabrika kunga priekšlikums. Paredz deleģējumu Ministru kabinetam ne tikai noteikt valsts aizsardzības mācības organizēšanas, bet arī darbības kārtību. Komisijā atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

R. Bergmanis. 7. - Juridiskā biroja priekšlikums. Tāpat kā 5. priekšlikums precizē terminoloģiju un izslēdz liekvārdību panta piektajā daļā. Komisijā atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

R. Bergmanis. 8. - Juridiskā biroja priekšlikums. Tas paredz, ka norma par valsts aizsardzības mācības īstenošanai nepieciešamo izglītību un profesionālo kvalifikāciju attiecas uz aizsardzības mācības priekšmetu un saskaņo to ar izglītības nozares tiesiskā regulējuma terminoloģiju, kā arī izslēdz ceturto daļu, jo nebija saprotams, kādēļ tiek ierobežotas tiesības iegūt izglītību, aprobežojot to ar noteiktiem amatiem. Komisijā šo priekšlikumu atbalstīja, taču nevis izslēdza ceturto daļu, bet piedāvāja tai jaunu saturu. Līdz ar to priekšlikums daļēji atbalstīts un iekļauts nākamajā, 9., priekšlikumā.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

R. Bergmanis. 9. - atbildīgās komisijas priekšlikums. Aptver gan minēto Juridiskā biroja priekšlikumu, gan paredz jaunu 6. panta ceturto daļu, kas nosaka, ka augstskolā studiju moduli valsts aizsardzības mācības īstenošanai var apgūt tikai persona, kas ir apguvusi militāro pamatapmācību.

Komisijas vārdā lūdzu atbalstīt.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

R. Bergmanis. 10. - Juridiskā biroja priekšlikums. Tajā ietvertās nepieciešamības jau ir izdiskutētas un atbalstītas... 7. panta normas. Tajā runā par priekšmetu, nevis nometni... un precizē terminoloģiju. Komisijā atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

R. Bergmanis. 11. - aizsardzības ministra Pabrika kunga priekšlikums. Papildina likumprojekta 7. panta otro daļu ar nepieciešamību nodrošināt ne tikai telpu priekšmeta apguvei, bet arī telpu materiāltehnisko līdzekļu glabāšanai, kā arī norādīts, ka tas tiek darīts bez atlīdzības. Komisijā šis priekšlikums ir atbalstīs.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

R. Bergmanis. 12. - Juridiskā biroja priekšlikums. Precizē 8. panta nosaukumu, lai nodaļas nosaukumā un panta nosaukumā netiktu lietots vienāds nosaukums. Komisijā atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

R. Bergmanis. 13. - atbildīgās komisijas priekšlikums. Tas, tāpat kā priekšlikumi attiecībā uz valsts aizsardzības mācību, papildina normu ar speciālu nosacījumu, ka jaunsargu interešu izglītības programma nav jālicencē pašvaldībā.

Komisijas vārdā lūdzu atbalstīt.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

R. Bergmanis. 14. - aizsardzības ministra Pabrika kunga priekšlikums. Paredz nosacījumu, ka programmas īstenošanai nepieciešamās telpas pašvaldība vai izglītības iestādes dibinātājs nodrošina bez atlīdzības. Komisijā atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

R. Bergmanis. 15. - aizsardzības ministra Arta Pabrika priekšlikums. Tas izteikts, lai celtu jaunsargu instruktoru kvalifikāciju un izglītības līmeni. Normatīvie akti šobrīd paredz iespēju jaunsargu instruktoram kompensēt izdevumus par augstākās izglītības iegūšanu. Priekšlikums daļēji atbalstīts un iekļauts 16. - komisijas priekšlikumā.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

R. Bergmanis. 16. - Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisijas priekšlikums. Komisijā ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

R. Bergmanis. 17. - Juridiskā biroja priekšlikums. Tas ir redakcionāla rakstura. Komisijā atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

R. Bergmanis. 18. - arī Juridiskā biroja priekšlikums. Paredz 14. panta nosaukumu un saturu attiecināt tikai uz jaunsargu instruktoru palīgiem, mainot gan panta nosaukumu, gan izslēdzot panta pirmo daļu. Komisijā šis priekšlikums ir atbalstīts, jo panta pirmās daļas normas turpmāk būs paredzētas 16. pantā.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

R. Bergmanis. 19. - aizsardzības ministra Arta Pabrika priekšlikums. Nepieciešams, lai paredzētu, ka jaunsargu instruktoru palīgi Jaunsardzē var darboties vidējās izglītības iegūšanas laikā, lai gan apgūst valsts aizsardzības mācību. Viņi jaunsargu instruktoru vadībā un uzraudzībā var sniegt atbalstu valsts aizsardzības mācības nometnēs, kā arī mācību procesā mācību gada ietvaros, piemēram, palīdzot jaunsargu instruktoram mācību vielas izklāstā vai demonstrējot pareizu uzdevuma izpildi. Līdz ar to priekšlikums komisijā atbalstīts un iekļauts 20. - komisijas priekšlikumā.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

R. Bergmanis. 20. - Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisijas priekšlikums. Tas arī ir izrunāts.

Komisijas vārdā lūdzu atbalstīt.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

R. Bergmanis. 21. - Juridiskā biroja priekšlikums. Paredz izslēgt no jaunsargu pienākumiem... pienākumu "ievērot vērtības", kas no valodas viedokļa nav veiksmīga frāze. Komisijā atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

R. Bergmanis. 22. - Juridiskā biroja priekšlikums. Paredz no 16. panta pirmās daļas noteiktajām prasībām uzņemšanai Jaunsardzē izslēgt atsauci uz Izglītības likumu, tā vietā skaidri un nepārprotami pašā likumā nosakot, ka Jaunsardzē var uzņemt bērnus no 10 gadu vecuma, kuri iegūst pamatizglītību, un jauniešus, kuri ieguvuši pamatizglītību. Komisijā atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

R. Bergmanis. 23. - atbildīgās komisijas priekšlikums. Tas atbilstoši Juridiskā biroja paustajām bažām paredz Jaunsardzes centra direktora pienākumu noteikt līguma termiņu par dalību Jaunsardzē.

Komisijas vārdā lūdzu atbalstīt.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

R. Bergmanis. 24. - aizsardzības ministra Arta Pabrika priekšlikums. Paredz 17. panta trešo daļu papildināt ar iekavās ietvertajiem vārdiem - "(izņemot gadījumu, kad jaunsargs darbojas kā jaunsargu instruktora palīgs)". Nosacījumi par jaunsargu instruktora palīga darbības ilgumu

ietverti 14. panta otrajā daļā un paredz, ka jaunsargs kā jaunsargu instruktora palīgs var darboties Jaunsardzē līdz vidējās izglītības iegūšanai vai līdz brīdim, kad ir sasniedzis 21 gada vecumu, atkarībā no tā, kurš nosacījums iestājies pirmais. Komisijas vārdā priekšlikums... Komisijā šis priekšlikums ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

R. Bergmanis. 25. - Juridiskā biroja priekšlikums. Tehniska rakstura. Komisijā atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

R. Bergmanis. 26. priekšlikums... 26. priekšlikumu lūdzu skatīties no likumprojektā papildus iesniegtās 12.A lapas. Tas ir komisijas priekšlikums. Paredz izslēgt notecējušos pārejas noteikumu termiņus un aptver arī nākamajā - 27. - aizsardzības ministra priekšlikumā ietverto pārejas periodu par 12. panta otrās daļas 1. punktu par profesionālās kvalifikācijas prasībām jaunsargu instruktoriem, kas tiks izvirzītas no 2022. gada 1. septembra. Līdz ar to ar pārejas noteikumiem tiek izpildīts 2018. gada 7. jūnija Saeimas lēmums par valsts aizsardzības mācības iekļaušanu valsts vidējās izglītības standartā un pateikts, ka valsts aizsardzības mācības apguve vidējās izglītības programmās ir obligāta no 2024. gada 1. septembra. Savukārt līdz 2024. gadam 31. augustam valsts aizsardzības mācību vidējās izglītības programmā īsteno kā specializēto kursu veselības, drošības un fiziskās aktivitātes mācību jomā.

Komisijas vārdā lūdzu atbalstīt priekšlikumu.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

R. Bergmanis. 27. - Arta Pabrika kunga priekšlikums. Jau atbalstīts iepriekšējā priekšlikumā un nav balsojams.

Sēdes vadītāja. Tātad priekšlikums nav balsojams.

R. Bergmanis. 28. - deputāta Mārtiņa Šteina priekšlikums. Paredz "uzdot Ministru kabinetam sešu mēnešu laikā veikt izvērtējumu par nevalstisko organizāciju, tostarp jaunatnes organizāciju, lomu valsts aizsardzībā un valsts atbalsta mehānismiem biedrībām, nodibinājumiem un jaunatnes organizācijām darbam pilsonisko zināšanu, prasmju un attieksmju sekmēšanā visaptverošas valsts aizsardzības sistēmas ieviešanā". Komisijā šis priekšlikums tika izšķirts ar balsojumu un netika atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Sākam debates.

Vārds deputātam Mārtiņam Šteinam.

M. Šteins (AP!).

Labdien, cienījamā Saeimas priekšsēdētājas kundze! Labdien, godātie kolēģi! Sēdes skatītāji un klausītāji! Es atbalstu šo likumprojektu un tajā ietvertos labos nodomus. Un mans - 28. - priekšlikums nav pretrunā šim likumprojektam un nekādā veidā neierobežo likumprojekta darbību.

Ministrijas parlamentārā sekretāre jau minēja, kā NVO loma tiks stiprināta šī likuma ietvaros, bet šis likumprojekts ir daļa no vispārējās valsts aizsardzības sistēmas, un es to redzu kā vienu daļu. Un mēs varam skatīties arī plašāk uz to.

Es ar šo priekšlikumu rosinu Ministru kabinetu veikt izvērtējumu par nevalstisko organizāciju, tostarp jaunatnes organizāciju, lomu valsts aizsardzībā kopumā. Un vēlos pamatot sava priekšlikuma būtību, jo visus priekšlikumus jau komisijas referents nolasīja.

Šāds priekšlikums ir normāls parlamentārās kontroles instruments, ko Saeima drīkst uzdot Ministru kabinetam. Konsultējoties ar Juridisko biroju, secinu, ka šāds priekšlikums var būt šajā likumā, arī tematiski šis likumprojekts ir atbilstošs šādam uzdevumam.

Komisijā izskanēja jautājums, kas notiks pēc izvērtējuma izstrādes, ja šis priekšlikums tiktu atbalstīts? Es gribētu cerēt, ka mūsu valstī katrs izvērtējums tiek nodots atbildīgajām institūcijām, lai tās var ieviest ziņojumu rekomendācijas un ieteikumus. Izvērtējumu izstrādē jāiesaista arī pašas nevalstiskās organizācijas. Līdz ar to pieļauju, ka NVO sektors aktīvi sekotu līdzi rekomendāciju ieviešanai.

Šobrīd ir izveidojusies situācija, kurā trīs nozīmīgos valsts aizsardzības dokumentos - informatīvajā ziņojumā "Par visaptverošas valsts aizsardzības sistēmas ieviešanu Latvijā", nesen Saeimā apstiprinātajā Valsts aizsardzības koncepcijā un šajā likumprojektā - norādīts, ka nevalstiskajām organizācijām, biedrībām un nodibinājumiem, ir nozīmīga loma valsts aizsardzībā Latvijā.

Bet Latvijā līdz šim nav veikta visaptveroša analīze par to, kāda tad ir šī loma valsts aizsardzībā, nav apzināti visi esošie atbalsta mehānismi, kas palīdzētu NVO nostiprināt savu labo vārdu, savas labās aktivitātes, kas atspoguļotas iepriekš minētajos dokumentos.

Šis priekšlikums paredz neapstāties pie šobrīd padarītā, bet turpināt darbu, lai kopā ar visiem iesaistītajiem, ar visām iesaistītajām ministrijām, tostarp Aizsardzības ministriju, Kultūras ministriju, Izglītības un zinātnes ministriju, arī ar citām valsts iestādēm un nevalstiskajām organizācijām veiktu izvērtējumu.

Tas ir vajadzīgs arī lielākajai... lai lielāka skaidrība būtu pašam NVO sektoram, lai saprastu, ko tas vēl var darīt, lai palīdzētu valstij ne tikai valsts aizsardzības mācības ietvaros, bet kopumā valsts aizsardzības stiprināšanā.

Aktivitāšu, kur NVO var palīdzēt, ir daudz, sākot ar atbalstu vietējās kopienās un pašvaldībās, lai koordinētu un vadītu krīzes mācības un dažādu veidu pasākumus, beidzot ar sabiedrības informēšanas aktivitātēm, kritiskās domāšanas un medijpratības sekmēšanu, arī pilsoniskās un patriotiskās izglītības veicināšanu.

Izvērtējuma laikā varētu saprast, vai valsts aizsardzības aktivitātes vai šī prioritāte ir jāiekļauj kādā jau esošajā mehānismā, piemēram, NVO fondā, jaunatnes politikas programmā vai citās, vai jāveido jauns.

Ja gribam, lai katrā Latvijas pagastā, katrā kopienā, visās pilsētās un to apkaimēs visi iedzīvotāji ir zinoši par to, kā rīkoties krīzes situācijās, kā viņi redz savu lomu valsts aizsardzībā, un gribam, lai iedzīvotāji ir pilsoniski aktīvi, bez NVO atbalsta neiztiksim. NVO sniedz nozīmīgu atbalstu arī šobrīd esošajā kovida krīzē, un valsts arī palīdz ar atsevišķiem instrumentiem.

Kolēģi, lai arī komisijā šis priekšlikums netika atbalstīts, es centos atbildēt uz pamatjautājumiem, kas komisijā izskanēja. Pamatoti argumenti par to, kāpēc šāds priekšlikums nevar tikt iekļauts šajā likumā, diemžēl komisijā neizskanēja.

Mums jāstiprina mūsu valsts nevalstiskais sektors, īpaši sabiedriskā labuma organizācijas, kā vien varam. Es uzskatu, ka pilsoniski izglītoti iedzīvotāji un stipras nevalstiskās organizācijas ir pilsoniskās sabiedrības nozīmīga sastāvdaļa un arī valsts drošības jautājums.

Es aicinu kolēģus atbalstīt šo - 28. - priekšlikumu.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Jurim Rancānam.

J. Rancāns (JK).

Labdien, kolēģi! Es gribēju teikt, ka tā nav, kā saka Šteina kungs, - ka komisijā neesot izdiskutēts šis jautājums un neesot izskanējuši nekādi argumenti. Izskanēja gan! Un viens no argumentiem ir tāds, ka Aizsardzības ministrijai un armijai nav jānodarbojas ar to, ka viņiem tagad būtu jāmeklē, kā varētu piesaistīt nevalstiskās organizācijas visām šīm funkcijām, kas ir aizsardzība... un atrast tām vietu, šīm nespecifiskajām organizācijām, kas nav Jaunsardze, kas nav Zemessardze...

Piedodiet, gribat dot savu ieguldījumu valsts aizsardzībā - stājieties Jaunsardzē un Zemessardzē! Būs jums ieguldījums.

Tā nav armijas funkcija - sameklēt, kā mēs tagad varētu atbalstīt nevalstisko sektoru. Piedodiet, nevalstiskais sektors ir jāatbalsta un pilsoniskā sabiedrība ir jāveicina citos likumos, kas nav tieši aizsardzības likumi!

Piedodiet, aizsardzības funkcija ir ļoti šaura funkcija un nevajag šeit meklēt, kā mēs tagad varētu, ja nav brīvprātīgo ziedojumu mūsu konkrētajai nevalstiskajai organizācijai... kā mēs varētu piesaistīt Aizsardzības ministriju? Ar viņu budžetu... un viņi tagad... mēs te atrastu, kā mēs te... un kādu civilo funkciju veiktu, kaut kādas tur patriotiskās audzināšanas... Lūdzu, veiciet patriotisko audzināšanu! Piesaistiet biedrus!

Es gribu atgādināt - ir nevalstiskās organizācijas un pilsoniskās sabiedrības. Tās ir uz brīvprātīga pamata veidotas organizācijas, kuras dzīvo no ziedojumiem, brīvprātīgiem biedru ziedojumiem, nevis no valsts finansējuma... nevis no Aizsardzības ministrijas finansējuma. Beidzam šos te viltīgos gājienus, kā mēs tagad te varēsim piesaistīt finansējumu no Aizsardzības ministrijas budžeta!

Es vēlreiz atkārtoju: gribam atbalstīt valsts aizsardzību, gribam būt patrioti - stājamies Zemessardzē, stājamies Jaunsardzē! Lūdzu, atbalstām! Konkrēti mācāmies, lai izšķirošajā brīdī, ja tāds pienāks, pasarg' Dievs, mums būtu šīs prasmes un mēs to darītu!

Kolēģi, aicinu neatbalstīt šo priekšlikumu. Armijai nav jāmeklē, kā viņa tagad varētu finansēt nevalstiskās privātās organizācijas un biedrības.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Vitai Andai Tēraudai.

V. A. Tērauda (AP!).

Kolēģi! Valsts visaptverošas aizsardzības koncepts paredz, ka valsts aizsardzība ir ne tikai armijas uzdevums, bet arī mums katram ir loma.

Šī likumprojekta izstrādes gaitā ir notikušas tiešām aktīvas sarunas starp Aizsardzības ministriju un nevalstiskajām organizācijām. Un nevienam nav šaubu, ka daudzām NVO, it īpaši tām, kas darbojas ar bērniem un jauniešiem, ir liela nozīme un lieli nopelni patriotiskajā audzināšanā, taču likumprojekta izstrādes gaitā izgaismojās atšķirīgi redzējumi par NVO lomu un par to, kā NVO darbība iederas vīzijā par valsts visaptverošo aizsardzību. Spilgtu piemēru mēs nupat dzirdējām Rancāna kunga uzstāšanās reizē.

Atšķirīgi redzējumi ir ne tikai starp NVO un Aizsardzības ministriju, bet arī starp ministrijām.

Aicinu atbalstīt deputāta Šteina priekšlikumu.

Likumprojekta... gaitā redzējām, ka paveras plaisa starp NVO un ministriju. Manuprāt, nedrīkst ļaut šai plaisai plesties, tamdēļ ir jāturpina saruna.

Priekšlikums paredz uzdot Ministru kabinetam izstrādāt koncepciju.

Koncepcijas izstrādes gaitā... tieši tā būs pareizā vieta sarunai gan starp NVO, gan... gan ar Aizsardzības ministriju, kura atbild par visaptverošo valsts aizsardzību, gan ar Izglītības un zinātnes ministriju, kas atbild par jaunatnes politiku, iesaistot arī Kultūras ministriju, kas atbild par pilsonisko... sabiedrības attīstību. Priekšlikums paģēr šīs koncepcijas izstrādi sešu mēnešu laikā.

Kolēģi! Šis būs laiks sarunai, laiks atrast kopīgu redzējumu, kā NVO līdzdarbojas valsts visaptverošā aizsardzībā.

Aicinu atbalstīt priekšlikumu.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Rihardam Kolam.

R. Kols (NA).

Cienījamā Saeimas priekšsēdētājas kundze! Godātie kolēģi! Jā, ir skaidrs, ka Šteina kunga priekšlikums nosaka tādu uzdevumu Aizsardzības ministrijai - izvērtēt, kādā veidā iesaistīt, bet, nu, viss baltiem diegiem šūts, man tā liekas.

Es saprotu, ka pamatā... vismaz manā skatījumā... ja pāris organizācijas tik tiešām varētu kvalificēties... Es domāju, šajās debatēs vajadzēja skaidru valodu runāt, jo ir gan mazpulki, gan skauti un gaidas. Tās ir divas organizācijas, kas tiešām kaut kādā veidā varētu kvalificēties. Bet redzam, ka visplašākais apzīmējums ir iedots... kontekstā... bez konkrētiem kritērijiem... ka Aizsardzības ministrijai tos vajadzētu izstrādāt...

Un Šteina kungs vienu tādu atslēgas vārdu minēja... ka šī priekšlikuma būtība ir stiprināt NVO sektoru. Bet, ziniet, ne īstā vieta, ne īstā reize. NVO stiprināšanas ietvaros ir NVO fonds, ir arī citi formāti, ar kuriem valsts tieši... tiek piešķirti līdzekļi, lai stiprinātu gan kapacitāti, gan iesaisti.

Tāpat Ministru kabinetā ir Nevalstisko organizāciju un Ministru kabineta sadarbības memoranda īstenošanas padome jeb Memoranda padome, kas tiešām var konsultēt un ieteikt Aizsardzības ministrijai, kādā veidā aizsardzības mācību īstenot, kādā veidā NVO iesaistīt.

Līdz ar to šeit pat, man liekas, ka ir attiecīgi... nu būtu labāk dzirdēt, ka būtu aicinājums tieši NVO fonda ietvaros atsevišķu programmu vai grantu... vai kādā citā veidā piešķirt jauniešu

organizācijām, kas būtu patriotiskās audzināšanas ievirzē, nevis ar kādiem citiem interesantiem ultraliberāliem projektiem, bet, nu, pašlaik tas... nekas nav redzēts.

Līdz ar to es domāju, ka šeit... Aizsardzības ministrija skaidri izpratusi, kādā veidā īstenot šo aizsardzības mācību... sākot no 2024. gada, ieviest arī skolās.

NVO iesaiste arī bez šī priekšlikuma var tikt īstenota. Kā es jau minēju, ir Memoranda padome, NVO ir tātad zem Ministru kabineta. Un tāpat - arī attiecīgais finansējums.

Šī nav vieta, kur... uzlika... aizsardzības mācība tagad būs viens no veidiem, kā stiprināt NVO kapacitāti. Nu, tomēr nevajag taisīt putru.

Līdz ar to es aicinu šajā reizē... lai arī saprotu, ka tiešām ir divas organizācijas, kas kvalificētos, bet nevienu brīdi nav izskanējis... Līdz ar to pakļaut kaut kādam plašākam... interpretācijai par to, kurš tad kaut kādā nākotnē ko īstenos, īsti nebūs laiks un arī vieta.

Līdz ar to aicinu neatbalstīt šo priekšlikumu.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Jānim Butānam.

J. Butāns (JK).

Sveicināti, kolēģi! Piekrītot Rihardam Kolam, ka faktiski Latvijā varētu būt divas tādas organizācijas - mazpulki un skauti un gaidas... bet kopumā, klausoties debatēs, tai skaitā Mārtiņa Šteina debatēs, tā sajūta ir tāda, ka Latvijā mēs pilsoņus varētu iedalīt divās kategorijās: vieni - tie, kuri ir valsts patrioti, un otri - tie, kuri meklē iespējas būt par tādiem.

Un tad nu par pirmajiem, kuri ir patrioti... tie tad stājas vai nu Zemessardzē, vai citās nevalstiskajās organizācijās. Es gribētu pie tādiem pieskaitīt arī sevi... kurš ir divās nevalstiskajās organizācijās. Šo nevalstisko organizāciju darbību nodrošinām... nodrošina paši biedri no saviem finanšu līdzekļiem, papildus vēl dodot labumu arī sabiedrībai; mēs esam patriotiska organizācija, kas ir gatava cīnīties par Latvijas neatkarību.

Un tad ir tie otri, kuri labprāt būtu valsts patrioti, ja vien valsts kaut kādā veidā viņus atbalstītu - piešķirtu finansējumu vai kā citādi.

Manuprāt, tas tā nestrādā. Vai nu tu esi valsts patriots, vai tu neesi.

Līdz ar to aicinu tomēr šo priekšlikumu neatbalstīt.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Artusam Kaimiņam.

A. Kaimiņš (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Labrīt, cienījamā Saeimas priekšsēdētāja! Labrīt, cienījamie deputāti! Par Šteina kunga priekšlikumu.

Ir tā, ka... Es aicinu atbalstīt šo priekšlikumu, tādēļ ka priekšlikumā ir tāds teikums: uzdot Ministru kabinetam sešu mēnešu laikā veikt izvērtējumu par nevalstisko organizāciju...

Es lasu vārdus - "Ministru kabinetam"... Labi, tā ir taisnība... iepriekš... pretēji runātajam, ka Ministru kabinetā arī... piedalās Aizsardzības ministrija... Tā ir. Bet par NVO problemātiku Latvijas valsts teritorijā. Tā nu gan ir milzīgi liela problēma. Un šie ziņojumi, ko tad varētu ņemt... un kuri būtu jāņem arī, kā Šteina kungs arī minēja, vērā attiecīgajām iestādēm... Šajā gadījumā viena no šādām iestādēm būtu FKTK (Finanšu un kapitāla tirgus komisija)... FID (Finanšu izlūkošanas dienests)...

Visas šīs peripetijas, kas notiek ar NVO fondiem šobrīd Latvijā... Te nav, Butāna kungs, runa par to, kas mazāk vai vairāk maksās un būs lielāks vai mazāks patriots. Nē. Te ir runa par to, ka... arī, pieņemsim, Kola kunga nosauktās divas NVO, kas ir... Kā šādas NVO var vispār pastāvēt? Pieņemsim, varbūt tām divām konkrēti nav aizslēgti konti, bet daudzas... ir aizslēgti konti ciet, un tās nespēj atvērt savus kontus.

Sakārtot NVO sistēmu kā tādu. Šis būtu viens no tādiem... viena no platformām, kur to obligāti vajadzētu izdarīt. Un šeit... Lai arī tas iet caur aizsardzības prizmu, tā vai tā ziņojums nonāks attiecīgi gan FID, gan FKTK; viņiem ir jāņem vērā ziņojumā konstatētās nepilnības.

Kā jau budžeta... laikā es jums minēju, ir ļoti daudz vienkārši nesaprotamu lietu, pēc kā definē un kā skatās... NVO... bankas un kāpēc ver ciet kontus.

Kā var NVO vispār būt faktiskā labuma guvējs! Tas nav dabā iespējams, jo tā ir nevalstiska organizācija.

Sēdes vadītāja. Kaimiņa kungs, jūs esat novirzījies no tēmas. Atgriezīsimies pie priekšlikuma!

A. Kaimiņš. Diez vai. Diez vai, Mūrnieces kundze!

Sēdes vadītāja. Esat, esat. Esat, esat.

A. Kaimiņš. Lai kā jums gribētos... atļaujiet...

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Raimondam Bergmanim.

R. Bergmanis (ZZS).

Ja tagad vēlreiz izskanēja šāds arguments, ka komisijā netika par to plaši runāts, tad es tiešām varētu apstiprināt to, ko teica Rancāna kungs. Mēs ļoti plaši diskutējām komisijā par šo priekšlikumu. Un kā argumentācija tika pausta ļoti plašā Ministru kabinetam uzdotā funkcija un šaubas par tās realizēšanas iespējām, jo gandrīz ikkatrai nevalstiskajai organizācijai ir kāda loma valsts aizsardzības jomā, īpaši jau visaptverošas valsts aizsardzības sistēmas ieviešanā, kur katra... ikviena pienesums ir nozīmīgs devums valsts aizsardzībā. Vai tā būtu preču ražošana un nevalstisko organizāciju... aizsardzība industrijas attīstībai vai rūpniecības un tirdzniecības sekmēšanai... vai finanšu pakalpojumu stabilizēšanas nodrošinājumi... dabas aizsardzības biedrība vai pilsoniskās līdzdalības jautājumu veicinātāji... Sadarbība notiek Aizsardzības ministrijā visu laiku un arī turpinās notikt uz cieņpilniem, savstarpēji papildinošiem pamatiem, gan iesaistot nevalstiskās organizācijas valsts aizsardzības mācības realizēšanā, gan piedāvājot iesaistīties dažādos grantu projektos un citās sadarbības formās.

Un savas uzstāšanās beigās es vēlētos nocitēt... Nesen intervija bija ar aizsardzības ministru Pabrika kungu, un tur, kad uzdeva jautājumu par šo sarunu ar Mārtiņu Šteina kungu, viņš ir atbildējis (es citēju): "Ar Mārtiņu Šteinu ir bijusi diskusija. Viņš gribētu, lai Aizsardzības ministrija veic jaunatnes politikas izvērtējumu. Piedodiet, tas nav mūsu uzdevums! Nu kāds tam vispār sakars ar valsts aizsardzības mācību? To viņam mēģināja iestāstīt mūsu amatpersonas, pagaidām nesekmīgi." (Citāta beigas.)

Nu, lūk! Es domāju, arī šoreiz tas ir tas stāsts, kas... visvairāk arī tika diskutēts tieši komisijā, ka, nu, varbūt ne šinī likumprojektā tas ir jādara.

Un varbūt tie debatētāji, kas uzstājās pirms manis, kuri... varbūt redz šeit nepieciešamību... bet - ne šajā likumprojektā...

Paldies.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Kolēģi, pabeigsim darbu pie šī likumprojekta un tad dosimies pusstundas pārtraukumā.

Turpinām debates.

Vārds deputātam Mārtiņam Šteinam otro reizi.

M. Šteins (AP!).

Paldies par debatēm, kolēģi! Aizsardzības ministrija tiešām nav tikai armija. Piekrītu kolēģei Vitai Tēraudai - šeit runa ir par visaptverošu valsts aizsardzības sistēmu. Šajā sistēmā iesaistītas daudzas - iespējams, visas - ministrijas, un šī koncepcija paredz plašu aktivitāšu klāstu, par kurām atbildīgā jau šobrīd nav tikai armija.

Kolēģi, šis ir novērtējuma rosinājums visam Ministru kabinetam, kā jau Kaimiņa kungs minēja... NVO stiprināšana jāveic visām ministrijām. Stiprināšana nenozīmē tikai finanšu atbalstu. Palīdzēt var arī skaidrība par dažādām NVO lietām un NVO lomu valsts aizsardzībā.

Es nenoliedzu, ka komisijā diskusija bija, bet nebija par priekšlikuma būtību. Tur bija diskusija vairāk par to, kas tika noraidīts jau otrajā lasījumā un... pavasara posmā, kad diskutējām.

Arī Bergmaņa kunga citētais aizdomīgais... aizdomīgā raksta citāts parāda neizpratni.

Šis priekšlikums nav par jaunatnes politiku, šis priekšlikums ir par kopējo NVO lomu valsts aizsardzībā. Un šeit ir runa par novērtējuma izstrādi, par diskusijas turpināšanu, nevis par naudas piešķiršanu.

Aicinu atbalstīt šo priekšlikumu.

Sēdes vadītāja. Vārds Aizsardzības ministrijas parlamentārajai sekretārei Baibai Bļodniecei.

B. Bļodniece (Aizsardzības ministrijas parlamentārā sekretāre).

Cienījamie deputāti! Es, jau iepriekš runājot, minēju aizsardzības ministra Arta Pabrika priekšlikumu.

Mēs saprotam deputāta Mārtiņa Šteina priekšlikumu, bet vēlamies vērst uzmanību uz to, ka kopumā nevalstisko organizāciju lomas izvērtējums vispārējās aizsardzības sistēmas ietvaros ir veikts.

Valsts aizsardzības mācība ir tikai viena maza detaļa no valsts aizsardzības sistēmas kopuma. Un ir taisnība, ka koncepcijā daudzkārt, kā arī Šteina kungs pareizi minēja, ir minēta nevalstisko organizāciju loma, un mēs patiešām uzskatām, ka nevalstisko organizāciju loma valsts aizsardzības sistēmā un patriotiskajā audzināšanā ir ļoti nozīmīga, taču minēšana vien nenozīmē, ka tas tādējādi ir jāparedz tikai caur valsts institūcijām un valsts iestādēm.

Nevalstisko organizāciju pieminēšana koncepcijā, detalizēti norādot arī formas un veidu... kur mēs redzam nevalstisko organizāciju pievienoto vērtību... mūsuprāt, tieši pretēji - ļauj nevalstiskajām organizācijām pēc būtības izvērtēt savas iespējas, savas iesaistes veidus, tai skaitā - kā piesaistīt finansējumu šo konkrēto ideju realizēšanai. Un, protams, valsts programmas ir tikai viena no iespējām. Tādējādi, neskatoties uz to, ka mēs patiešām atbalstām nevalstisko organizāciju lomu, mēs strādājam gan ar pieminētajiem skautiem un gaidām, gan ar mazpulkiem, gan arī ar... ļoti daudz... veterānu organizācijām, lai koptu un veidotu gan vēsturiskās tradīcijas, gan arī audzinātu patriotismu un saglabātu vēsturiskās vērtības.

Tomēr mēs aicinātu šoreiz šādu papildu vērtējumu Ministru kabinetam neuzdot veikt tā iemesla dēļ, ka konkrēti valsts aizsardzības sistēmas ietvaros tas ir veikts.

Un līdz ar to... Mēs saprotam vēlmi kopumā... vērtēt jaunatnes organizāciju un nevalstisko organizāciju lomu valstī kopumā, taču šis konteksts, ka tas ir valsts aizsardzības sistēmas ietvaros un valsts aizsardzības mācības ietvaros, mūsuprāt, ir nepareizs, jo aizsardzības sistēmas ietvaros kopumā šāds vērtējums ir jau veikts.

Tādējādi mēs aicinām deputātus konkrēto priekšlikumu neatbalstīt, bet vienlaikus... atgādinu vēlreiz, ka mēs esam... un Saeima jau nupat ir atbalstījusi aizsardzības ministra iesniegto priekšlikumu - tieši valsts aizsardzības mācības ietvaros nevalstisko organizāciju lomu stiprināt un paredzēt iespēju šo funkciju deleģēt tieši nevalstiskajam sektoram.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Artusam Kaimiņam otro reizi.

A. Kaimiņš (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Jā, paldies. Šis bija tiešām ļoti, nu, spilgts ierēdniecības viedoklis, deputāti, un man ir jāatgādina, ka Bļodnieces kundze nav deputāte, un mēs varam ņemt vērā, bet varam arī neņemt vērā Bļodnieces kundzes ieteikumus.

Savukārt par to, ka es šajā gadījumā jūs aicinu skatīties plašāk - ne tikai Aizsardzības ministrijas kontekstā, bet... par NVO sektoru Latvijas Republikā kā tādā... Es aicinātu atbalstīt šo priekšlikumu, jo tas palīdzētu sakārtot visu NVO laukumu, ja tā var teikt, Latvijas teritorijā kā tādu, lai pēc tam Finanšu ministrija arī pieslēgtos, lai pēc tam gan Kultūras ministrija... visa medijpratība... visi mediji, ar ko mums ir arī... saistīts ar NVO...

Tas ir ļoti spilgts un plašs laukums, un tas ir absolūti nesakārtots.

Un, Mūrnieces kundze, šajā gadījumā deputātam ir tiesības runāt par spektru visā plašumā, ja ir redzēta kāda problēma, kas ir šeit, deputātu...

Sēdes vadītāja. Paldies, paldies, Kaimiņa kungs. *(Dep. A. Kaimiņš: "Lūdzu!")* Prezidijā bija vienprātība, ka jūs esat novirzījies no tēmas.

Vārds deputātam Raimondam Bergmanim otro reizi.

R. Bergmanis (ZZS).

Labdien vēlreiz! Es vienīgi vēlētos noslēgumā atgādināt, ka šis ir likumprojekts "Par valsts aizsardzības mācību un Jaunsardzi". Tas arī laikam būtu tas galvenais, par ko varbūt deputātiem šobrīd būtu jāpārdomā pirms balsojuma, jo... kā jau es minēju iepriekšējā savas uzstāšanās reizē, es varbūt... piekrītu - un tas arī tika runāts šajā komisijā -, ka varbūt tāds izvērtējums ir nepieciešams, bet ne šinī likumprojektā.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Paldies. Debates slēdzu.

Komisijas vārdā...?

R. Bergmanis. Komisijas vārdā varu tikai atgādināt, ka komisijā šis priekšlikums nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par 28. - deputāta Šteina priekšlikumu! Lūdzu, balsosim! Par - 23, pret - 57, atturas - 4. Priekšlikums nav atbalstīts.

Un man jāsaka paldies Aizsardzības ministrijas parlamentārajai sekretārei par dalību debatēs. Mēs šeit, Saeimas sēdē, vēlamies dzirdēt parlamentāro sekretāru viedokļus un aicinām piedalīties debatēs.

Un tagad - 29. priekšlikums.

R. Bergmanis. Un pēdējais ir komisijas izveidotais 29. priekšlikums. Tas paredz pārejas periodu līguma par dalību Jaunsardzē izbeigšanai un nosaka, ka ar jaunajiem noteikumiem to uzsāks no 2024. gada 1. septembra.

Komisijas vārdā lūdzu atbalstīt.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

R. Bergmanis. Līdz ar to visi priekšlikumi ir izskatīti.

Komisijas vārdā lūdzu atbalstīt šo likumprojektu trešajā, galīgajā, lasījumā.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojektu "Par valsts aizsardzības mācību un Jaunsardzi" trešajā, galīgajā, lasījumā! Lūdzu, balsosim! Par - 79, pret un atturas - nav. Likums pieņemts.

Godātie kolēģi, tātad ir paredzēts pārtraukums 20... 30 minūtes - līdz pulksten 11.20.

Pirms tam vārds deputātam Mārtiņam Bondaram - **paziņojumam**.

M. Bondars (AP!).

Cienītās Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas locekles un godātie Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas locekļi!

Pēc četrām minūtēm - Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas sēde. Virtuāli, protams.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Kolēģi, tātad mēs plānojam pārtraukumu - 30 minūtes, līdz pulksten 11.20, un stundas pārtraukumu ierastajā laikā - no pulksten 12.30 līdz 13.30.
Vēl deputātu reģistrācija.
Paldies.
Pārtraukums līdz pulksten 11.20.

*(Pārtraukums.)*

Sēdi vada Latvijas Republikas 13. Saeimas priekšsēdētājas biedre
Inese Lībiņa-Egnere.

Sēdes vadītāja. Godātie deputāti! Pēc pārtraukuma turpinām 19. novembra otro attālināto Saeimas sēdi.

Darba kārtībā nākamais punkts ir likumprojekts **"Grozījumi Enerģētikas likumā"**, otrais lasījums.

Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijas vārdā - deputāts Artūrs Rubiks. Lūdzu!

A. Rubiks (SASKAŅA).

Labdien, kolēģi! Strādājam ar likumprojektu "Grozījumi Enerģētikas likumā". Dokuments Nr. 3127.

Ir paredzēts, atgādināšu, divas *(Nav skaidri saklausāms.)*... Eiropas direktīvas ieviešanu Latvijā.

Atbildīgā komisija ir izskatījusi minēto likumprojektu un atbalstījusi to izskatīšanai otrajā lasījumā.

Kopumā ir saņemti četri priekšlikumi.

1. - Ekonomikas ministrijas parlamentārā sekretāra Jurģa Miezaiņa priekšlikums. Un minēto pirmo likum... atvainojos, priekšlikumu komisija ir atbalstījusi.

Sēdes vadītāja. Paldies. Deputāti atbalsta.

A. Rubiks. 2. - Juridiskā biroja priekšlikums. Arī atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

A. Rubiks. 3. - Juridiskā biroja priekšlikums. Ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

A. Rubiks. Un 4. - Ekonomikas ministrijas parlamentārā sekretāra Jurģa Miezaiņa priekšlikums. Ir komisijā atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Arī 4. priekšlikumu deputāti atbalsta.

A. Rubiks. Komisijas vārdā lūdzu atbalstīt minēto likumprojektu otrajā lasījumā.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojekta "Grozījumi Enerģētikas likumā" atbalstīšanu otrajā lasījumā! Lūdzu balsošanas režīmu! Par - 75, pret un atturas - nav. Likumprojekts otrajā lasījumā atbalstīts.

Lūdzu, nosakiet priekšlikumu iesniegšanas termiņu trešajam lasījumam.

A. Rubiks. Priekšlikumu iesniegšanas termiņš trešajam lasījumam ir šī gada 8. decembris.

Sēdes vadītāja. Es atvainojos, 8. vai 18.?

A. Rubiks. 8. decembris.

Sēdes vadītāja. 8. decembris.

Tātad komisija lūdz par priekšlikumu iesniegšanas termiņu trešajam lasījumam noteikt 8. decembri. Citu priekšlikumu attiecībā uz termiņu nav.

Priekšlikumu iesniegšanas termiņš - šā gada 8. decembris. Paldies.

Nākamais darba kārtības jautājums - likumprojekts **"Grozījums Priekšvēlēšanu aģitācijas likumā"**, pirmais lasījums.

Valsts pārvaldes un pašvaldības komisijas vārdā - deputāte Inga Goldberga. Lūdzu!

I. Goldberga (SASKAŅA).

Labdien, cienījamie kolēģi! Valsts pārvaldes un pašvaldības komisija to visu izdiskutēja un, uzklausot likumprojekta autoru pārstāvi Kola kungu, Tieslietu ministriju, KNAB, tiesībsarga pārstāvi, NEPLP, Valsts valodas centru un Saeimas Juridisko biroju, ar divām balsīm "par", piecām balsīm "pret" un diviem deputātiem atturoties neatbalstīja likumprojekta "Grozījums Priekšvēlēšanu aģitācijas likumā" virzību skatīšanai Saeimas sēdē.

Šobrīd likumprojektu Saeimas sēdē skatām atbilstoši Saeimas kārtības ruļļa 86. panta sestajai daļai.

Likumprojekts paredz papildināt Priekšvēlēšanu aģitācijas likumu ar $5.^1$ pantu "Priekšvēlēšanu aģitācijas valoda". Tajā paredzēts, ka priekšvēlēšanu aģitācija, kuras izvietošanas izdevumi tiek iekļauti izdevumos, uz kuriem attiecas ar normatīvajiem aktiem noteiktie priekšvēlēšanu izdevumu apmēra ierobežojumi, veicama tikai valsts valodā.

Vēlos vērst uzmanību uz vairākiem aspektiem, kas izskanēja komisijas sēdē, skatot likumprojektu.

Likumprojekta autori jaunās normas saista ar nepieciešamību plašākā kontekstā stiprināt valsts valodas pozīcijas, kā līdzekli izmantojot aizliegumu aģitēt citā valodā. Minot virkni starptautisku piemēru, Juridiskais birojs norādīja, ka konkrētā likuma būtība ir personas līdzdalība valsts politiskajās norisēs, nevis valsts valodas stiprināšanas funkcija.

Ņemot vērā izskanējušos apgalvojumus par šādu normu esamību Eiropas Savienības valstīs, Latvijas Republikas Saeima Eiropas Parlamentārās izpētes un dokumentācijas centrā saistībā ar šo likumprojektu pieprasīja informāciju par ierobežojumiem saistībā ar valodu lietojumu priekšvēlēšanu aģitācijas sakarā. Uz 17. novembri bija saņemtas atbildes no 22 valstīm. No atbildēm secināms, ka šādi ierobežojumi ir Bulgārijā un Portugālē. Pārējās 20 Eiropas Savienības valstīs vai nu nav valodas ierobežojumu, vai vismaz tiek atļauta aģitācija minoritāšu valodās.

Likumprojekta autori paredz, ka uzraudzības funkcija tiks nodota Valsts valodas centram. Atgādināšu, ka šobrīd uzraudzības funkciju veic KNAB, NEPLP, Valsts policija un pašvaldības policija. Piešķirot jaunas kompetences Valsts valodas centram, būtu nepieciešams daudz konkrētāk nodefinēt uzdevumus un nodalīt atbildību jomas visām uzraudzībā iesaistītajām institūcijām.

Lai gan diskusijā nedz Tieslietu ministrija, kuru pārstāvēja parlamentārais sekretārs, nedz Valsts valodas centrs neiebilda pret šo jauno kompetenci, atbilde uz jautājumu, vai būs nepieciešams papildu finansējums šādas jaunas funkcijas nodrošināšanai, komisijas sēdes laikā netika sniegta.

Diskusija izraisījās arī par to, uz kādu personu loku paredzēts attiecināt iespējamās likuma normas - vai tikai uz politiskajām partijām, to apvienībām un deputātu kandidātiem vai arī uz trešajām personām, kuras savā vārdā veic politisko aģitāciju.

Komisijas sēdes laikā izskanēja vēl vairāki citi aspekti un daudz dažādu viedokļu, kas... gan atbalstīja likumprojektu, gan saskatīja tajā vairākus riskus, kā arī kategoriski iebilda.

Atgādinu, ka komisijā ar balsu vairākumu likumprojekts netika atbalstīts.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Uzsākam debates.

Pirmais debatēs pieteicies deputāts Rihards Kols. Lūdzu!

R. Kols (NA).

Cienījamā sēdes vadītājas kundze! Cienījamie, godātie deputāti! Liels paldies komisijas vadītājai, kas diezgan... es pat teiktu, ļoti objektīvi atspoguļoja atbildīgajā komisijā aizvadītās diskusijas par konkrēto likumprojektu un piedāvātajiem grozījumiem.

Viens mazs precizējums, kas attiecas uz balsojumu sadalījumu. Šeit es vērstu uzmanību uz to, ka tomēr... mēs paši atminamies... tā kā šis likumprojekts ir nonācis komisijā, tātad Saeimas vairākums nodeva to izskatīšanai komisijā, bet, ņemot vērā komisijas deputātu sastāvu... tātad tas bija... kā saka, nebija par labu tam Saeimas vairākumam, kurš nobalsoja "par" likumprojekta nodošanu komisijai (jāņem vērā, ka frakciju... pārstāvošie deputāti, kas atbalstīja nodošanu komisijai, ir mazākumā šajā komisijā)... un līdz ar to jau pirmšķietami... pirms komisijas sēde tika

aizvadīta, jau bija skaidrs, ka, visdrīzāk, šo likumprojektu neatbalstīs tikai dēļ tā... dēļ šī deputātu balsu sadalījuma.

Un nu aicinu atgriezties pie jautājuma, par kuru jau iepriekš... tiešām lauzām šķēpus gan Saeimas sēdē, nododot šo likumprojektu izskatīšanai komisijā, gan arī pašā komisijā, un kurš diemžēl dažādu negodprātīgu interpretāciju jūklī un neiedziļināšanās dēļ daudziem šķitis pārmērīgs, nepieņemams vai kādus dramatiskus nodomus iekļaujošs.

Bet piedāvātie grozījumi, par spīti neskaidrību burbulim, vienkārši sakot, ir pilnīgi normāli. Un tādēļ aicinu ieklausīties.

Tātad runājam par grozījumiem Priekšvēlēšanu aģitācijas likumā, kuri paredzētu, ka apmaksātā priekšvēlēšanu aģitācija, tas ir, tā aģitācija, kura tiek veikta priekšvēlēšanu periodā un uz kuru attiecas noteiktie tēriņu ierobežojumi, var notikt valsts valodā.

Likuma grozījumi paredzēti, lai nostiprinātu latviešu valodas kā valsts valodas lietojumu sabiedrībā un neveidotu iluzoru priekšstatu par divkopienu valsts veidošanos.

Izskanēja argumenti, ka ar šiem grozījumiem mēs tiecoties šķelt sabiedrību. Bet kā aģitācija valsts valodā un saziņa ar visu sabiedrību kopumā valsts valodā var būt šķelšana! Tieši pretēji - šobrīd pastāvošajā situācijā tiek uzturēta iespēja... un... šķelt Latvijas iedzīvotājus, padarot priekšvēlēšanu aģitācijas saturu pieejamu tikai kādai lingvistiskai grupai, nevis visiem Latvijas balsstiesīgajiem iedzīvotājiem.

Mērķis ir nevis aizliegt visas citas valodas, bet formālajā, politiskajā aģitācijā lietot valsts valodu, nostiprinot tās statusu pilsoņu apziņā.

Argumenti, kas izskanēja komisijas sēdē pret šiem grozījumiem, bija balstīti vai nu izvēlē neiedziļināties, vai patiesā neizpratnē par to, ko šie piedāvātie grozījumi paredz. Vienkārši dekonstruēt grozījumus un to, uz ko attiecas... uz ko tie attiecas...

Ir nepārprotami skaidrs, ka runa ir par aģitācijas periodu - 120 dienas pirms vēlēšanām -, kurā apmaksātai aģitācijai, tas ir, apmaksātai reklāmai (un ne tikai), jānotiek latviešu valodā. Un viss! Tāpēc ir vilšanās par kolēģu ietiepīgo apņēmību izlikties, ka šie grozījumi pēkšņi aizliedz sazināties jebkurā svešvalodā... praktiski jebkad. Pat ļoti gribot, to šajā likumprojektā nav iespējams izlasīt.

Vilšanos raisīja arī atsevišķu valsts pārvaldes iestāžu demonstrētā neiedziļināšanās un kopumā juridiskā putrošanās.

Tagad īsumā paskaidrošu, lai no kolēģiem, kuri runās pēc manis, nebūtu jādzird kļūdainas interpretācijas un varētu runāt par grozījumu saturu pēc būtības.

Virkne iebildumu pret likumprojektu bija Tiesībsarga birojam, kā arī Saeimas Juridiskajam birojam. Biroji atsaucās uz Eiropas Cilvēktiesību tiesas spriedumu pret Turciju, kur tika kriminalizēta vēlēšanu aģitācija. Turcijas likumu izpratnē tas nozīmē jebkādu komunikāciju par politiskiem jautājumiem kurdu mazākumtautības valodā. Dramatisks tiesību ierobežojums, jā, un absolūti nesaistīts ar iesniegtajiem grozījumiem Priekšvēlēšanu aģitācijas likumā. Domāju, tas ir acīmredzami.

Latvijā neviens nepiedāvā noteikt krimināltatbildību par citas valodas lietošanu priekšvēlēšanu aģitācijā vai vispār pat... mēģina... liegt komunikāciju jebkurā svešvalodā.

Starp citu, Bulgārijā, kā jau arī komisijas vadītāja pieminēja, šobrīd spēkā ir praktiski tieši tāda pati likuma norma, kādu mēs piedāvājam, - un jau kopš 2009. gada.

Piedāvātie grozījumi nesniedzas pat tik tālu, cik Bulgārijas regulējums. Un pat Bulgārijas regulējums... neviens neuzdrošinās pielīdzināt tam, par ko Eiropas Cilvēktiesību tiesa tiesājās ar Turciju.

Apjukumu deputātos raisīja arī no EDSO Augstā komisāra nacionālo minoritāšu jautājumos biroja direktora saņemtā vēstule, kurā minēts šis likumprojekts. Jāsaka, ir visai neparasti, ka EDSO pievērsusi uzmanību likumprojektam, kurš tikko... tikai bija nodots izskatīšanai komisijā un par kuru pat īstenībā nekas netika lemts. Vēstules saturā gan redzams, ka skaidrības par to, ko likumprojekts paredz, īsti nav.

Tiem kolēģiem, kurus satrauc Eiropas Parlamenta vēlēšanas un iespēja uzrunāt vēlētājus šajā laikā. Jā, nav iebildumu, - mēs noteikti varam precizēt iesniegtos grozījumus, nosakot, ka Eiropas Parlamenta vēlēšanu kontekstā aģitāciju veicam Eiropas Savienības oficiālajās valodās.

Šīs korekcijas grozījumu būtību nemainītu un turpinātu stiprināt latviešu valodas lomu sabiedrībā.

Grozījumu mērķtiecīga torpedēšana, izmantojot Eiropas Parlamenta vēlēšanas kā pamatojumu, atspoguļo patieso mērķi, kas nav valodas stiprināšana. Neaizbildinieties, lūdzu, ar Eiropas Parlamenta vēlēšanām, lai noraidītu šos grozījumus!

Ir skaidrs, ka tie ir tikai ērti aizbildinājumi, nevis reāls iemesls, lai tos noraidītu. Ja ne parlamentam, tad sabiedrībai jūs būtu parādā sniegt godīgu atbildi un patiesos iemeslus iniciatīvas noraidīšanai, jo mērķtiecīga paralēla svešvalodas uzturēšana saziņā ar vēlētājiem faktiski norāda uz vēlmi veidot Latviju kā divkopienu valsti. Tas ir pretrunā ar Latvijas izvēlēto ceļu un integrētas nācijas izveidi, ar latviešu valodu kā kopīgo saziņas valodu.

Mērķis ir nevis aizliegt visas citas valodas, bet formālajā politiskajā aģitācijā lietot valsts valodu, nostiprinot tās statusu pilsoņu apziņā.

Aptaujājot citu Eiropas valstu cilvēkus... lai gan daudzviet šī prakse nav formalizēta ar likumu un daudzviet arī valsts valodas statuss nav tik apdraudēts kā Latvijā, bet tāpat Nīderlandē un Vācijā, kur noteikta arī valsts valoda, aģitācija notiek valsts valodā; Luksemburgā vēlēšanu laikam pat raksturīgs joks, ka visi politiķi pēkšņi māk runāt luksemburgiešu valodā; Itālijā, izņemot vienu reģionu, kurā vācu valoda ir galvenā saziņas valoda, aģitācija notiek itāļu valodā; Portugālē - portugāļu valodā; un Polijā aģitāciju veic poļu valodā, pieņemot, ka balsstiesīgie pilsoņi pārzina poļu valodu.

Šī ir norma, kas faktiski ir spēkā daudzviet Eiropā. Neuzskatu, ka arī Latvijā tas ir pārāk daudz prasīts. Ar šiem grozījumiem tiek iedzīvināts tas, kas jau noteikts Latvijas Republikas Satversmes 4. panta pirmajā teikumā: "Valsts valoda Latvijas Republikā ir latviešu valoda."

Priekšlikums izriet arī no Satversmes preambulā secinātā par Latvijas valsts izveides pamatiem. Viens no tiem ir - lai garantētu latviešu valodas un kultūras pastāvēšanu "cauri gadsimtiem".

Kolēģi! Kopš Latvijas neatkarības atgūšanas rit jau ceturtā desmitgade - ceturtā! Tās tūliņ ir jau divas paaudzes! Un mēs runājam par elementāru principu - uzrunāt Latvijas pilsoņus latviešu valodā vēlēšanu paziņojumos. Tam būtu jābūt pašsaprotamam.

Kolēģi! Aicinu atbalstīt sagatavotos grozījumus.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Nākamais debatēs deputāts Viktors Valainis. Lūdzu!

V. Valainis (ZZS).

Labdien, augsti godātā sēdes vadītāja! Kolēģi! Par šo likumprojektu.

Jā, Goldbergas kundze jau ļoti objektīvi atskaņoja to, kādas bija debates atbildīgajā komisijā. Ir dažas lietas, ko es tomēr gribētu minēt.

Pirmām kārtām jau likumprojekts... manuprāt, šis tvērums šobrīd ir pārāk plašs un šo tvērumu tik tiešām vajadzētu attiecināt... un pirmais solis šajā normas iedzīvināšanā būtu attiecināms uz to finansējumu, kas ir par valsts budžeta... partiju finansējumu.

Tātad, lai šī norma darbotos... uz tiem līdzekļiem, kas ir valsts budžeta... partiju finansējuma līdzekļi un kas regulētu tieši šos izdevumus... tēriņus - kur tad drīkst to tērēt un kur tad nedrīkst... līdzīgi kā... Jau šobrīd diezgan plaši šis jautājums ir regulēts, un tas būtu tāds papildu regulējums, ko varētu arī atbalstīt, tikai pie viena nosacījuma... kā jau Kola kungs šeit mēģināja debatēs aizstāvēt un apgāzt Juridiskā biroja un tiesībsarga šos pārmetumus un iebildes... un Juridiskā biroja iebildes bija diezgan kategoriskas. Un šobrīd, es domāju, ja šis likumprojekts iegūs atbalstu pirmajā lasījumā, uz otro lasījumu šīs iebildes... vajag maksimāli strādāt tā, lai šīs iebildes tiktu... nu, kā lai saka... maksimāli tiktu atbildēts uz tiem jautājumiem, kurus ir izvirzījis Juridiskais birojs, un mēģināt šo likumprojektu pielāgot tā, lai tas atbilstu mūsu pašu Satversmei.

Šobrīd man ir zināmas šaubas. Es domāju, ja mēs šo regulējumu attiecinātu tieši uz publiskā finansējuma tērēšanas mērķiem, tas varētu būt arī atbalstāms. Ja mēs skatāmies vispār uz iespējām kaut kādā veidā aģitēt... manuprāt, iespējas ierobežot kaut kādā veidā trešās personas... vai iespējas ierobežot to, kādā veidā cilvēki, tiekoties kultūras namā vai tiekoties kādā parkā ar vēlētājiem... tas attiektos arī uz to, kādā veidā viņi uzrunā iedzīvotājus... tas būtu ļoti grūti izkontrolējams.

Un arī atbildīgajā komisijā bija skaidri redzams, ka šīs institūcijas, kurām ir uzticēts... tiktu uzticēta šīs normas ievērošana, uzticas Tieslietu ministrijai, kaut gan... nu, tas bija skaidri redzams, ka tas īsti... bija vairāk Tieslietu ministrijas politiskais viedoklis, un ar to faktisko ieviešanu te varētu būt diezgan lielas problēmas... un ar kontroli.

Šie ir jautājumi, kas vēl ir jādiskutē, jāslīpē, lai šis regulējums tiešām varētu darboties.

Bet vēlreiz uzsveru - šie Juridiskā biroja argumenti, manuprāt, vēl joprojām ir aktuāli.

Ja mēs šo likumprojektu nofokusētu tieši uz publiskā finansējuma tērēšanas mērķiem... šobrīd politiskajām partijām tie ir ļoti lieli finanšu resursi, kurus, manuprāt, arī... būtu leģitīmi, ja valsts no savas puses noteiktu, kādā veidā un kādos... kāds ir tas rāmis, kā tu drīksti šo naudu tērēt. Jau šobrīd tas tā ir noteikts - kam drīkst tērēt, kam nedrīkst tērēt partiju finansējuma līdzekļus.

Tā ka, es domāju, visas politiskās partijas, kas piedalījās Rīgas domes ārkārtas vēlēšanās, to ļoti labi zina. Un šie ierobežojumi tomēr ir, un būtu vērts arī tos šādā griezumā paplašināt.

Tas, kas vēl... Es domāju, pie debatēm pirmajā lasījumā... Es domāju, šim likumprojektam... Ja mēs gribam uzlabot priekšvēlēšanu aģitācijas kārtību, tad būtu ļoti svarīgi... tas gan nav šī likumprojekta mērķis, bet minēšu to šobrīd un noteikti arī iesniegšu, ja likumprojektu atbalstīs

pirmajā lasījumā... iesniegšu arī uz otro lasījumu tādus priekšlikumus... konceptuāli mums ir jādomā par priekšvēlēšanu aģitācijas perioda beigu termiņiem, jo šobrīd... saistībā ar iepriekšējo balsojumu iespējamībām... mums principā ir iespējams modelis, kas strādā, - ka politiskās partijas var aģitēt vēlēšanu dienā. Un tā, manuprāt, ir būtiska atkāpe no tā, kas Priekšvēlēšanu aģitācijas likumā sākotnēji ir iestrādāts, - ka ir šīs klusās dienas, kad aģitācija nenotiek. Tomēr mēs esam ļoti aktīvi grozījuši šo likumprojektu, lai būtu maksimāli daudz cilvēkiem iespējas piedalīties vēlēšanās iepriekš (un te ir uzsvars uz vārdu "iepriekš"), kur... cilvēki iet nodot savas balsis, bet tas nav salāgots ar vēlēšanu termiņiem. Un šobrīd izveidojas situācija, ka principā tad vai nu mēs atsakāmies no šīm klusajām dienām, vai arī nosakām to, ka principā tā būs nevis klusā diena, bet klusā nedēļa, jo, ja uz vēlēšanām var iet balsot, jau sākot no trešdienas, tad tajā trešdienā un ceturtdienā jau principā notiek... vēl joprojām notiek ļoti aktīva aģitācija. Un tādā veidā principā tiek ietekmētas vēlētāju balsis. Tas neatbilst aģitācijas likuma šiem noteiktajiem ierobežojumiem, kas pastāvēja visu laiku.

Pievēršam uzmanību: Rīgas domes vēlēšanas parādīja to, ka pirms vēlēšanām ļoti daudz cilvēku tomēr iet un balso. Šī problemātika, es domāju, ja šis likumprojekts iet tālāk, ir jāsakārto, ir jāievieš skaidrība. Ir vai nu klusā... Tad ir vai nu klusā nedēļa, vai arī... vai arī ļaujam aģitēt arī vēlēšanu dienā.

Šobrīd tas ir tāds diezgan paliels, manuprāt, likuma brāķis.

Kopumā, kā jau minēju, likumprojekts... Bija ļoti garas, plašas debates. Arī es, atbildīgajā komisijā balsojot, atturējos, argumentējot ar to, ka man nepieciešama saruna ar frakcijas kolēģiem, lai lemtu, un arī rekomendēju iesniedzējiem šo lēmumu... izmantot Saeimas kārtības rullī noteikto un šo likumprojektu tomēr nodot Saeimai lemšanai pirmajā lasījumā, un to arī iesniedzēji ir izdarījuši. Saku tiem lielu paldies par to.

Šodien es aicinu šo likumprojektu atbalstīt pirmajā lasījumā, lai mēs varētu kopīgi strādāt pie tā, lai šis regulējums tiktu maksimāli sakārtots tādā veidā, lai tas tiešām attiektos uz politisko partiju finansējumu - manuprāt, tas būtu pareizi - un lai mēs maksimāli atbildētu uz tiem jautājumiem, kurus šobrīd ir ieskicējis gan Saeimas Juridiskais birojs... un arī izvērtētu tos piemērus, ko minēja šodien Kola kungs, - valstis, kur jau šāds regulējums strādā. Un, protams, ir jāpārbauda, vai tiešām tas regulējums... tāds kā šobrīd piedāvātais likumprojekts, jo ir tik tiešām... ir bijuši jau tiesas spriedumi. Šis te Turcijas gadījums, kur šāda norma tika atzīta par neleģitīmu...

Un, manuprāt, mums ir jāieklausās arī starptautiskajās organizācijās.

Vēlēšanu likumi, priekšvēlēšanu aģitācijas likumi - tur ir jābūt skaidrībai tieši no šī te... tiesiskuma joma.

Manuprāt, šis likumprojekts... vajadzētu būt tādam garākam priekšlikumu termiņam. Es domāju, tie varētu būt pāris mēneši, lai gan pēc šīm debatēm, gan arī, ja likumprojekts iegūst šo pirmā lasījuma statusu... arī Saeimas Juridiskais birojs un visi iesaistītie varētu pēc būtības sagatavot šos argumentus, tai skaitā Tieslietu ministrija, kas, kā jau minēju, komisijā... ļoti izskatījās, ka pauž politisko viedokli, jo man ir dziļas šaubas par to, ka tās institūcijas, uz kurām attiecas šī likumprojekta... kontrole, tik tiešām apzinās un izprot to, kādā veidā to varētu nodrošināt. Pēc debatēm komisijā tas... īsti nebija atspoguļojams, bet tas viss ir izdarāms.

Tāpēc aicinu atbalstīt pirmajā lasījumā un noteikt garāku termiņu priekšlikumu iesniegšanai, lai varētu atbildēt uz visiem tiem jautājumiem, kas vēl šim likumprojektam... ir priekšā.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Vārds deputātam Borisam Cilevičam.

B. Cilevičs (SASKAŅA).

Paldies, cienījamā priekšsēdētāja! Man ir ļoti žēl, ka Ārlietu komisijas priekšsēdētājs savā īsajā uzrunā pieļāva tik daudz, nu, diplomātiski runājot, neprecizitāšu.

Pirmkārt - attiecībā uz tiem ārvalstniekiem, kam ir tiesības piedalīties Latvijā vēlēšanās. Tas attiecas ne tikai uz Eiropas Parlamenta vēlēšanām, bet arī uz pašvaldību vēlēšanām. Viņi ir pilntiesīgi vēlētāji, un arī viņiem ir tiesības uz apzinātu izvēli, un līdz ar to arī viņiem jānodrošina visas iespējas iegūt pilnīgu informāciju par politisko partiju piedāvājumu.

Tātad faktiski mēs diskriminējam Eiropas Savienības pilsoņus. Turklāt Eiropas Savienībā vairākās valstīs ir liela valodu daudzveidība, un tur cilvēki runā un lieto vēlēšanu procesā nebūt ne tikai valsts... valstu oficiālās valodas, kā mēs jau šodien dzirdējām.

Otrkārt - par EDSO. Nu, tas mani izbrīna - Kola kunga izbrīns, jo EDSO augstais komisārs vienmēr tā rīkojas, tieši tāpēc šī institūcija tika izveidota. Tomēr Kola kungs ir jau diezgan pieredzējis deputāts... Jums noteikti jāzina, ka tieši EDSO augstais komisārs piedalījās vairāku likumprojektu apspriešanā, turklāt bieži - diezgan agrīnās stadijās. Tas ir komisāra darbs, un pārmest viņam, ka viņš pārāk ātri iejaucās... Nu ko, tad jāpagaida, kamēr likums ir pieņemts, un tad kritizēt *post factum*...? Tā šī institūcija nedarbojas.

Treškārt - par Vāciju. Es domāju, ka Kola kungs diezgan bieži apmeklēja Vāciju pirms kovida... un arī varbūt vēlēšanu laikā. Tā ka jums būtu bijis jāredz tie plakāti dažnedažādās valodās (pirmām kārtām - turku valodā), ko lieto ļoti daudzas politiskās partijas.

Un vēl spilgtāk tas redzams Briselē, jo tur vēlēšanas notiek diezgan bieži. Un, ja pirms kādām vēlēšanām jūs apmeklēsiet, piemēram, Šārbekas reģionu, tad redzēsiet, ka liela, ja ne lielākā daļa plakātu būs turku valodā. Tur citos rajonos būs daudz plakātu arābu valodā, un tā tālāk.

Tā ka mazākumtautību valodas un visas valodas, kas tiek lietotas sabiedrībā, ļoti plaši tiek izmantotas vēlēšanās tieši ar šo mērķi - lai nodrošinātu visiem pilsoņiem neatkarīgi no viņu dzimtās valodas visas iespējas izdarīt apzinātu izvēli.

Attiecībā uz Eiropas Cilvēktiesību tiesas spriedumu... nu, piedodiet, Kola kungs, bet jūs tieši maldinājāt Saeimu. Jo tur... Acīmredzot jūsu runa ir par 2013. gada spriedumu lietā pret Turciju. Un tieši šajā spriedumā ir citēta tā norma, kas tika atzīta par neatbilstošu Eiropas Cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas prasībām. Tā ir Turcijas likuma... Nr. 298... 58. paragrāfa norma, kas toreiz skanēja šādi: tas ir aizliegts - lietot jebkādu valodu alfabētu, izņemot turku valodu, vēlēšanu kampaņās radio, televīzijā... vai izmantojot citus līdzekļus.

Tātad tā ir tiesa, ka par to bija paredzēta krimināltbildība, bet ne tikai pats krimināltbildības fakts, bet pats fakts, ka tiek aizliegta visu valodu lietošana (protams, tēmējot uz kurdu valodu), tika atzīts par konvencijai neatbilstošu. Un drīz pēc šī sprieduma pieņemšanas Turcija faktiski pārskatīja šo normu un šo ierobežojumu atcēla.

Un tas ir precedents, kam acīmredzot Eiropas Cilvēktiesību tiesa sekos arī turpmāk.

Tā ir patiesība, ka šāda norma darbojas Bulgārijā, bet lieta ir ļoti vienkārša - acīmredzot tur nav pieprasījuma pēc citām valodām. Un man nav absolūti nekādu šaubu, ka, ja šāds pieprasījums būtu un ja kāds no Bulgārijas pilsoņiem vērstos Eiropas Cilvēktiesību tiesā ar prasību, līdzīgu kā Turcijā, tad arī spriedums būtu absolūti identisks.

Domāju, ka Latvijā šāds pieprasījums ir. Tātad šāda norma neizbēgami tiks apstrīdēta, un, es domāju, Latvijai ir ļoti mazas izredzes vinnēt šo prāvu Eiropas Cilvēktiesību tiesā.

Tātad pieņemt normu, jau iepriekš zinot, ka, visticamāk, tā tiks atzīta ar tiesas spriedumu par neatbilstošu Eiropas Cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijai... nedomāju gan, ka tas būtu prāta darbs.

Ir vesela virkne dažādu starptautisko organizāciju rekomendāciju - gan EDSO, gan Eiropas Padomes, gan arī ANO rekomendācijas -, kas aicina valstis plašāk izmantot mazākumtautību valodas vēlēšanu kampaņās, lai nodrošinātu aktīvu un informētu... mazākumtautībām piederīgu personu līdzdalību vēlēšanās.

Tātad sabiedrības daudzveidība nav drauds valsts valodas aizsardzībai un attīstībai. Jāapvieno abi šie mērķi.

Deputāta amata kandidāts nav publiska persona. Un patiešām te... Nav runa par kaut kādām publiskām naudām šajā priekšlikumā, te ir runa par privātām naudām.

Un līdz ar to es domāju, ka šādas normas pieņemšana vienkārši parādīs, ka Latvijā nevēlas atzīt to daudzveidības, cieņas pret jebkādu cilvēku neatkarīgi no dzimtās valodas... vienādas cieņas principu, kāds ir Eiropas Savienības pamatos.

Nedomāju, ka tas tiešām veicinās valsts valodas aizsardzību. Tas tiešām panākams ar citiem līdzekļiem.

Es aicinu šo normu neatbalstīt un noraidīt šo likumprojektu.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Vārds deputātei Jūlijai Stepaņenko.

J. Stepaņenko (pie frakcijām nepiederoša deputāte).

Godātie kolēģi! Es aicināšu neatbalstīt šo likumprojektu. Un es pastāstīšu, kāpēc es tā uzskatu.

Mums pirms dažām dienām, pavisam nesen, budžeta debatēs arī bija vairāki jautājumi, vairāki priekšlikumi attiecībā uz to, ka valstī vajadzētu vairāk finansēt latviešu valodas apguvi. Un, kā mēs varam spriest no debatēm, Saeimas vairākums uzskata, ka sabiedrībai tas nav nepieciešams. Tātad finansējums valsts valodas apguvei netika palielināts. Netika ievērots lūgums no Saeimas deputātiem...

Tas, ka joprojām ir cilvēki, kuri... kā mēs dzirdējām no debatēm par budžetu, ir tādi cilvēki, kuri latviešu valodu nepārzina pietiekamā līmenī... tas nenozīmē to, ka cilvēki nav vēlējušies to darīt. Ir dažādi iemesli. Un cilvēku vēlme valodu apgūt liecina par to, ka cilvēki grib iekļauties

sabiedrībā un ļoti ciena valsts valodu, taču viņiem, kā mēs redzam, šī iespēja nebūs pilnvērtīgi nodrošināta.

Tas, kas vēl ir ļoti būtiski, ko būtu ļoti būtiski arī ņemt vērā, ir repatriācija. Ir remigranti, kuri... nu, cerams, joprojām turpinās atgriezties Latvijā. Mums ir vesela programma. Es nezinu, cik labi šobrīd tā strādā, bet ideja ir ļoti laba - aicināt cilvēkus atgriezties Latvijā.

Un ir vēl viens moments, kuru jūs nevienā brīdī neesat varbūt ņēmuši vērā. Ir vairāki... nezinu, vairāki varbūt... tūkstoši krievvalodīgo cilvēku, kuri, aizbraucot no Latvijas, mēģinot savilkt galus kopā, strādāt, piemēram, tai pašā Lielbritānijā... viņiem arī nebija iespējas praktizēt latviešu valodu, jo darba valoda bija angļu valoda. Un arī es personīgi esmu pazīstama ar cilvēkiem, kuri ir ļoti lieli Latvijas patrioti, atgriezās Latvijā un ir ļoti priecīgi tiešām būt atpakaļ šeit, strādāt, audzināt bērnus, bet problēma ir tiešām tāda, ka latviešu valodas prasme viņiem ir cietusi pa šo laiku. Ja cilvēks ir citā valstī dzīvojis kādus piecus vai 10 gadus, pa šo laiku valodas prasme aiziet. Un, protams, cilvēkam tad ir jāmeklē  šie kursi, jāmēģina latviešu valodas prasmi atgriezt atpakaļ - gan darba vajadzībām, gan arī sadzīves vajadzībām. Par to arī diemžēl... nu, kā mēs redzam, nav tiešām padomāts.

Ko mēs redzam šobrīd? Šajā politiskajā piedāvājumā tātad ir nevis aicinājums un nevis stimulējums  latviešu valodu labāk apgūt, bet - tieši pretēji... Diemžēl man tiešām, par lielu nožēlu, ir jāsecina... Šī norobežošanās no cilvēkiem, kuriem dzimtā valoda ir krievu valoda, - man tas nav pieņemami ne tikai tāpēc, ka tas... jā, var būt, ka tas šķeļ sabiedrību, bet arī tāpēc, ka cilvēki mājās ir pieraduši sarunāties dzimtajā valodā. Man liekas, ka tas ir normāli, man liekas, ka tas joprojām pie mums ir atļauts. Un, sarunājoties dzimtajā valodā, cilvēki labāk nekā kādā citā valodā var apspriest dienas notikumus, dažādus jaunumus, dažādas ziņas, tostarp arī politiku. Un, apspriežot politiku dzimtajā valodā, protams, viņi gribētu arī... viņiem, šiem cilvēkiem, gribētos turpināt šīs politikas apspriešanu arī ar saviem izvēlētajiem kandidātiem vai tiem kandidātiem, kuri vēlas, lai viņi par viņiem balso. Man arī liekas, ka tas ir normāli, jo dzimtajā valodā vislabāk var izprast dažādas nianses.

Tāpēc es uzskatu, ka šis savā ziņā... es to varu saukt par aizliegumu, jo mēs saprotam, ka, ja tiks lietota krievu valoda šajā aģitācijā, par to būs attiecīgi paredzēts sods, tas nu ir skaidrs. Tātad tas tomēr ir aizliegums. Tas ir aizliegums lietot citu valodu... nekā latviešu valodu.

Un mēs redzam no likuma, ka priekšvēlēšanu aģitācija ir jebkura informācija, kura tādā vai citādā ziņā aicina balsot par konkrētu kandidātu. Un mēs redzam arī no likumprojekta... arī no anotācijas, ka šī aģitācija ir ierobežota, pēc likumprojekta iesniedzēju domām, attiecībā uz visu laukumu. Respektīvi, tie ir gan komercmediji... tās ir gan ārtelpas, gan iekštelpas... Tas nozīmē faktiski... tiešām, nu, savā ziņā tādu liegumu sarunāties ar kandidātiem, ar viņu atbalstītājiem tādā valodā, kādā atbalstītāji vislabāk šo informāciju uztver.

Ja mēs runājam par sabiedrības šķelšanu, ko pieminēja Kola kungs attiecībā uz valodas lietošanu, es negribētu piekrist, jo tad jau sanāk tā, ka mūsu Ministru kabinets arī šķeļ sabiedrību. Mēs redzam, ka ārkārtas situācijas laikā šis ir pienākums - valsts drošības labad šo informāciju par ārkārtas situāciju pasniegt arī krievu valodā, arī angļu valodā, tātad tajās valodās, kurās cilvēki šeit, Latvijā, esot, vislabāk arī saprot... izņemot latviešu valodu. Kāpēc tas ir vajadzīgs? Lai cilvēki varētu saglabāt savu veselību, lai cilvēki varētu saglabāt savu līdzcilvēku veselību un lai valstī būtu drošība.

Ja šī informācija par ārkārtas situāciju būs tikai latviešu valodā, valsts valodā, pastāv liels risks, ka ar šo informāciju nevarēs pienācīgi iepazīties tie cilvēki, kuriem dzimtā valoda ir cita valoda -

krievu valoda, angļu valoda. Tas nozīmē, ka valsts drošības dēļ, visu mūsu drošības dēļ mums ir svarīgi komunicēt ar sabiedrību tādā valodā, kādā sabiedrība vislabāk to uztver.

Kāpēc ir ideja par to, ka šī politiskā aģitācija ir jāizvērš tikai - tikai! - valsts valodā, bet ne tajās valodās, kuras cilvēki vislabāk saprot?

Tā arī ir valsts drošība, tas arī ir valsts drošības jautājums, un tas ir arī sabiedrības saliedētības jautājums, jo, ja mēs runājam par to, ka kāds tagad mēģinās ieskaidrot, pastāstīt savas programmas un savas ieceres cilvēkiem viņiem nesaprotamā, neuztveramā valodā, varbūt izlaižot kaut kādas nianses, tas tiešām... nu, tad ir risks, ka vēlētāju aktivitāte vēl vairāk kritīsies, jo, kā mēs redzam no neatkarības atjaunošanas laikiem, ar katru Saeimas vēlēšanu gadu vēlētāju aktivitāte turpina kristies. Un tā diemžēl, visticamāk, kritīsies arī tālāk, ja tiks pieņemti aizvien lielāki ierobežojumi attiecībā uz kandidātu komunikāciju ar sabiedrību.

Komunikācija ar sabiedrību šobrīd ir jānodrošina vislabākajā un visplašākajā līmenī, jo tā plaisa starp varu un sabiedrību ar katru dienu palielinās. Un mēs to nevaram samazināt, ieviešot jaunus ierobežojumus un paredzot to, kādā veidā vai kādā valodā runāt ar saviem cilvēkiem.

Es aicināšu jūs neatbalstīt šo likumprojektu, tāpēc ka es uzskatu, ka valsts drošības stiprināšanā ir jāpiedalās pilnīgi visiem cilvēkiem, visiem Latvijas iedzīvotājiem. Visiem Latvijas iedzīvotājiem jābūt maksimāli politiski aktīviem, un tas ir vislabākais risinājums tam, lai mēs varētu atgūt sabiedrības uzticību (“mēs” - šeit es runāju par valdību un Saeimu). Tas ir vislabākais risinājums tam, lai sabiedrība varētu ievēlēt gudru Saeimu un iegūt gudru valdību.

Cik vien valodās ir nepieciešams, ar sabiedrību ir jārunā. Cik vien valodās tas būs nepieciešams, joprojām apzinoties, ka vienīgā valsts valoda ir latviešu valoda. Šis aspekts, ja mēs runājam par cilvēku izvēli, kurš būs kandidāts, kuru viņi vēlas redzēt Saeimā, - tas ir ļoti svarīgi.

Un mēs runājam par to, ka ievēlēt var tikai to kandidātu, kuram latviešu valodas zināšanas ir augstākajā līmenī... izglītība, pilsonība un tā tālāk. Šeit nav nekāda apdraudējuma. Ja jūs domājat, ka tagad visi cilvēki skries vēlēt tādus deputātus, kuri varbūt, jūsuprāt, nav cienīgi atrasties Saeimā... Nē, šeit ir jautājums par to, kādā veidā mēs komunicējam ar sabiedrību, kādā veidā mēs nododam vēstījumu vissaprotamākajā veidā, vistiešākajā veidā, jo dzimtā valoda iet līdz sirdij, tas ir skaidrs, un tādā veidā mēs varam uzrunāt katru cilvēku, lai viņš piedalās valsts nākotnes veidošanā. Jo piedalīšanās vēlēšanās ir lojalitātes izpausme. Tā ir lojalitātes izpausme pret valsti. Un tas mums ir jānodrošina jebkuram cilvēkam.

Paldies. Es aicinu atbalstīt... neatbalstīt. Paldies.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Vārds deputātam Vjačeslavam Dombrovskim.

V. Dombrovskis (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Augsti godātie kolēģi! Mums te priekšā balsošanai ir likumprojekts, kurš piedāvā aizliegt priekšvēlēšanu aģitāciju visās valodās, izņemot latviešu valodu - valsts valodu.

Ar lielu interesi es noklausījos šā likumprojekta iesniedzēja... viena no galvenajiem iesniedzējiem - Kola kunga - motivācijas runu... ar lielu interesi, dzirdēju to, ka Kola kungs vairākas reizes kā tādu mantru atkārtoja vārdus, ka šā likumprojekta mērķis - nevis aizliegt, bet...

Nu, te man... es atcerējos tāda... 20. gadsimta lielā... lielā, tā teikt, propagandas meistara tādu likumu, ka vajag kaut kādus lielus melus atkārtot pietiekami bieži, lai cilvēki tiem noticētu.

Kolēģi, no tā, ka var atkārtot simts vai tūkstoš reizes, ka tas mērķis nav aizliegt, bet ir pilnīgi skaidrs - tas mērķis ir aizliegt priekšvēlēšanu aģitāciju nelatviešu valodā.

Vēl viena lieta, kura tiek atkārtota ļoti bieži, ir tā, ka, ja mēs tagad neatbalstīsim šo likumprojektu... nu, tos pašus vārdus mēs dzirdam pie... dzirdējām pie priekšlikumiem, nu, faktiski aizliegt etniskajām minoritātēm, īpaši krievvalodīgajiem, liegt iespējas iegūt izglītību savā dzimtajā valodā. Mēs dzirdam, ka savādāk tiks radīta divkopienu sabiedrība (it kā mums tagad divkopienu sabiedrības nav!)... bet, ja mēs tagad ļausim veikt aģitēšanu arī nelatviešu valodā, tad šāda divkopienu sabiedrība pēkšņi radīsies. Nu, tas laikam ir vēl viens... vēl viena epizode no šā 20. gadsimta propagandas lielmeistara... paņemt kādus melus un tos atkārtot pietiekami bieži.

Kolēģi, ir pilnīgi skaidrs, ka mums ir divkopienu sabiedrība. Mums ir divas kopienas, un tās divas kopienas... tās dzīvo ļoti dažādās informatīvajās telpās, un no tā, ka viena kopiena paziņos, ka mums ir tagad tikai viena kopiena, - no tā šī divkopienu valsts nekādi nepazudīs, kolēģi.

Tas, ko mēs zinām, ir tas, ka no šīs otrās kopienas, krievvalodīgās kopienas... no krievvalodīgajiem ir tikai viens procents tādu, kas paši atzīst, ka viņi nezina latviešu valodu; vairāk nekā puse - vairākums krievvalodīgo! - saka, ka... atzīst, ka viņi zina latviešu valodu vai nu labi, vai pat ļoti labi.

Bet, kolēģi, tas, kas ir jāsaprot, ir tas, ka zināt latviešu valodu... starp to nav vienādojuma zīmes - starp zināt latviešu valodu un izmantot latviešu valodu. No tā, ka cilvēks zina latviešu valodu, vēl automātiski neizriet, ka viņš sāks, piemēram, klausīties Latvijas Radio un skatīties Latvijas Televīziju.

Kola kungs un viņa partija cenšas mūs pārliecināt, ka var ar spēku piespiest cilvēkus mīlēt valodu. Bet, kolēģi, ir sen zināma un neapgāžama patiesība, ka ar spēku... mīlēts nebūsi nekad. Un tas, ko piedāvā Kola kungs un viņa kolēģi, šis aizliegums, kurš it kā, pēc viņu vārdiem, nav aizliegums, - tas panāks pilnīgi pretēju efektu, kolēģi. Tas panāks pretēju efektu tādā ziņā, ka pat tie nelatvieši, kas zina latviešu valodu... pat daļa no tiem cilvēkiem, ja tas šādi turpināsies, atteiksies to izmantot saziņā ar latviešiem, tāpēc ka ar spēku, kolēģi. Tāpēc, ka tā notiek, ja kāds cenšas piespiest un... būt mīlētam ar spēku.

Tāpēc, kolēģi, nav nekādu šaubu, ka šis priekšlikums tāpat kā daudzi līdzīgie priekšlikumi no šīs sērijas, iepriekšējie priekšlikumi... un esmu pārliecināts, ka būs vēl daudzi citi - līdzīgi priekšlikumi... Nu, var jau būt, ka Kola kungs un kolēģi izdomās vēl kaut ko, ar ko var izdarīt kaut ko tādu, ka tā cita kopiena sajutīs, ka tai kārtējo reizi tiek nodarīts pāri, un viņu atbalstītāji, iespējams, no tā dabūs kaut kādu psiholoģisku, es nezinu, mierinājumu vai baudu, vai kā... Bet tas, kolēģi, nekādā veidā nepanāks sludinātos mērķus, tas tikai pastiprinās šo divkopienu sabiedrību, tas tikai vēl vairāk saindēs attiecības starp latviešiem un krieviem.

Es varu secināt, ka tikai tas ir šādu likumprojektu mērķis - lai vēl vairāk noskaņotu vienu sabiedrības grupu pret otru.

Nu tā tas, kolēģi, ir! Ja tā nav sabiedrības šķelšana, tad, kolēģi, es nezinu, kas tas ir. Jāmeklē citi ceļi, kolēģi!

Ja mēs jau... labi, ne mēs, bet daudzi... Jau gandrīz 30 gadus Nacionālā apvienība tā vai citādāk ir pie varas un pie teikšanas un Nacionālā apvienība nosaka to, kas notiek visā tajā... tā saucamajā integrācijas vai asimilācijas politikā. Un, ja 30 gadu laikā tā spriedze sabiedrībā, tā divkopienu sabiedrība nekur nav pazudusi, tad ir pilnīgi acīmredzami, ka Nacionālās apvienības pieeja ir daļa problēmas jeb ir cēlonis tam visam.

Un, ja tas nestrādā, tad mēģināt vēlreiz un vēlreiz darīt vienu un to pašu un cerēt uz citu rezultātu - nu, tam, kolēģi... Kāds slavens zinātnieks, kuru sauc Alberts Einšteins, arī par šo kaut ko pateicis... ko tas nozīmē.

Tāpēc es jūs, kolēģi, aicinu... es jūs aicinu kaut kā tomēr apstāties... Tomēr vajag kaut kur apstāties un beigt... beigt visu laiku ienest to indi mūsu sabiedrībā.

Es jūs aicinu apstāties šeit. Aicinu neatbalstīt.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Vārds deputātam Rihardam Kolam otro reizi.

R. Kols (NA).

Paldies, sēdes vadītājas kundze.

Par izskanējušajām replikām. Paldies Valaiņa kungam par pausto atbalstu... atbalstīt likumprojektu pirmajā lasījumā, kas ir konceptuāls... Un piekrītu - ir lietas, kas noteikti ir jāpilnveido, un jāpievērš uzmanība tajā ziņā... tam, kas ir norādīts no jūsu puses par trešajām personām.

Šeit jau var teikt - arī trešajām personām, veicot... priekšvēlēšanu aģitācijas periodā KNAB ir jāiesniedz informācija par sevi un par to, kādā apjomā un kur tiek veikta šī aģitācija.

Protams, jautājums - vai kāds ļaunprātīgi neizmanto šo, bet tas jau atkal ir atbildības noteikšanas jautājums.

Noteikti uz otro lasījumu, ja likumprojektu atbalstīs pirmajā lasījumā, jāmaina arī ir likuma spēkā stāšanās nosacījumi. Skaidrs, ka mēs diez vai līdz šī gada beigām pieņemsim šo likumprojektu.

Un es atbalstu, ka vajag būt pietiekoši garam priekšlikumu iesniegšanas termiņam, lai var tiešām iesniegt kvalitatīvus priekšlikumus un uzlabojumus... nu, vismaz tam konceptuālajam piedāvājumam... un tātad risināt arī tos jautājumus, ko Valaiņa kungs arī akcentēja, saistībā ar priekšvēlēšanu aģitācijas periodu... tieši beigu termiņiem.

Par SASKAŅAS replikām. Nu, Cileviča kungs, jā, uzpīsim smuku deju, sagrozīsim dažādas lietas... Es domāju, jums pieredze ir daudz, daudz, daudz lielāka nekā vairumam Saeimas deputātu, tā ka tas mani nepārsteidz.

Pārsteidz tās lietas... tas, ka jūs minējāt arī priekšvēlēšanu periodus Vācijā, Beļģijā. Vācijā es tiešām neesmu kādus 10 gadus bijis - un kur nu vēl tieši priekšvēlēšanu periodā... Bet jūs kā aktīvs vēlēšanu novērotājs, dalībnieks... man tiešām... Es nezināju, ka jūs protat turku valodu un

arābu valodu, ka spējat gan Beļģijā, gan Vācijā izlasīt šos vai nu plakātus, vai aģitāciju. Bet daudz ko mēs uzzinām arī debašu laikā viens par otru.

Par vēlēšanu aģitāciju. Šeit atkal izskanēja nepareiza interpretācija, ka tiek aizliegta jebkāda veida aģitācija svešvalodā. Mēs runājam par priekšvēlēšanu aģitācijas periodu. Un, kolēģi, arī šeit... ir skaidrs, ka visas partijas, kuras piedalās vēlēšanās, Centrālajā vēlēšanu komisijā iesniedz savu programmu valsts valodā. Tur nav opcijas - iesniegt kādā citā valodā, svešvalodā... un tamlīdzīgi. Un līdz ar to neviens neliedz arī priekšvēlēšanu aģitācijas periodā politiskajām partijām savās mājaslapās vai sociālajos tīklos pozicionēt savus partijas uzstādījumus citā valodā, izņemot gadījumus, ja tā ir apmaksāta reklāma.

Tā ka, es domāju, šeit pavisam skaidri šie piedāvātie grozījumi. Neviens neaizliedz pēc būtības aģitēt citā valodā, bet aizliedz aģitēt citā valodā, ja tā ir apmaksātā reklāma.

Un šeit viens tāds... kas ir arī izskanējis vairākkārt... ka, redziet, ar šo mēs mazināsim vēlētāju aktivitāti un līdzdalību vēlēšanās no pilsoņu puses. Nu, kolēģi, paskatāmies - kaut vai pēdējo 15 gadu laikā Saeimas vēlēšanas un pašvaldību vēlēšanas. Tātad līdz šim aģitācija... arī priekšvēlēšanu aģitācijas periodā nav bijis aizliegums nekāds, varēja aģitēt kaut vai 193 pasaules valstu... valodu droši vien vēl vairāk... tūkstoš valodās. Nu, tas nav veicinājis vēlētāju aktivitāti. Tieši pretēji - vēlētāju aktivitāte pēdējos gados pašvaldību un Saeimas vēlēšanās krītas. Un es šaubos, vai šis arguments, ka, redziet, tādēļ, ka tagad aizliegs citā valodā priekšvēlēšanu aģitācijas periodā aģitēt, - ka tas samazinās vēlētāju aktivitāti. Nu, un Dombrovska kungs jau pats pateica - tikai viens procents nesaprot latviešu valodu... atzīst, ka nesaprot.

Es tiešām neredzu pamatojumu, kādēļ uzturēt šo kultu, kas no vēlēšanām uz vēlēšanām... ir no vienas... no citas partijas... ka mēs dodamies... pa ielām staigājam, ir plakāti, un tā reklāma ir... Es nerunāju par baltkrievu valodu, ukraiņu valodu, mēs redzam skaidri - ir krievu valoda. Un tas divkopienu kults tiek uzturēts un veicināts.

Kolēģi, es tiešām aicinu atbalstīt likumprojektu pirmajā lasījumā, konceptuāli, un uz otro lasījumu pieslīpēt visu to, kas ir pieslīpējams.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Vārds deputātam Jānim Dombravam. Lūdzu!

Dombravas kungs, mēs jūs neredzam, nedzirdam! *(Starpsauciens.)*

Dombravas kungs! Kamēr Dombravas kungam ir tehniskas problēmas, došu vārdu deputātei Regīnai Ločmelei, kura ir pieteikusies debatēs.

Ločmeles kundze, vai jums pietiks ar 12 minūtēm, kas atlikušas līdz pārtraukumam?

R. Ločmele (SASKAŅA).

Jā, es domāju, ka pirmajai reizei noteikti man pietiks ar 12 minūtēm.

Savu runu es sadalīšu trijās daļās.

Pirmā būs par to, kas šī likumprojekta atbalstīšanas gadījumā zaudēs naudu, kā arī zaudēs vispār. Otrā daļa būs par komunikācijas formām, un trešā būs par to, kā Nacionālās apvienības pārstāvji jauc politisko aktivitāti ar kognitīvajām spējām... ar cilvēku kognitīvajām spējām.

Tātad pirmā - par to, kas šī Nacionālās apvienības iesniegtā likumprojekta atbalstīšanas gadījumā zaudēs naudu. Tad, ja jūs izlasījāt anotāciju... jau pati anotācija satur tekstu, kas neatbilst Latvijas Republikas likumiem, jo mēs tikko atbalstījām normu, kas aizliedz komercreklāmas iekļaušanu sabiedriskajos medijos. Savukārt anotācijā šim likumprojektam ir norādīts, kā šis aizliegums aģitēt ne valsts valodā ir attiecināms arī uz sabiedriskajiem medijiem. Tātad šeit nevar būt runa par to, ka jebkāda reklāma jebkādā svešvalodā varētu būt izvietojama, sākot ar nākamo gadu, ne sabiedriskajā radio, ne sabiedriskajā televīzijā. Tātad - kas paliek? Kas būs tas, kas nesaņems šo te naudu no politiskajām partijām?

Paliek mums komercmediji. Komercmediji. Un es jums ļoti iesaku visiem, kas šo likumprojektu parakstīja un grasās atbalstīt, iepazīties rūpīgi ar to komercmediju sarakstu, kuri raida ne valsts valodā, proti, krievu valodā, un kas ir šo mediju īpašnieki. Es domāju, ka daudzi no jums būs ļoti izbrīnīti. Un es jums no sirds arī iesaku varbūt satikties ar šiem īpašniekiem un izrunāt, vai viņi ir lietas kursā par jūsu iesniegto likumprojektu un jūsu vēlmi tādā veidā ierobežot priekšvēlēšanu politisko aģitāciju.

Vēl atgādināšu (un tas arī izgaismojās debašu laikā mūsu komisijā) par to, ka pašreizējais spēkā esošais Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likums satur normu, ka reklāmas valodai principā ir jāsakrīt ar noteiktas programmas raidīšanas valodu. Proti, tie mediji - gan sabiedriskie, gan komerciālie -, kuri raida latviešu valodā... tur ir aizliegts izvietot reklāmu ne valsts valodā principā. Tātad mums paliek ļoti šaurs mediju loks, uz kuriem šis aizliegums tiks attiecināts.

Vai tas dos kaut kādu efektu politiskajai konkurencei jums, Nacionālā apvienība, JKP un pārējie, kas grasās šo likumprojektu atbalstīt? Nu diez vai. Jo, ziniet, kas būs rezultātā? Nu labi, jūs nobalsosiet par aizliegumu. Tātad mēs... Tātad tās partijas, kuras cīnīsies par krievvalodīgo vēlētāju sektoru, būs spiestas izvietot reklāmu latviski raidošajos kanālos. Un mēs pastiprināsim konkurenci cīņā nevis par krievvalodīgo vēlētāju, ar kuru jums grūti komunicēt jebkādā formā, jo jūs to ignorējat gadiem ilgi, desmitiem gadu ilgi, bet mēs konkurēsim ar jums par latviešu vēlētāju. Un, ticiet man, konkurence būs ļoti spraiga, mums nebūs citas izejas, jūs taču mums liedzat konkurēt ar jums citā formā.

Nākamais. Par komunikācijas formām. Ziniet, es piedalījos vairākās... priekšvēlēšanu aģitācijas periodos, kampaņās un tā tālāk. Esmu komunicējusi ar cilvēkiem, kuri ir akli, kurlmēmi, un ar jebkuru no šiem cilvēkiem man izdevās atrast kopīgu valodu, jo komunikācija - tie nav tikai teksti.

Un šis likumprojekts un tā anotācija liecina par to, ka jums ir problēmas ne tikai ar valsts... ar Latvijas Republikas likumu zināšanu, ka jums ir problēmas ar mediju būtības, misijas un darbības dziļākajiem principiem - jums arī ir problēma saprast, kādā veidā komunicēt ar cilvēkiem, jo jūs gadiem ilgi komunicējat tikai ar savu noteikto vēlētāju, un diez vai jums kādreiz pat nākotnē izdosies piesaistīt kādus citus vēlētājus tieši tās jūsu zināšanu un spēju ierobežotības dēļ.

Ticiet man, arī ar šo aizliegumu varētu atrast lieliskas formas, kā uzrunāt vēlētājus bez valsts valodas, lai viņš visu saprastu. Ticiet man, tas būs ļoti interesanti, jo tad tas būs komunikācijas speciālistu karš. Profesionālais.

Un trešais. Vai ar šo likumprojektu, atbalstot to, tiks panākta politiskās aktivitātes samazināšanās vai politiskā līdzdalība? Politiskā aktivitāte šajā valstī ir atkarīga tikai no viena - no valdošās

koalīcijas un no valdības darba kvalitātes. Kāda tā kvalitāte ir, tāda politiskā aktivitāte valstī arī ir. Tas ir jūsu darba rezultāts. Bet, ja mēs runājam par politisko līdzdalību, šī valsts diemžēl nedara neko, lai tā daļa, kuras mātes valoda nav latviešu valoda, būtu aktīvāka politiskajā dzīvē, jo jūs viņus gadiem... desmitiem gadu ilgi ignorējat.

Un rezultāts ir tāds, kāds ir. Bet ar šo aizliegumu jūs neko nepanāksiet. Zaudētāji būsiet tieši jūs.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Debates turpināsim pēc pārtraukuma, jo, kā jau jūs tikāt informēti, mēs šodien tātad turēsimies pie pārtraukumu laikiem, kā ierasts. Un stundas pārtraukums no pulksten 12.30 līdz 13.30.

Bet pirms pārtraukuma - vārds Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas vadītājam Mārtiņam Bondaram.

M. Bondars (AP!).

Cienītās un... godātie Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas locekļi! Vēlos atgādināt, ka pulksten 12.30 turpinājums Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas sēdei.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Un vārds Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijas priekšsēdētājam Artusam Kaimiņam.

A. Kaimiņš (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Cienījamie kolēģi! Saeimas Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijas deputāti! Mēs sākam mūsu komisijas sēdi pulksten 12.40, tas ir, pēc 13 minūtēm.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Līdz ar to ir pienācis laiks pārtraukumam.

Vēl deputātu reģistrācija. Tā ir veiksmīgi noritējusi.

Pārtraukums līdz pulksten 13.30.

*(Pārtraukums.)*

Sēdi vada Latvijas Republikas 13. Saeimas priekšsēdētājas biedre
Dagmāra Beitnere-Le Galla.

Sēdes vadītāja. Godātie kolēģi! Turpinām 19. novembra otro attālināto ārkārtas sēdi.

Turpinām skatīt likumprojektu **"Grozījums Priekšvēlēšanu aģitācijas likumā"**, pirmais lasījums.

Turpinām debates.

Vārds deputātam Jānim Dombravam. Lūdzu pieteikties vēlreiz. *(Pauze.)*

Vārds deputātam Aleksandram Kiršteinam.

A. Kiršteins (NA).

Cienījamā priekšsēdētāja! Godājamie deputāti! Daži precizējumi par izteiktajiem viedokļiem.

Manuprāt, šis likumprojekts nekādā veidā neaizliedz rakstīt partiju mājaslapās šīs programmas un skaidrot viedokli. Tas neaizliedz diskusijas laikrakstos.

Likums neaizliedz lietot radio un televīzijas pārraidēs, izsakot savus viedokļus, komentārus žurnālistiem, komentētājiem par dažādām partijas programmām... viņu dzimtajās valodās.

Tātad nekādi netiek apdraudētas tiesības etnisko grupu pārstāvjiem saņemt viņus interesējošos viedokļus par vienu vai otru politisko programmu.

Protams, vajadzētu ņemt vērā arī to, ka sabiedriski aktīvi cilvēki dod priekšroku informācijai no pirmavotiem. Es domāju, ka tie, kas interesējas par politiku, labprāt klausītos, teiksim, tiešās diskusijās gan partiju vadītājus, gan ministrus, gan Ministru prezidentu, gan Valsts prezidentu, nevis pakārtoti mēģinātu pēc tam skatīties dažādos tulkojumos, jo tie, kas ir aktīvi un interesējas par politiku, - tie jau pārsvarā prot šo valodu. Bet, ja cilvēki varbūt lāgā nesaprot kaut kādas nianses, tad partiju mājaslapās, es domāju, viņiem pietiekami daudz tiks izskaidrots.

Kur tad ir problēma? Un ko ierobežo šis jaunais likums? Šis jaunais likums ierobežo tikai... par budžeta līdzekļiem, partijai piešķirtajiem... vēlēšanu izdevumiem lietot un izlietot reklāmas valsts valodā... kuras saprot vietējie iedzīvotāji.

Es domāju, ka arī tā otra kopiena, ko te pieminēja Vjačeslavs Dombrovskis, nebūtu priecīga, ja Rīga tiktu aplīmēta ar vēlēšanu aģitācijas plakātiem arābu rakstībā vai ķīniešu hieroglifiem. Zināma neveiklība rastos, tāpēc ka mēs nevarētu izlasīt, kas tur rakstīts; var būt, ka tur tiek reklamēts šariats vai vēl kaut kas tāds. Un tas tikai radītu zināmu neērtības sajūtu.

Tur varētu uzskaitīt daudzus iemeslus, kāpēc tas nav vajadzīgs vai kāpēc mēs to gribam.

Vēl es gribētu pievērst uzmanību ārkārtīgi interesantai tēzei, kas faktiski, manuprāt, ir Kremļa naratīvs, ko te arī atkārtoja Vjačeslavs Dombrovskis, - ka Latvijā nedzīvo nekāda latviešu tauta, izrādās. Latvijā dzīvo kaut kāda kopiena... divas kopienas. Viena acīmredzot ir tā kopiena, kas runā latviski, un otra kopiena runā krieviski. To jau mums mēģināja savā laikā rādīt un skaidrot iepriekšējā sistēma. Bija tā saucamā vadošā un virzošā tauta - tas bija bērniem skolās jāmācās. Un bija arī kaut kādās tur nomalēs nacionālās minoritātes, kuras to vien darīja, kā mēģināja kopēt šo vadošo un virzošo tautu.

Tātad - atkārtoju vēlreiz! - pēc šīs teorijas latvieši nav nekāda tauta, bet svešā valodā, krieviski, nerunājoša kopiena, ko sauc par otru kopienu. Tas nav nekas jauns.

Diemžēl jāteic, ka viens no Latvijas premjerministriem, Godmaņa kungs, mīlēja runāt par divām kopienām. Tagad, kad mēs paskatāmies zināmo kartotēku, mēs saprotam, kāpēc tas tā notika.

Kā tad šī otra kopiena radās? Ārkārtīgi interesanti. Atcerēsimies - tā faktiski ir padomju tauta, kuru veidoja Kremlis pēc Latvijas okupācijas, slēdzot šādas skolas... Es te ātrumā paskatījos Konversācijas vārdnīcā, kādas mums ir bijušas, - tika slēgtas visas skolas, kurās mācības notika vācu valodā; tika slēgtas visas skolas, kurās mācījās poļu valodā; tika slēgta baltkrievu skola, kuru Rainis savā laikā pat dibināja un veicināja. Tika slēgtas visas skolas jidišā; tika slēgtas visas skolas ivritā; slēdza igauņu skolu, lietuviešu... Nu, varbūt vēl kaut ko esmu izlaidis, bet... būtībā tātad tika slēgtas visas skolas ar cerību jeb vēlmi, ka tie, kas gāja savās nacionālajās skolās, pāries uz mācībām krievu valodā un veidos padomju tautu. Tas arī notika diezgan veiksmīgi - kā mēs zinām, 1989. gadā, 1990. gada sākumā... jau 1989. gada beigās latviešu te bija palicis tikai kādi... oficiāli - 52 procenti (neoficiāli, ja te skaitītu arī visus armijas pārstāvjus, es domāju, - ne vairāk par kādiem 45 procentiem). Un, manuprāt, ja būtu sekojusi vēl viena paaudze, tad nekādas latviešu tautas vairs nebūtu. Būtu piepildījies šis Kremļa sapņotāja sapnis par vienotas padomju tautas izvedi.

Tāpēc, kolēģi, es domāju, ka mums vajadzētu aizstāvēt desmitiem etnisko grupu, Dombrovska kungs, nevis kopienu. Tās ir etniskās grupas.

Latvijā dzīvo latviešu tauta, tikai viena tauta, tāpat kā Krievijā dzīvo krievu tauta. Un dažādi mazākumtautu pārstāvji, tātad šo etnisko grupu valodas... iekšienē lieto savu problēmu risināšanai savu dzimto valodu. Neviens viņiem to neaizliedz, neviens neaizliedz arī skolā izvēlēties papildus mācīties kādu citu valodu, bet vispār nacionālo problēmu risināšanā mums ir kopēja - latviešu - valoda.

Mēs taču nevaram izlietot valsts budžeta līdzekļus desmitiem etnogrāfisko... etnisko grupu pārstāvju, teiksim, valodu... vai vēlēšanu plakātu drukāšanai dažādās valodās.

Runājot par divām kopienām, vienmēr vajag atcerēties, ka ir desmitiem... es kaut kur lasīju, ka bija saskaitītas pat kādas 90... dažādu etnisko grupu pārstāvji.

Protams, tas varbūt attiecas uz tādām nelielām grupām, kur nav vairāk par dažiem desmitiem šo valodas lietotāju, taču, ja runājam par lielajām valodām... lielo valodu grupām, kurās runā vairāk par miljonu cilvēku, tad atcerēsimies, ka mums te dzīvo ne tikai krievi; te dzīvo gan poļi, gan lietuvieši, gan igauņi, gan Volgas vācieši, gan arī daudzu jaunu pilsoņu grupas ir izveidojušās - mums te ir, man liekas, varbūt jau tūkstoš ķīniešu, jā. Un, ja gribam teikt, ka ķīnieši ir skaitliski mazāk vērtīga kopiena tikai tāpēc, ka, lūk, viņu Latvijā ir mazāk, tad atcerēsimies, ka pasaulē viņu ir 1,4 miljardi. Tāpēc nekritīsim galējībā.

Pēdējais. Es gribētu pateikt ārkārtīgi interesantu domu. Man vienmēr patīk Cileviča kungs - viņš vienmēr piedraud par katru likumu sūdzēties Eiropas Cilvēktiesību tiesā un maldina ne tik daudz latviski runājošos, kā varbūt tieši krievu valodā runājošos cilvēkus, kuri nepārzina, kas tad īsti notiek Eiropas Savienībā un ko lemj Eiropas Parlaments vai Eiropas Padome, un ko skata Eiropas Cilvēktiesību tiesa.

Nu es atgādināšu vienu interesantu faktu. Es domāju, Cileviča kungs to nenoliegs. Atcerēsimies, ka Beļģijā savulaik viena skolotāja, kas prata tikai franču valodu, iesūdzēja tiesā Flandrijas izglītības ministriju par to, ka viņai neļāva strādāt teritorijā, kurā flāmi lieto tikai holandiešu valodu. Un viņa šo lietu tiesā zaudēja.

Es gribētu atgādināt Cileviča kungam, ka Eiropā joprojām ir pieņemts par mazākumtautībām saukt tās tautības, kas dzīvo vēsturiski savās teritorijās un nav okupācijas rezultātā pārvietojušās uz kādu citu teritoriju. Viņi šajās teritorijās dzīvo 500, 700, tūkstoš gadus un ilgāk.

Un, no šī viedokļa, mēs varam nosaukt dažus piemērus. Piemēram, nekādas mazākumtautības tiesības nevar prasīt vācietis Ženēvā. To mēs visi labi zinām. Tāpat nekādu mazākumtautības tiesību nav francūzim Bernē vai Cīrihē. Tāpat kā valoņiem nav nekādu tiesību prasīt franču skolas vai kaut kādus vēlēšanu plakātus, teiksim, Flandrijā - un otrādi. Holandiešu valodā runājošajiem nav nekādu tiesību prasīt vai sūdzēties par situāciju franču valodas teritorijās.

Mazākumtautība ir zviedri Olandē jeb Ālandu salās, kuri tur dzīvo ilgāk nekā tūkstoš gadu.

Mazākumtautība bija zviedri Rīgas līča salās, kuri aizbrauca 1944. gadā, un vācbaltieši, kas šeit nodzīvoja ilgāk nekā 700 gadus un repatriējās.

Bet Eiropas konvencijas, gan mazākumtautību konvencija, gan cilvēktiesību konvencija, ļoti stingri norobežo situāciju, kad mainās valsts robeža (piemēram, sabrūkot impērijai), bet tauta paliek savā vietā. Un tad tiešām šiem cilvēkiem ir pavisam citas tiesības. Viņiem ir tiesības gan uz savu atsevišķu izglītības programmu... Un vienu piemēru es pateikšu, par ko pašreiz diskutē, - tā ir ungāru minoritāte Ukrainā, kura... tur tiešām ir dzīvojuši... šie ciemi... viņi tur dzīvo no Austroungārijas laikiem, un viņi nav vainīgi, ka tā robeža pārbīdījās un aizvirzījās pavisam prom.

Jā, mēs zinām - tādas pašas situācijas izveidojušās daudzās valstīs. Bet Latvijā... cik es atceros, Latvijas un Igaunijas robeža jau simtiem gadu praktiski ir tā pati robeža, kas ir bijusi Livonijas konfederācijas laikā, teiksim, robeža starp Eiropas civilizāciju un bizantisko civilizāciju. Nekādas pārbīdes te nav notikušas.

Es nezinu... vēsturiski... tādu teritoriālo minoritāti, kas tūkstoš vai 500 gadus būtu dzīvojusi savā teritorijā... un tur būtu atnākuši latvieši jeb Latvijas valsts, jeb... un, teiksim, viņi tiktu piespiesti runāt viņiem svešā valodā...

Nejauksim šīs iebraucēju lietas ar vēsturiskām minoritātēm!

Un es jau vienreiz teicu, ka, piemēram, Zviedrijā neatzīst somus par minoritāti, bet atzīst tikai vienu ciemu, kurš pastāv ilgāk par 500 gadiem Zviedrijas ziemeļos. Tātad tā ir etniski atzīstama mazākumtautība ar vienu skolu. Un nejauksim šeit gaisu, Cileviča kungs!

Tāpēc es aicinu atbalstīt nacionāli etnisko grupu izglītības programmas, gan piešķirot viņiem naudu no Sabiedrības integrācijas fonda, gan, kā to dara Kultūras ministrija, atbalstot dažādus nacionālos pasākumus.

Atceros, savulaik mēs pat rīkojām Latvijā dzīvojošo ukraiņu festivālu, finansējām. Un apropriācijas kārtībā Saeima vienmēr visus šos pasākumus atbalsta.

Bet vispārnacionāliem pasākumiem atstāsim latviešu valodu, lai desmitiem šeit dzīvojošo plaši lietoto valodu pārstāvjiem būtu viena kopēja valoda, lai sazinātos, un tā ir latviešu valoda. Un šī valoda ir jālieto, manuprāt, Saeimā, kā tas ir ierakstīts Saeimas kārtības rullī, un tiesās un valsts iestādēs. Un nav nekāda pamata izdomāt, ka budžeta līdzekļi būtu jāpiešķir, teiksim... kā jau es teicu, dažādās valodās izdotiem reklāmas izdevumiem.

Aicinu atbalstīt.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Vārds deputātam Jānim Dombravam.

J. Dombrava (NA).

Godātā Saeima! Kad pēdējo reizi biju Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldē, lai no jauna uztaisītu pasi, tad pie blakus galdiņa atradās kāds cilvēks, kurš arī mainīja Latvijas pilsoņa pasi, bet viņš runāja krieviski. Un Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes darbinieks viņam atbildēja krieviski. Tas ir absurds, ka mums joprojām saziņa ar Latvijas pilsoņiem - nevis nepilsoņiem vai citu valstu pilsoņiem, bet ar Latvijas pilsoņiem! - notiek citā valodā, kas nav latviešu valoda.

Šajā gadījumā arī... Priekšvēlēšanu aģitācija pamatā ir orientēta uz valsts pilsoņiem. Ja viņi ir pilsoņi, valsts valoda viņiem būtu jāprot. Ja viņi ir pilsoņi, viņiem būtu jāievēro Satversme un Satversmē nostiprinātās vērtības.

Šajā gadījumā vairāki kolēģi teicās aizstāvam mazākumtautību valodas. Es tomēr aicinu neliekuļot, jo te mēs nerunājam par to, ka priekšvēlēšanu aģitācija būtu jānodrošina poļu valodā vai baltkrievu, vai lietuviešu valodā. Es neesmu redzējis, ka kāda partija būtu izdevusi savas reklāmas avīzes vai elektronisko aģitāciju veikusi šajās valodās. Te ir runa tikai un vienīgi par aģitāciju krievu valodā, ko vairāki Saeimas deputāti vēlas saglabāt. Vēlas saglabāt, jo viņi uzskata, ka krievu valodai Latvijā ir jābauda īpašs statuss.

Es vēlos par šo tēmu nocitēt fragmentu no Zanas Ramadani grāmatas. Šī sieviete ir musulmaniete, musulmaņu ģimenē dzimusi albāniete, kura dzīvoja Maķedonijā, mūsdienu Ziemeļmaķedonijā, šobrīd dzīvo Vācijā. Un šajā grāmatā viņa raksta, neskatoties uz to, ka viņa ir albāniete pēc izcelsmes: "Es runāju maķedoniešu valodā. Arī mājās mēs tā runājam. Ir nepieciešams prast tās valsts valodu, kurā mēs dzīvojam, mācīja tētis, turklāt perfekti. Citādi nav iespējams dzīvot pilnvērtīgi, nevari būt patstāvīgs un rūpēties par sevi. Un viņam bija taisnība. Viņam vēl joprojām ir taisnība. Tas pat vēl šobrīd attiecas uz cilvēkiem, kuri ierodas Vācijā un kuri vēl ieradīsies. Mani brālēni un māsīcas no mātes puses mācījās albāņu skolās, līdz pat šobaltdienai valsts valodu perfekti neprot, kaut gan tā ir valsts, kurā viņi ir piedzimuši. Tas ir absurds. Spriedze starp dažādu tautību pārstāvjiem vienmēr valdīja tur, kur kopā dzīvoja maķedoniešu pareizticīgie un albāņu musulmaņi, bet tā pastiprinājās tikai tad, kad sadalījās Dienvidslāvija. Albāņi boikotēja referendumu par neatkarību un sapņoja par to, ka varēs pievienoties lielajai Albānijai."

Arī mums bija Interfronte, arī mums bija personas, kuras vēlējās pievienoties un joprojām vēlas pievienoties lielajai kaimiņvalstij.

Izdarīsim vienu soli, lai mēs nostiprinātu mūsu valsts pamatus! Nostiprināsim šos pamatus, balsojot "par" grozījumu Priekšvēlēšanu aģitācijas likumā!

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Igoram Pimenovam.

I. Pimenovs (SASKAŅA).

Jā, paldies par doto iespēju uzrunāt Saeimas deputātus saistībā ar ļoti nopietnu likumprojektu.

Es gan gribēju runāt par likumprojekta priekšmetu, bet nu tikko mums tika sniegta lekcija par mazākumtautībām Latvijā un Eiropā, kuru mums... ar kuru mūs pagodināja Aleksandrs Kiršteins.

Tomēr ļaujiet arī man izteikt dažas tēzes, kas, manā ieskatā, ir ļoti svarīgas, lai saprastu to kontekstu, kurā mēs izskatām likumprojektu.

Tā bija liela un muļķīga kļūda padomju varas laikā - slēgt mazākumtautību skolas baltkrievu, ebreju, vācu valodā... nu, un arī netaisnīgums. To netaisnīgumu Latvijas Trešā atmoda izlaboja. Tika izveidotas skolas, kuras joprojām sauc par nacionālām, tradicionāli tā sauc. Es nenosaukšu tos nosaukumus; mēs visi zinām, ka tās ir gan poļu skolas, gan vācu skolas, gan skolas, kur igauņu valodā nodarbības notika... ukraiņu skola, katrā ziņā lietuviešu skola... Tas tagad nav tik tiešām mūsu diskusijas, skrupulozas analīzes priekšmets, tāpēc visas tagad negrasos nosaukt.

Bet kas ir pavisam skaidrs - ka ceļš, kuru tagad iet Latvijas etnopolitika un mazākumtautību izglītība, īstenībā kopē to paraugu, kuru mums demonstrējusi padomju vara, slēdzot mazākumtautību skolas, jo īstenībā ne tikai skolās ar krievu mācībvalodu, bet arī tajās skolās, kuras joprojām tradicionāli sauc par nacionālām skolām, latviešu valodas lietošanas apjoms tiek palielināts, arī poļu skolās, un tam ir konkrēti piemēri, par kuriem var arī atsevišķi runāt.

Bet kas ir jāsaka noteikti. Latviešu bērniem tajos gados, kurus tagad mani oponenti sauc par padomju laiku, bija visas iespējas mācīties ģimenes valodā vispārējās izglītības visos līmeņos - gan bērnudārzos, gan sākumskolā, gan pamatskolā, gan vidusskolā; arī septiņās augstākajās skolās latviešiem bija iespēja gūt izglītību visās akadēmiskajās disciplīnās savā dzimtajā valodā (izņēmums bija trīs skolas, kas tik tiešām... kur mācības notika tikai krievu valodā, un tās bija augstskolas, kuras bija šeit dibinātas, izpildot padomju galvaspilsētas iestāžu rīkojumu, un tās bija Rīgas Civilās aviācijas inženieru institūts un divas karaskolas). Visa Latvijas inteliģence, kas arī organizēja, nostiprināja, attīstīja un noveda Atmodu līdz uzvarai, ir guvusi savu izglītību tajās augstskolās, mācoties savā dzimtajā valodā, par ko tagad mani politiskie oponenti pat negrib atcerēties.

Otrkārt, par mācībām mazākumtautību valodās Eiropas Savienības dalībvalstīs. Varbūt Boriss Cilevičs, kurš ir pieteicies runāt pēc manis, precizēs, bet, ciktāl es atceros, Ziemeļitālijā māca vācu valodā. Ziemeļvācijā... federālajā zemē *Schleswig-Holstein* māca dāņu valodā, savukārt Dienviddānijā māca vācu valodā. Rumānijā ir mācības ungāru valodā ne tikai vispārējās izglītības sistēmā, bet arī augstskolās. Mazākumtautību valodās māca arī Ungārijā pašā.

Tas tikai liecina, ka mācības mazākumtautību valodā Eiropas Savienības dalībvalstīs nav izņēmums no noteikumiem, bet gan tradicionāla prakse. Un, jo demokrātiskāka ir valsts, jo lielākas iespējas mazākumtautībām mācīties savā ģimenes valodā.

Un tagad par likumprojektu. Visgrūtāk runāt par elementārām lietām. Skaidrs, ka Nacionālās apvienības un, iespējams, arī Jauno konservatīvo partijas deputātiem un politiķiem ir visas iespējas komunicēt ar saviem vēlētājiem, šis likumprojekts viņiem nekādi tās neietekmēs.

Kādu partiju iespējas tas ietekmēs? Acīmredzami to partiju, kuru vēlētāji pieder Latvijas mazākumtautībām. Šādu partiju iespējas būs acīmredzami sašaurinātas. Ir skaidrs - kāpēc. Tāpēc, ka uzrunāt cilvēku vislabāk viņa valodā. Un likumprojekta autori to labi saprot. Arī latvieša sirdij taču... viņam mīļa valoda allaž būs tuvāka.

Līdz ar to šis likumprojekts rada atšķirīgas partiju iespējas priekšvēlēšanu kampaņas un vēlēšanu laikā. Tas ir darīts tīšām, lai vājinātu sociāldemokrātiskās partijas "Saskaņa" politiskās pozīcijas vēlēšanās un lai stiprinātu likumprojekta autoru politiskās pozīcijas, nevis latviešu valodu.

Paradoksāli, bet šis likumprojekts nav par latviešu valodu vispār. Šis likumprojekts ir negodīgs politiskās cīņas līdzeklis. Šādu atbalstīt nevar. Aicinu balsot "pret".

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Borisam Cilevičam otro reizi.

B. Cilevičs (SASKAŅA).

Paldies, priekšsēdētājas kundze. Man acīmredzot jāatbild Kiršteina kungam. Piedodiet, Aleksandr, vai jūs vispār izlasījāt šo likumprojektu, ko jūs aizstāvat? Jūs teicāt, ka tas attiecas tikai uz tiem līdzekļiem, kas tiek piešķirti partijām budžeta finansējuma ietvaros, bet tā tas nav.

Likumprojektā melns uz balta tīrā latviešu valodā ir rakstīts, ka tie ir izdevumi, kuri tiek iekļauti... "uz kuriem attiecas ar normatīvajiem aktiem noteiktie priekšvēlēšanu izdevumu apmēra ierobežojumi". Tad piedodiet, kuram šeit ir problēmas ar valsts valodu?!

Un, ja jūs pats tik ačgārni interpretējat to likumprojektu, ko jūs aizstāvat, tad... nu, vai jūs tiešām cerat, ka jums var ticēt, runājot par Eiropas Cilvēktiesību tiesas spriedumiem vai starptautiskiem standartiem?

Acīmredzot jūs minējāt tā saucamo Beļģijas lingvistisko lietu, par kuru tiešām ir spriedums, kaut gan tur ir pilnīgi citādi, ne tā, kā jūs izklāstījāt, un šis spriedums tika pieņemts 1968. gadā. Kopš tā laika starptautisko tiesu interpretācija, nu, drusciņ mainījās.

Bet attiecībā uz definīciju... nu, piedodiet, tas, ko jūs stāstījāt - ļaujiet man runāt tiešu valodu! - pastāv tikai jūsu galvā. Nav nekādu definīciju! Un Vispārējās konvencijas par nacionālo minoritāšu aizsardzību Konsultatīvā komiteja piedāvā pilnīgi citu interpretāciju attiecībā uz to, kā tā saucas... *court application...* tas ir konvencijas piemērošanas jomā... tātad - uz ko tas attiecas...

Nekādus ierobežojumus Konsultatīvā komiteja neatzīst, un tie visi kritēriji.... daži no tiem ir sastopami dažās deklarācijās, ko iesniedz dalībvalstis, bet tas nekādā gadījumā nav standarts.

Esmu pateicīgs Kola kungam par manu lingvistisko spēju tik augsto novērtējumu, diemžēl tā tas nav, es nerunāju turku valodā. Es runāju tikai trīs valodās un daudzmaz saprotu vēl trīs, bet es nemaz nešaubos, ka jūs, tāpat kā es, viegli atšķirsiet turku valodu no vācu, franču vai holandiešu valodas un - vēl vairāk - arābu valodas.

Attiecībā uz jūsu apgalvojumu, ka līdz šim nav nekāda regulējuma, nekādu aizliegumu, - tas arī neatbilst patiesībai. Ir vispārēji ierobežojumi, kas ir ietverti gan Valsts valodas likumā, gan attiecīgos Ministru kabineta noteikumos par publisko informāciju. Nevar izvietot publisku informāciju bez tulkošanas. Tātad faktiski šobrīd ir atļauts izvietot informāciju gan valsts valodā, kam jābūt primārā vietā, gan arī mazākumtautību valodā vai citā valodā. Jūs gribat aizliegt to iespēju izvietot informāciju citās valodās līdzās informācijai valsts valodā.

Un pats pēdējais. Tas nav jautājums par to, vai vēlētāji saprot valsts valodu vai ne. Tas ir jautājums par attieksmi, par cieņu pret cilvēkiem.

Man ir vienkāršs princips - es vienmēr runāju ar vēlētājiem, ar cilvēkiem, kas nāk pie manis kā pie deputāta... ne tikai priekšvēlēšanu posmā, bet vienmēr - es runāju tajā valodā, kura ir ērtāka šiem cilvēkiem.

Galu galā - mēs esam tautas kalpi. Un mums, tautas kalpiem, jākalpo cilvēkiem, vēlētājiem, tiem cilvēkiem, kas mūs ievēlēja, neatkarīgi no tā, par ko konkrētais cilvēks balsoja vai nebalsoja. Un, starp citu, ne tikai es... es neesmu vienīgais, kas pieturas pie šī principa, - arī Kārlis Ulmanis,

apmeklējot Daugavpili, uzrunāja vietējos iedzīvotājus krievu valodā, tādējādi izrādot cieņu pret viņiem. Bet, Kola kungs, vai jūs domājat, ka Kārlis Ulmanis bija mazāks nacionālists, viņam mazāk rūpēja latviešu valodas liktenis un tās stiprināšana nekā jums? Diez vai.

Tātad, kolēģi, es vēlreiz aicinu: nu, nedariet kaunu...! Tāda viduslaiku cienīga attieksme un tādas normas... Nu, nevar 21. gadsimtā... Eiropas Savienības dalībvalstī, kas vārdos un konstitūcijā, Satversmē, rūpējas par kultūru un valodu daudzveidību, pieņemt šādas normas!

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Aldim Gobzemam.

A. Gobzems (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Labdien, kolēģi! Labdien, sabiedrība! Šis ir tas mirklis - ir pagājusi viena diena kopš budžeta pieņemšanas.

Vakar vai aizvakar, izskatot budžeta jautājumus, es teicu, ka Nacionālā apvienība nebalsos par daudzbērnu ģimenēm un nebalsos par atbalstu uzņēmējiem; paies budžeta pieņemšanas process, visi nepopulārie lēmumi būs nobalsoti, un tad nonāks uzreiz pie jautājuma (kārtējo reizi!) - krievi nāk!... un viss šis.

Pagāja viena diena, un, kā mēs redzam, tas, ko es teicu budžeta pieņemšanas laikā, ir izrādījusies absolūta taisnība.

Kāpēc Nacionālajai apvienībai šis ir vajadzīgs? Tāpēc, ka nevienu tiešām tautai vajadzīgu lēmumu tā nepieņem un, lai Nacionālajai apvienībai saglabātos nu kaut kāds reitings, tai ir jāturpina šķelt sabiedrību, proti, jo vairāk radikalizē sabiedrību, jo attiecīgi pastāv lielākas iespējas, ka kāds par Nacionālo apvienību vēl nobalsos.

Bet parunāsim par šī priekšlikuma jēgu un par latviešu valodas sargāšanu. Jā, es esmu latvietis, dzimis latvietis, no suitiem, un latviešu valoda ir mana dzimtā valoda. Un neviena cita valoda, ko man rāda televīzijā, laikrakstos vai vēl kaut kur citur, nav spējusi līdz 42 gadu vecumam man šo valodu atņemt.

Līdz ar to, teiksim, valodas jautājums nav atkarīgs no tā, kādā valodā kas raksta un ko raksta, bet tas ir atkarīgs no paša cilvēka pirmām kārtām. Ja cilvēkam ir pašapziņa, ja viņš ir izglītots, viņš grib izglītoties, tad viņš izglīto sevi, savus bērnus savā dzimtajā valodā, tajā skaitā arī latviešu valodā. Tā ir viena lieta.

Otra lieta, kas ir ļoti būtiska, ir tīra statistika. Visa šī ņemšanās, šī šķelšanas politika... kur Latviju ir novedusi? Tātad... Nu, es zinu, ka daudziem tas ir tāds ļoti sāpīgs jautājums, bet... klausieties, lūdzu, klausītāji un skatītāji, un it īpaši tādi ultranacionāli noskaņotie, klausieties ļoti uzmanīgi! Latviešu valodai oficiālās valsts valodas statuss ir faktiski tikai pēc neatkarības atgūšanas. Pirms tam nebija vispār. Ne pirmās brīvvalsts laikā, ne arī pirms brīvvalsts dibināšanas. Tātad latviešu valoda ir pastāvējusi simtiem - simtiem! - gadu, bet valsts valodas statuss tai ir bijis tikai pēdējos aptuveni tātad 30 gadus.

Kas ir noticis šajā laikā, kad latviešu valodai ir bijis valsts valodas statuss? Vienkāršs jautājums - latviešu skaits Latvijā ir palielinājies vai samazinājies? Un atbilde ir ļoti vienkārša: latviešu skaits Latvijā un Latvijas iedzīvotāju skaits ir samazinājies.

Ko es ar to gribu teikt? Es ar to negribu teikt, ka tas ir tāpēc, ka latviešu valodai ir bijis valsts valodas statuss, bet gribu teikt to, ka valsts valodas statuss nepalielina tajā valodā runājošo cilvēku skaitu. Un nepalielina objektīvu iemeslu dēļ. Tāpēc ka vienīgais rādītājs - vienīgais rādītājs! -, kas palielina attiecīgajā valodā runājošo skaitu, ir ekonomiskā situācija un ekonomiskais atbalsts, jo īpaši - mazāk turīgajām sabiedrības daļām, jo īpaši... turklāt - tām sabiedrības daļām, kas varbūt... kuriem latviešu valoda nav dzimtā valoda.

Un šeit ir jāpiemin tas pats Vācijas piemērs. Nu kāpēc turki brauc uz Vāciju un runā vāciski? Tāpēc, ka tur ir labāks ekonomiskais stāvoklis.

Jo labāks būs Latvijā ekonomiskais stāvoklis, jo vairāk cilvēku gribēs braukt uz šejieni un jo vairāk viņi gribēs iemācīties latviešu valodu. Ļoti vienkārša atbilde.

Un kā mēs to varam uzlabot? Ne jau ar aizliegumiem. Mēs varam paskatīties kaut vai tepat Igaunijā - igauņu valodā runā mazāk nekā latviešu valodā, cik man zināms. Un igauņi nekad nav milzīgi klieguši par to, ka viņi izmirs vai vēl kaut kā... viņi vienmēr domājuši par ekonomiku, un ekonomika viņiem ir labākā stāvoklī nekā Latvijā, turklāt daudz labākā. Un ko viņi dara? Viņi ļauj, piemēram, reģistrācijas dokumentus iesniegt arī svešvalodās. Ļauj, vai ne? Mēs neļaujam.

Pie mums, Latvijā, nevar piereģistrēt, piemēram, *Facebook* filiāli angļu valodā, nav iespējams Uzņēmumu reģistrā... Bet te atkal ir jautājums visiem tiem, jo īpaši - ultraradikālajiem, latviešu valodas aizsargātājiem. Es gribu uzdot jautājumu: kā jūsu latvietību apdraud vai var apdraudēt tas, ka kāda kompānija savu filiāli piereģistrē... un šeit maksās nodokļus... svešvalodā? Kā? Tieši kā?

Un tas pats attiecas arī uz priekšvēlēšanu materiāliem. Kā tieši priekšvēlēšanu materiāli apdraud kādam latvietību? Kuram to apdraud? Vai mani kā latvieti apdraud tas, ka kāds lasīs krievu vai... vienalga, pilnīgi vienalga, kādā valodā lasīs... priekšvēlēšanu materiālus? Nē, neapdraud. Vispār nekā tas neapdraud... nevienu latvieti, starp citu. Nevienu! Un, ja kāds saka, ka apdraud, tad tie ir pilnīgi meli.

Latvietību var apdraudēt tikai vāja izglītība, tāda, kāda šobrīd tiek piedāvāta un pieļauta no valdošās koalīcijas, tostarp arī no Nacionālās apvienības. Izglītība, kurā... Kad cilvēkiem ir vāja izglītība, viņi pazaudē savu... var pazaudēt... nav obligāti jāpazaudē, bet var pazaudēt savu identitāti, savu pārliecību, savu nacionālo pašapziņu un visu pārējo, bet tam nav nekādas saistības ar to, kādā valodā tiek sniegti priekšvēlēšanu materiāli.

Piemērs. Kultūras ministrija. Kā pārziņā tā ir? Nacionālās apvienības pārziņā. Ieejam... Ikviens no jums var ieiet Kultūras ministrijas mājaslapā. Vai Kultūras ministrijas mājaslapā ir pieejama informācija svešvalodās - valodās, kas nav latviešu valoda? Vai Nacionālās apvienības pārziņā ir šī ministrija un šīs ministrijas mājaslapa? Ir! Ko tad jūs nesargājat to latviešu valodu? Kāpēc tur viss nav tikai latviski, bet ir arī svešvalodās?

Zemkopības ministrija arī ir jūsu pārziņā, Nacionālā apvienība. Tur - tas pats. Ieejiet Zemkopības ministrijas mājaslapā - redzēsiet.

Latvijas Valsts prezidenta mājaslapā *president.lv* varat ieiet un latviski, krieviski, angliski lasīt visus tekstus, jo tas ir normāli. Kāpēc? Tāpēc, ka valoda pēc savas būtības ir tikai instruments - instruments! -, ar ko mēs sazināmies, nododam informāciju vienai vai otrai sabiedrības grupai Latvijā, ārzemēs, vienalga. Un šis instruments netiek nekādā veidā attīstīts vai grauts, ja mēs kādam aizliedzam kaut ko, jo, kā mēs zinām, ar aizliegumiem jau ne tu mīļš kļūsi, ne arī uzlabosies situācija Latvijā.

Ko es vēl gribu šajā sakarā teikt par valodu? Man kā latvietim ir pilnīgi skaidrs, ka es tāds arī vienmēr, visu mūžu, būšu, visu mūžu runāšu latviešu valodā. Vienīgais, kas mani varētu uztraukt, - ja kāds man aizliegtu (man, latvietim, aizliegtu!) manā zemē runāt latviski. Tas būtu apdraudējums. Bet tas, ka es kā latvietis kādam citam, kurš nav latvietis, aizliedzu runāt viņa valodā, - tas patiesībā ir mans vājums, jo mans spēks būtu radīt situāciju, lai tie cilvēki, kuriem dzimtā valoda ir cita valoda, vēlas iemācīties latviešu valodu.

Jāsaka godīgi, tā problēma ir uzpūsta, milzīgi uzpūsta, jo jaunieši... Ja mēs skatāmies statistiski, lielākā daļa jauniešu... visi, kas ir dzimuši jau otrajā neatkarīgajā Latvijas valstī... ar retiem izņēmumiem... visi prot latviešu valodu. Un neprot lielākoties... tīri statistiski... neprot padzīvojušas... kundzītes gados latviešu valodu. Kāpēc jaunieši prot? To pierāda tas, ka viņi iet latviešu skolās, latviešu augstskolas pabeidz... un tādā garā, un to nav iespējams izdarīt bez latviešu valodas. Un viņi ir konkurētspējīgāki, jo viņiem ir gan viena, gan otra valoda, viņi ir konkurētspējīgāki par latviešiem šobrīd. Un to ir radījusi šī sistēma un Nacionālā apvienība, kas latviešus ir padarījušas par konkurētnespējīgākiem, jo konkurence un konkurētspēja... tas nozīmē, ka īstenībā visiem būtu ne tikai jārunā latviski Latvijā, bet visi bērni būtu jāiemāca - no pirmās klases! - runāt latviski, krieviski, angliski un, vēlams, arī vēl franciski. Obligātas divas svešvalodas no pirmās klases - nevis brīvprātīgas, bet obligātas! Tas būtu tas, kam vajadzētu būt, it īpaši ņemot vērā to, kāda ir mūsu ģeogrāfiskā situācija. Tas veicinātu konkurētspēju, tas veicinātu inteliģenci, izglītību un visu pārējo. Un tas nekādā veidā neapdraudētu latvisko pašapziņu.

Un man ir pierādījums. Man tam ir pierādījums! Jūs varat oponēt, bet es to varu pierādīt. Mans miesīgs bērns nevienu savas dzīves dienu nav gājis mācību iestādē, kurā runā latviešu valodā, taču viņš runā latviski, jo ar viņu mājās runā latviski. Viņam lasa pasakas latviski. Tāpēc ka valoda ir jāizkopj mājās, nevis caur ierobežojumiem, nevis caur šķelšanas politiku un dalīšanas politiku.

Un tieši tāpēc mēs esam viena no nabadzīgākajām Eiropas valstīm, kuru salīdzina... kuru salīdzina nu jau ar Rumāniju, tāpēc ka mums ir sašķelta sabiedrība, tāpēc ka mēs ceļam gaisā tādus jautājumus, no kuriem Latvijas bagātība nekādā veidā nevairosies, no kuriem nekādā veidā latviešu skaits un latviski runājošo skaits nevairosies.

Arī tās tantes, kas nerunā latviski... viņas latviski nerunās tikai tāpēc, ka jūs tādus ierobežojumus pieņēmāt.

Tas nenotiks. Bet tas notiks, ja mēs gribēsim būt bagāta valsts. Tad te... uz šejieni rausies, un visi gribēs runāt latviski. Un tā ir lielākā atbilde.

Tāpēc es uzskatu, ka Nacionālās apvienības politiķi pēdējos... visus šos daudzos gadus viņi ir bijuši postoši valstij... ir bijusi postoša politika. Nacionālā apvienība nekad nav piedāvājusi nekādus ekonomiskus risinājumus, kas pēc būtības vairotu latviešu skaitu un latviski runājošo skaitu.

Un tikai tie, kas piedzimst latviskās ģimenēs... tie, kas piedzimst jauktās ģimenēs vai... kas piedzimst krievu, ukraiņu... vienalga, kādās ģimenēs... nu, pamatā krievu ģimenēs... Un tas ir tas jautājums. Un man liekas, ka par to galvenokārt ir jārunā. Un vajag būt godīgiem arī pret krievvalodīgajiem. Nevajag teikt, ka tā ir mazākumtautība... vai vēl kaut kas. Krievu valoda ir liela valoda. Krievu valoda jāzina Latvijā. Mums, Latvijai, ir liels kaimiņš, kuram mums tagad ir jālūdzas, ka mums tur ostas vajag un visu pārējo...

Un tas ir šīs politikas jautājums - šīs daudzu gadu gaitā virzītās politikas jautājums. Un, "pateicoties" šai politikai, mums tās ostas nav, dzelzceļa vairs nav un latviešu ir mazāk, jo viņi atkal aizbrauc - runāt zviedriski, norvēģiski, angliski, vāciski un dzemdēt tur bērnus, kas tur iet skolās un lēnā garā no latviešiem pārtop par cittautiešiem caur paaudzēm.

Tāpēc es gribu teikt, ka šis priekšlikums - tas ir nebūtisks. Tas neko neizmaina. Šis priekšlikums ir tikai divu partiju savstarpējā ņemšanās, lai radikalizētu vēlētāju un lai tādā veidā izsistu sev kaut kādu politisko kapitālu, lai vēlētājam aizvērtu un aizmālētu acis, tāpēc ka nav nekādu priekšlikumu (jo īpaši - Nacionālajai apvienībai), kuri ekonomiski palīdzētu.

Mēs pāris dienas atpakaļ... es kādas trīs vai četras reizes uzstājos ar runu, kurā es aicināju Raivi Dzintaru balsot "par" daudzbērnu ģimenēm, bet viņš to nedarīja.

Tie ir īstie instrumenti - aizsargāt latviešu ģimenes. Visīstākie. Un vienīgie. Un nekas cits. Tāpat kā īstie instrumenti ir izglītības sistēma, kur bērnus pabaro skolās, kur bērniem piegādā visus izglītības materiālus... un tamlīdzīgi. Tie ir īstie latviešu aizsardzības pasākumi.

Un tāpēc, piedodiet man, ultraradikālie latviešu valodas aizstāvji, kuriem iedzīta kaut kāda fobija, - beidziet baidīties! Neviens jums nevar atņemt valodu, ja jūs esat izglītoti cilvēki, - neviens un nekad. Arī tad, ja tiek nodrukāts kāds priekšvēlēšanu materiāls... kaut vai, nezinu, japāņu valodā - pilnīgi vienalga.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Edvīnam Šnorem.

E. Šnore (NA).

Cienījamie kolēģi! Šajās debatēs runāja arī Pimenova kungs, kurš pauda, ka padomju laikā esot bijušas visiem iespējas iegūt izglītību visos līmeņos savā dzimtajā valodā, sākot jau no bērnudārza. Nu, es gribētu teikt, ka visiem tādu iespēju gan nebija.

Es, piemēram... Mēs dzīvojām... mūsu ģimene dzīvoja Olainē, un es gāju krievu bērnudārzā, jo nebija tādas iespējas - latviešu bērnudārzā iet. Tā ka tik labi tie laiki nebija. Varbūt kādam, kas bija pietuvināts, kā saka, iestādēm, tas bija citādi, bet... nu, visiem tas tā nebija.

Šeit izskanēja, ka, pieņemot šo likumprojektu, ir drauds, ka varētu kāda sabiedrības daļa... vēlētāju daļa šeit, Latvijā, varētu tikt uzrunāta viņiem nesaprotamā valodā. Bet ir jāsaprot, ka mēs runājam par vēlētājiem un vēlētāji ir Latvijas pilsoņi, kuri latviešu valodu prot! Nemaz nevar būt Latvijas pilsoņi, ja neprot latviešu valodu.

Tā ka, es domāju, šīs bažas nav pamatotas. Un arī Dombrovska kungs norādīja, ka krieviem nekādu problēmu nav ar šo...

Otrs, kas izskanēja arī šajās debatēs un izskan faktiski visās debatēs, kur ir runa par krievu valodu, bija drošības aspekts. Un arguments tātad - ja reiz mūsu valdība izplata krievu valodā informāciju par Covid-19, par šo pandēmiju, ārkārtas situācijā, nu tad krieviski vajag arī visu pārējo informāciju - gan par vēlēšanām, gan par medijiem, gan... Pagājušajā nedēļā runājām par izglītību...

Pāreja uz izglītību latviešu valodā arī ir pretrunā ar drošību - šo argumentu mēs dzirdam jau no 2004. gada. Un, jo vairāk ir krievu valoda, jo drošāka mums ir vide - tas ir tas arguments, kas izskan.

Bet, kolēģi, es gribētu vērst vēl vienu reizi uzmanību uz to, ka nekāda starptautiskā pieredze par to neliecina. Tieši pretējo mēs redzam, un uzskatāms piemērs, vēlreiz atgādinu, ir Ukraina, kur mēs redzam, ka tas nestrādā. Tieši pretēji - ja tiek pieņemti visi šie te argumenti, kas... Faktiski tie ir tie paši Kremļa argumenti. Šajā gadījumā tie varbūt izskan no mūsu kolēģiem - no SASKAŅAS -, bet... nu, principā, ieslēdzot "Russia Today" vai "Sputņik"... nu, tur ir viss tieši tas pats - tieši tie paši argumenti: vajag visu krieviski - tā būs visiem labāk, un tā būs visiem drošāk.

Kas attiecas uz divkopienu sabiedrību, - mēs tiešām... es piekrītu, ka divkopienu sabiedrība mums lielā mērā ir, pazīmes mums tādas ir, un līdzšinējā prakse - strikti nošķirties pēc valodas pazīmes - pie šī rezultāta ir novedusi... un pie šī uzstādījuma, ka nekādā gadījumā ar krieviem nevar Latvijā runāt latviski; ka tas kaut kādā veidā... vai nu kādu aizvaino, vai īsti labi, īsti pieklājīgi nav.

Un tāpēc to mēs redzam gan pirmsvēlēšanu diskusijās, kur tiek runāts krieviski no latviešu puses, gan kopumā šāda pieeja 30 gadu laikā ir... nu, to situāciju nav uzlabojusi.

Tie soļi, kas tiešām šo situāciju uzlabo, - tā ir pakāpeniska pāreja uz latviešu valodu, lai tuvinātu šo daļu - tos, kuri ir atsvešināti no latviešu valodas, jo... nu, principā var Latvijā mierīgi funkcionēt... un uz to arī norāda šie jaunie imigranti, kurus... par kuriem gan Jūrmalā, gan citur... kuri skaidri arī saka, ka viņi, pat gribēdami iemācīties latviski... viņiem šādas iespējas nav, jo faktiski viss ir krieviski. Viss - gan mediji, gan izglītība... un tā tālāk... Faktiski ir iespējams funkcionēt absolūti, teiksim, paralēlā... paralēlā vidē, šajā te... segregētā pēc valodas pazīmes... segregētajā sabiedrībā.

Es domāju, ka mums no tā ir sen laiks iet prom un virzīties uz vienotu sabiedrību, kas balstīta uz valsts valodu, tās zināšanu un lietošanu. Es domāju, ka šis likumprojekts to katrā ziņā veicinātu... un veicinātu arī to, ka...

Šī politiskā sašķeltība mums lielā mērā ir pēc valodas pazīmes, un atsevišķas partijas... šajā gadījumā "Saskaņa", protams, uzskata, ka tai ir kaut kas... tāds nerakstīts monopols uz šiem vēlētājiem, kas runā krievu valodā, un līdz ar to tā var turpināt bezgalīgi: tas ir mūsu lauciņš, tajā neejiet! Un līdz ar to mēs varam šo situāciju uzturēt bezgalīgi.

Es domāju, ka tas katrā ziņā... ka tas nav perspektīvs risinājums nevienam, un šajā gadījumā arī no frakcijas SASKAŅA šeit izskanēja pretēja argumentācija... Pimenova kungs apgalvoja, ka šis likumprojekts ir tieši tādēļ, lai iegrieztu "Saskaņai" un kaut kādā veidā nogrieztu tai iespējas iegūt vēlētājus. No Luņovas kundzes... no Ločmeles kundzes izskanēja tieši pretējais - ka tās būšot jaunas iespējas. Es drīzāk piekrītu pēdējam. Tās varētu tiešām būt jaunas iespējas, tas rosinātu "Saskaņu" tiešām pārslēgties no šī viena... viena vēlētāju loka uz citu. Es domāju, neviens par to īpaši nesūdzēsies un apdraudēts nejutīsies.

Tā ka es aicinu šo likumprojektu atbalstīt, jo uzskatu, ka tas dos sabiedrībai kopumā tikai labumu.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Aleksandram Kiršteinam otro reizi.

A. Kiršteins (NA).

Paldies. Es domāju, ka mums sevišķi nevajadzētu te pieminēt Kārli Ulmani...

Sēdes vadītāja. Kiršteina kungs, mēs jūs neredzam.

A. Kiršteins. Atvainojos.

Es domāju, ka mums nevajadzētu pieminēt Kārli Ulmani, jo - ko viņa braukšana uz Latgali un runāšana krievu valodā palīdzēja, lai viņš nenokļūtu šajā te Krievijas... deportācijā, kur viņš pēc tam uz Turkmenistānu tika pārcelts un aizgāja bojā? Tas nav ļoti taktiski.

Bet, ja nopietni, - es aicinātu tomēr kolēģus izlasīt, kas ir rakstīts šajā likumā. Tur nav neviena vārda, ka nevar runāt kādā no daudzajām valodām, etnisko grupu valodām, kuras cilvēki lieto ģimenē vai savās sabiedriskajās organizācijās. Te ir teikts: reklāmas izvietošana telpās un publiskajās vietās. Un neviens netraucē braukt uz Latgali un, tāpat kā savā laikā latviešu politiķi, runāt ar saviem atbalstītājiem, kādā valodā vien viņi vēlas. Par to te nav neviena vārda, un tam nav nekāda sakara ar to. Bet katram, kas šeit oponē šim likumam, būtu jāatbild tikai uz vienu jautājumu - vai mēs gribam, lai Rīgas ielas pārvēršas par kādu no Briseles rajoniem, kur valda šariats un kur visas māju sienas ir aplīmētas ar arābu valodā rakstītiem sludinājumiem, kurus ļoti daudz izmanto islāma fundamentālisti, lai reklamētu savas idejas visādos veidos? Tad, kad mēs attapsimies, būs jau par vēlu.

Tā ka, man liekas, vajag laikus par to padomāt - jau tagad.

Tātad, vēlreiz uzsveru, runāsim par telpās un publiskās vietās izvietotajām reklāmām, nevis par to, ka tiek ierobežota kāda valoda vai runāšana savā valodā!

Un viena neliela atbilde Cileviča kungam. Cileviča kungs labi atceras, ka... tas bija, man liekas, kaut kad divtūkstošo gadu sākumā, kad mēs ratificējām Eiropas... mazākumtautību... Vispārējo konvenciju par nacionālo minoritāšu aizsardzību... Vai tas bija deviņdesmitajos... deviņdesmito gadu beigās... Mums bija organizētas daudzas dažādas tikšanās ar EDSO augsto komisāru cilvēktiesību un nacionālo minoritāšu jautājumos Maksu van der Stūlu, un arī man pašam bija tieši ar viņu jātiekas vairākas reizes, arī divatā, un es varu atkārtot vēlreiz šo labi zināmo viņa teicienu: būtu labi, ja jūs, latvieši, pielietotu brīvprātīgi šos principus... būtu labi, ja tos jūs pielietotu no labas gribas. To latvieši arī izdarīja - pielietoja no labas gribas šos principus, kas attiecas uz mazākumtautībām. Arī viņš piekrita, ka mums nav šeit vēsturisko mazākumtautību... diemžēl.

Tagad par Eiropu. Mums arī... Bieži atsaucas uz Eiropu, bet, es domāju, Latvija vispār ir paraugzeme, un to vajadzētu pateikt atklāti, un arī tiem deputātiem, kas varbūt nav strādājuši Ārlietu komisijā un kas varbūt nav bijuši Eiropas lietu komisijā, vajadzētu atcerēties, ka Latvijai ne par ko nav jākautrējas.

Es atgādināšu, kā pēc Otrā pasaules kara rīkojās demokrātiskās valstis.

Piemēram, no Nīderlandes tika izsūtītas visas mūķenes... no klosteriem... kas tur bija ieradušās kara laikā, vācu okupācijas laikā.

Atcerēsimies, ka Latvijā nekad nekāda deokupācija nav bijusi, bet mēs nerīkojāmies, kā Norvēģijā, piemēram, rīkojās ar jauktās laulībās dzimušiem bērniem, kuri zaudēja visas tiesības. Un tas bija ļoti nesenā pagātnē.

Mēs nerīkojāmies, kā rīkojās francūži teritorijā, kas nebija Višī teritorija, bet ko bija Ziemeļfrancijā okupējis vācu karaspēks, ar sievietēm, kuras bija precējušās, teiksim, ar vācu tautības vīriešiem vai kuras, kā tagad moderni teikt, atradās partnerattiecībās.

Latvija nekad neko tādu nav darījusi. Tieši otrādi! Mēs Pilsonības likumā pat ierakstījām, ka uz pilsonību var pretendēt katrs, kura ģimenes loceklis ir kāds no Latvijas pilsoņiem, neatkarīgi no viņa tautības.

Katra valsts var pieņemt tādus likumus, kādus tā vēlas.

Es varu vēl vienu interesantu piemēru pateikt. Tad, kad Austrijā *McDonald's* ierosināja tiesas prāvu par to, ka viņiem neļauj izvietot visā pasaulē pazīstamo *"M"* zīmi austriešu vēsturiskajā kvartālā (laikam tas bija Insbrukā), jo austrieši uzskatīja, ka tur neiederas šis ievazājums, *McDonald's* tajā tiesas procesā zaudēja.

Ar to es tikai uzsveru, ka katrai tautai ir tiesības pieņemt tādus likumus, kādus tā vēlas, neaizskarot citas tautas. Un šis likums nekādā mērā neaizliedz visām etniskajām grupām un to pārstāvjiem lietot savu dzimto valodu, runājot savā starpā un pat rakstot partiju mājaslapās, un arī vēlēšanās.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Godātie kolēģi! Ir pienācis laiks pārtraukumam.

Es redzu, ka debates būs jāturpina pēc pārtraukuma.

Deputātu reģistrācija ir notikusi.

Sēde turpināsies pulksten 15.30.
Paldies.

*(Pārtraukums.)*

Sēdi vada Latvijas Republikas 13. Saeimas priekšsēdētāja
Ināra Mūrniece.

Sēdes vadītāja. Godātie deputāti! Turpinām izskatīt Saeimas šā gada 19. novembra otrās attālinātās ārkārtas sēdes darba kārtību.

Darba kārtībā - likumprojekts **"Grozījums Priekšvēlēšanu aģitācijas likumā"**, pirmais lasījums.

Turpinām debates.

Vārds deputātam Igoram Pimenovam otro reizi.

I. Pimenovs (SASKAŅA).

Es zinu, ka mūs tagad klausās un skatās ne vien deputāti, bet arī tie, kas pieslēdzas mūsu sēdei, tāpēc es atļāvos pieteikties vēlreiz, lai pateiktu dažas lietas, kas, manuprāt, ir svarīgas.

Pirmkārt. Šnores kungs teica, ka te mēs dzirdam - visu vajag krieviski. Neviens tā neteica nedz debašu laikā, nedz ārpus tā! Vēl vairāk - esmu politikā kopš deviņdesmito gadu otrās puses, bet nekad pat tajās partijās, kuras bieži vien sauc vai apsaukā par krievu partijām, es nedzirdēju nedz

sēdēs, nedz gaiteņos, nedz lobijos šādu frāzi. Vienmēr bija stāsts, kā sakārtot lietas Latvijā tā, lai taisnīga politika tomēr uzvarētu un būtu iekļauta darba kārtībā... lielā politikā.

Otrkārt. Es uzturu spēkā manis teikto. Latviešu bērniem padomju skolās pilnībā ir bijušas iespējas mācīties dzimtajā valodā. Un šīs tiesības bija nodrošinātas normatīvajos aktos un ar visu mācību priekšmetu skolotāju studēšanu augstskolās.

Un vēl viena lieta, ko es uztveru, - šis likumprojekts ir vienīgi politisko oponentu vājināšanas līdzeklis, nekas cits. Un nekā citādāk to nevar nedz saprast, nedz arī interpretēt.

Un pēdējais. Mana laba kolēģe man pārmeta, ka es, būdams Saeimas Sēžu zālē, uzrunāju Saeimu, neuzvelkot sejas masku. Es atvainojos to priekšā, kuros tas sacēla sašutumu; es to tiešām noņēmu uz laiku, lai būtu vieglāk runāt, un pēc runas beigām uzreiz atkal uzvilku. Es apliecinu, ka Sēžu zālē tobrīd bija deviņi kolēģi, no viņiem - seši darbinieki, trīs deputāti, no trīs deputātiem - divas Prezidija locekles, bet deputātu vietās atrodos viens pats. Es ceru, ka nevienam nekaitēju ar to, ka savas uzrunas laikā noņēmu šo masku.

Aicinu visus, kuri mūs dzird un klausās, tomēr sekot notikumiem šajā ļoti nopietnajā un grūtajā laika brīdī, kuru pārdzīvo mūsu valsts un mūsu zeme, un sekot tiem noteikumiem, kurus pieņēmusi valdība, lai nodrošinātu drošību Latvijas iedzīvotājiem arī turpmāk.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Vjačeslavam Dombrovskim.

V. Dombrovskis (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Augsti godātie kolēģi! Visas debates ir *(Skaņas pārrāvums.)*...

Sēdes vadītāja. Godātie kolēģi, ir tehniskas problēmas... īsti nav saprotams vēl, kurā pusē...

Turpināsim debates.

Vārds deputātam Jānim Butānam.

J. Butāns (JK).

"Mēs esam stipri. Mēs esam diženi. Mēs esam vareni." Šie mūsu valsts bijušās prezidentes Vairas Vīķes-Freibergas vārdi atmiņā iespiedušies daudziem. Es gribētu šos vārdus vēl papildināt ar "Mēs esam vienoti". Un vienoti esam tieši caur latviešu valodas prizmu. Mūsu valsts pilsoņi var un grib runāt latviešu valodā. Mums viņiem ir jātic un jāpalīdz vienlaikus.

Šis likumprojekts ir vēl viens solis, lai mūs kā tautu vienotu. Tieši vienotu, nevis šķeltu.

Aicinu nešķelt mūsu tautu un atbalstīt šo likumprojektu.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Vjačeslavam Dombrovskim. *(Pauze.)*

Tātad tehniskās problēmas turpinās.

Vārds deputātam Aldim Gobzemam otro reizi.

A. Gobzems (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Mūrnieces kundze, es varu lūgt... par procedūru? Es negribu debatēs runāt.

Sēdes vadītāja. Lūdzu, ieslēdziet sadaļu par procedūru.

Vārds deputātam Aldim Gobzemam - par procedūru.

A. Gobzems (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Godātā Mūrnieces kundze, es lūgtu jūs aicināt tos deputātus, kas atrodas šodien savās darba vietās, kā, piemēram, ministrijas parlamentārais sekretārs Butāna kungs vai Rancāna kungs... lai sabiedrībai nerastos maldīgs priekšstats, ka deputāti ir kaut kāds izņēmums... No šodienas maskas ir obligātas darba vietās.

Es atrodos mājās, man nevajag masku, bet ir deputāti, kas atrodas darba vietās un debatēs runā bez maskām.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Ja deputāti atrodas darba vietās - savos kabinetos - un tur ir vienatnē, viņi var runāt bez maskām. To paredz valdības izdotie noteikumi.

Vai Rancāna kungs vēlas runāt par procedūru? *(Dep. J. Rancāns: "Jā!")*

Tātad vārds Jurim Rancānam.

J. Rancāns (JK).

Jā... Pavisam īsi - Gobzema kungam: es atrodos mājās. Un pat tad, ja kabinetā es būtu viens pats, es drīkstētu arī bez maskas.

Tas tā - skaidrojumam.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Paldies, Rancāna kungs. Jūsu komisijai ir nodots šis valdības rīkojums. Tātad komisija ar to arī vēl padziļināti strādās.

Bet nu atgriezīsimies pie debatēm.

Turpinām debates.

Vārds deputātam Ivaram Zariņam.

I. Zariņš (SASKAŅA).

Labvakar visiem, kas seko līdzi sēdei! Es gribētu teikt, ka ir lieliski, ka šodien mums darba kārtībā ir šis likumprojekts. Un ir lieliski, ka šī likumprojekta apspriešanā piedalās tie, kuri virza šo priekšlikumu, sevišķi Nacionālā apvienība.

Ir saprotama Nacionālās apvienības... Es aicinātu tiešām paklausīties Nacionālās apvienības argumentāciju - ko viņi stāsta... Ir saprotams, kāpēc viņi tik nelokāmi vēlas šādus grozījumus, jo ar šo savu rīcību, ar to, kā viņi pašlaik rīkojas, viņi uzskatāmi parāda, ka viņi ir nelokāmi Kremļa politikas īstenotāji Latvijā, jo tieši Kremļa politika ir vērsta uz to, lai šķeltu kādas valsts sabiedrību, jo tikai tad, ja ir sašķelta sabiedrība, iespējams īstenot visas tās... notikumus, ko mēs redzam pie saviem kaimiņiem.

Pēc būtības tas ir pats pamats hibrīdkara tehnoloģijām. Hibrīdkara tehnoloģijas var sākties tikai tad, ja jūs atrodat sabiedrībā kādu pazīmi, pēc kuras sabiedrību var sākt šķelt. Pēc būtības tas, ar ko pašlaik nodarbojas Nacionālā apvienība, - viņi veic hibrīdkaru pret Latviju. Tas ir reāli tā, un es tūlīt to pamatošu.

Vispirms - par ko ir priekšlikums (lai netiktu maldināta sabiedrība).

Tātad tas, ko vēlas panākt Nacionālā apvienība ar šādu likumprojektu, - lai daļa Latvijas sabiedrības netiktu uzrunāta.

Tad, ja mēs saprotam, ka demokrātiskā valstī... Un par kādu gadījumu mēs runājam? Mēs runājam par vēlēšanām. Demokrātiskā valstī vēlēšanas ir svarīgākais politiskais notikums.

Ja mēs pieņemam, ka Latvija ir demokrātiska valsts, un ja uz šīm vēlēšanām kāda politiskā partija cenšas panākt, lai daļa Latvijas sabiedrības justos atstumta, neuzrunāta, tad kā jūs domājat - kādas sekas tas radīs?

Pirmkārt, šī Latvijas sabiedrība tieši tā arī... reāli tāda sajutīsies.

Paralēli... ja šī Latvijas sabiedrība vēlēsies būt tomēr līdzdarbīga... līdzdarboties šinī svarīgajā, politiskajā, procesā, tad kā jūs domājat - no kurienes viņi ņems informāciju par notiekošo, ja viņi tomēr vēlēsies saņemt to savā dzimtajā valodā? Un, ja lielākā daļa krievvalodīgo runā krieviski, tad kā jūs domājat - no kurienes viņi smelsies informāciju par notiekošo Latvijā? Pareizi - no Kremļa kanāliem! Tas ir tas, ar ko tagad, pašlaik... Un ir svarīgi sekot tam līdzi un saprast, ar ko pašlaik nodarbojas Nacionālā apvienība, - viņi vēlas panākt pēc iespējas lielāku ietekmi, Kremļa ietekmi, Kremļa mediju ietekmi, uz daļu Latvijas sabiedrības.

Kas tālāk notiek? Kāpēc viņiem tas ir izdevīgi? Kāpēc tas ir nepieciešams? Tāpēc, ka, ja viņi panāk šādu ietekmi un šādi tiek ietekmēta šī Latvijas sabiedrības daļa, tā, protams, radikalizējas.

Kas notiek tālāk? Tātad, ja tā radikalizējas, tas savukārt rada politisko pieprasījumu pretējā flangā, tas ir, pieprasījumu pēc Nacionālās apvienības... pieprasījumu pēc paša radikālākā spēka pretēja flangā, - un tā ir Nacionālā apvienība.

JKP arī neveiksmīgi mēģina ar to kaut ko darīt, bet acīmredzami, ka tā būs Nacionālā apvienība - neviens ar to nespēj konkurēt. Viņi šo nišu ir perfekti aizņēmuši un tajā turas.

Tas nozīmē, ka šādā veidā Nacionālā apvienība veido hibrīdkaru pret Latviju, panāk savas politiskās ambīcijas. Kāpēc tai tas ir nepieciešams? Tāpēc, ka pēc būtības, ja jūs paskatīsieties, nekā cita Nacionālās apvienības politiskajā darba kārtībā nav, kā tikai meklēt šos iespējamos Latvijas sabiedrības šķelšanas iemeslus. Vienalga, vai tas būtu kāds piemineklis vai kāds

pasākums, - visu, ko vien iespējams, viņi perfekti izmanto. Un tādā ziņā viņiem žetons! Viņi tiešām ļoti veiksmīgi tur šo platformu, ļoti veiksmīgi strādā uz savu vēlētāju un meklē visus iespējamos... izmanto visus iespējamos veidus, kā stiprināt un veicināt savu elektorāta bāzi.

Tālāk. Jūs runājāt par šo... šos melus... par to, ka kāds mēģina, vēlas uzstāt... par to, lai kaut kas būtu vairāk krieviski... Tas jau tika atmaskots. Nekā tamlīdzīga nav. Runa ir par to, ka mēs... Ja mēs vēlamies, lai šo informatīvo telpu šeit, Latvijā, sevišķi pirms svarīgiem notikumiem, politiskiem notikumiem... lai pēc iespējas vairāk būtu to, kas šo telpu aizpilda ar savu informāciju, tad šāds likumprojekts ir absolūti nevietā. Tā ir kaitniecība pret Latvijas valsti. Tas ir reāls hibrīdkarš, kas tiek pašlaik tādā veidā īstenots pret Latvijas sabiedrību.

Kas tālāk notiek? Tātad... kur ir pamatbizness visam šim stāstam un politiskais bizness? Tātad, ja mēs vienā pusē radām sabiedrības daļu, kura jūtas atstumta, nepiederīga, - ko dara šī sabiedrības daļa? Protams, viņi šinīs vēlēšanās ies balsot nevis par "Saskaņu", kas ir pašlaik viņu vienīgā politiskā izvēle (mēs runājam par lielo politiku valsts mērogā), bet par daudz radikālākiem politiskajiem spēkiem, ja vien "Saskaņa" nebūs tā, kas arī radikalizēsies. Un, tā kā mēs, "Saskaņa", to nedarām - mēs cenšamies būt tieši šis saskaņas elements Latvijas sabiedrībā! -, tad, protams, to izmantos citi politiskie spēki, kas ir krietni radikālāki.

Un tad būs šis stāsts... tas, kas notika, ko es gribu atgādināt, ko vienreiz Nacionālā apvienība izprovocēja, - tas bija referendums par latviešu valodu... valodas referendums. Patiesībā tā bija Nacionālā apvienība, kas ar savu politiku to izprovocēja. Viņi tieši tādā pašā veidā kā pašlaik attiecībā uz pirmsvēlēšanu kampaņu... attiecībā uz valodas ierobežojumu krievvalodīgajiem bērniem... aizliegt viņiem runāt bērnudārzos latviski... krieviski, dzimtajā valodā iegūt izglītību... Tā to uztvēra šie radikālie spēki pretējā pusē, un sākās saspēle starp Nacionālo apvienību un šiem radikālajiem spēkiem. Šie radikālie spēki, Krievijas... krievvalodīgie radikālie spēki, iniciēja šo valodas referendumu un tādā veidā jau sāka kāpināt savu politisko kapitālu. Tajā gadījumā "Saskaņa" gāja uz lielu upuri, lai apstādinātu to visu un novestu līdz galam. Un tad mēs aicinājām, lai šis referendums tiešām notiktu, lai būtu skaidrs balsojums, lai šo valodas jautājumu vairs nevarētu izmantot politiskajās spekulācijās, - izrāvām vienu galveno Nacionālās apvienības indes zobu, ar kuru viņa indēja Latvijas sabiedrību. Tas tika izdarīts, mēs samaksājām par to dārgu maksu.

Nacionālā apvienība pie katras iespējas mēģina atkārtot vēlreiz šo pašu gājienu, vēlreiz izprovocēt.

Kāpēc es stāstu tagad par šo valodas referendumu? Tādēļ, lai jūs saprastu, kādas sekas var rasties ar katru šādu soli.

Tātad... Jūs pamēģiniet izsekot, kas tur notiek tālāk. Tātad notiek vēlēšanas, ir atstumtais krievvalodīgais vēlētājs, kuru uzrunā Kremļa mediji. Skaidrs, par ko viņš nobalsos. Rezultāts būs tas, ka Saeimā... līdzīgi, kā pašlaik jau ir Rīgas domē, arī Saeimā būs krietni radikālāki spēki, kas tālāk būs lieliskākā platforma Nacionālajai apvienībai šeit nākt ar visādām šādām iniciatīvām (par pieminekļu nojaukšanu vai vēl kaut ko), lai šeit panāktu politisko dienaskārtību... ka pretējie politiskie spēki, kuri ir dabūjuši šādu politisko platformu jau Saeimā, pretējie radikālie spēki varētu uztaisīt riktīgāko politisko izvicināšanos, kas Latvijas sabiedrību ļoti spēcīgi radikalizēs. Un pēc būtības mēs varam tiešām sagaidīt šeit ļoti skarbus scenārijus, kādus mēs redzam kaimiņu valstīs. Kolēģi, vai tiešām jums visiem to vajag? Vai tiešām jūs vēlaties ar to visu nodarboties? Vai tiešām tas ir vienīgais, kādā veidā Latvija var attīstīties, - tikai ar šīm milzīgajām pretrunām, ar milzīgajiem upuriem, kuri tiks nesti tādas politikas dēļ? Vai tiešām nebūtu laiks padomāt, ka vismaz šo globālo izaicinājumu priekšā tomēr mums vajadzētu saliedēties un vienoti... veidot vienotu darba kārtību, kas saliedē sabiedrību, kas ļauj tai justies piederīgai Latvijas valstij un

spārno to kaut ko darīt šai valstij, un tādējādi stiprina šo ticību savai nākotnei, līdz ar to arī saviem centieniem. Es aicinātu padomāt par to nopietni, pirms atbalstīt šādu likumprojektu.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Vjačeslavam Dombrovskim.

V. Dombrovskis (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Augsti godātie kolēģi! Ceru, ka tagad sakari ļaus man runāt, vismaz pieslēgums caur telefonu. Es uzreiz pateikšu, ka atrodos savā kabinetā vienatnē, ja ir kādi jautājumi par to, kāpēc es runāju bez maskas.

Kolēģi, ir ārkārtīgi interesanti klausīties visas tās grēksūdzes no visām pusēm. Protams, jebkuram Saeimas deputātam, kurš te ir pavadījis vismaz kādu laiku, tas viss... ir šādu izrādi redzējis laikam vairākus desmitus reižu. Un, domājot par to, kas ir šīs koalīcijas galvenā partija, es nonāku pie secinājuma, ka tā tomēr ir Nacionālā apvienība, jo laikam tomēr galvenie ir tie, ar kuriem visi pārējie tik ļoti vēlas draudzēties. Es, piemēram, skatījos uz to, kas ir šī konkrētā likumprojekta iesniedzēji... protams, ka Nacionālā apvienība, būs VIENOTĪBA... Tad es atceros, cik ļoti Zaļo un Zemnieku savienība... iepriekšējais frakcijas vadītājs Brigmaņa kungs... cik ļoti kaut kur presē stāstīja par to, ka Nacionālajai apvienībai un Zaļajiem un Zemniekiem ir tik cieša draudzība, tā teikt, koalīcijas kodols, un tā tālāk. Visi vēlas draudzēties ar Nacionālo apvienību. Gandrīz visi. Iemesls ir vienkāršs. Nacionālajai apvienībai tik ļoti daudz ko nevajag. Viņi ik pa laikam... Ik pa laikam Nacionālā apvienība iemet kaut kādu šādu likumprojektu, kura mērķis ir tāds... radīt kaut kādu... ar ko aizkaitināt citu etnisko grupu, un tad Nacionālā apvienība apmaiņā pret atbalstu šajās savās iniciatīvās, kuras ir tādas nelielas, bet ļoti regulētas, ir gatava, protams, atbalstīt citu partiju - kam ko vajag: kam - Liepājas cietumu, kam - vēl kaut ko, un tā tālāk. Tāpēc visi grib draudzēties ar Nacionālo apvienību. Tas viss ir skaidrs. Protams, ka rezultāts tam ir tā pati divkopienu sabiedrība. Jā, protams, ka tas radīs aizkaitinājumu krievvalodīgajos, kas atbildēs ar kaut kādu negatīvu reakciju. Šī negatīvā reakcija savukārt izraisīs vēl vienu Nacionālās apvienības kārtējo iniciatīvu, kaut kādu kārtējo aizliegumu vai kā. Tas viss ir... bija, 100 reizes varbūt bija... Šeit vairs nekā tāda interesanta nav.

Bet tas, kas šodien bija interesants, ir Alda Gobzema uzruna, par kuru es tiešām biju ļoti pārsteigts. Un tā ir pirmā reize, kad es kaut ko tādu dzirdēju no latviešu politiķa. Es jau biju domājis, ka es to nedzirdēšu nekad. Ziniet, Gobzema kungs, mēs ar jums te esam pilnīgi uz vienas laipas attiecībā uz to, kā mēs skatāmies uz šo jautājumu. Es visiem saviem tautiešiem viennozīmīgi saku - obligāti runājiet ar latviešiem latviešu valodā, runājiet ar amerikāņiem angļu valodā, ar ķīniešiem, ja jūs zināt ķīniešu valodu, runājiet ķīniešu valodā, jo stiprāks ir tas cilvēks, kurš spēj uzrunāt cilvēku viņa dzimtajā valodā! Un tas, kurš nespēj, - viņš patiesībā ar šo tikai rāda savu vājumu. Tāpēc izskatās, ka mēs uz to skatāmies ļoti, ļoti vienādi ar Gobzema kungu.

Man tiešām šodien ir ļoti pozitīvs pārsteigums... es domāju, ka vairāku gadu garumā... ka es kaut ko tādu dzirdu no latviešu politiķa. Tātad, es domāju, tomēr latviešiem un Latvijai, un mums visiem tā cerība... tā cerība tomēr ir, ka varbūt tomēr parādīsies cilvēki, kas meklēs savu dzīves mērķi nevis tajā, lai kaut kā pabakstītu to citu etnisko grupu... Ticiet man, tā cita etniskā grupa, krievvalodīgie... nekas briesmīgs no tā nenotiks.

Daudzi mēs pie tā - pie šādas attieksmes... krievvalodīgie ir pieraduši, un liela daļa to arī nepamanīs. Bet tad, ja tiešām parādīsies līderi, kas būs vērsti uz to, lai kaut ko panāktu valstiski... nu, vot, tad tas ir interesanti šodien.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Edvīnam Šnorem otro reizi.

E. Šnore (NA).

Labdien, kolēģi, vēlvienreiz! Noklausījos Zariņa teikto, kur viņš tā diezgan loģiski mēģināja, kā saka, izkārtot to savu argumentāciju, kāpēc tas viss ir Kremļa interesēs, tātad gan šis likumprojekts, gan vispār Nacionālās apvienības iniciatīvas, un ka viss pilnīgi sakrītot, ja, ka... es to visu... mēs šo argumentāciju zinām, bet intereses pēc es iegāju internetā un paskatījos, ko tad Kremlis raksta un saka par šī... par šāda veida iniciatīvām un vispār arī tieši par šo konkrēto, un konstatēju... šeit tātad ir "RIA Novosti" un *Russia*... īsāk sakot, Kremļa propaganda... tai viss šis nepatīk, tai viss šis nepatīk, un tai liekas, ka tas viss tiek darīts... nu visi tie paši argumenti, kurus mēs te nupat dzirdējām.

Es tā īsti nevaru saprast - tātad, ja reiz tas ir... ja tas būtu Kremļa interesēs, tad Kremlis acīmredzot par to līksmotu, bet tas tā nav, tāpēc es domāju, ka tas ir tieši pretēji Kremļa interesēm, un tāpēc domāju, ka tas ir noteikti atbalstāms.

Aicinu arī visus atbalstīt.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Nikolajam Kabanovam.

N. Kabanovs (SASKAŅA).

Cienījamā Saeimas priekšsēdētāja! Godātie kolēģi! Kad es klausījos jūsu diskusiju, man dažbrīd viņa tā apnika, ka es vispār domāju nepiedalīties šajā balsojumā. Ja pozīcijas ir skaidri redzamas, tās nemainās gadu desmitiem.

Es atceros, kad es, būdams jauns politiķis, ienācu Saeimā 2002. gadā un tik kvēlas runas par latviešu tautas tiesībām runāja Dobelis un Tabūns, un pēc tam vairāki politikas zinātāji teica - nu pagaidiet, būs jaunā paaudze, civilizēti politiķi, un sāksim jaunu atskaiti, dzīvosim vienotā sabiedrībā ar, teiksim, tādu pilsonisku nāciju, kur nebūs etniskā sadalījuma.

Un mani īstenībā ļoti pārsteidza, ka šo likumprojektu piedāvāja neviens cits kā sevi par progresīvu nacionālistu dēvējošais Rihards Kols, ar kuru es strādāju Ārlietu komisijā.

Rihard, tev īsti nav taisnība, kad tu runā par to, ka neviens Latvijā neņem ciet par valodas jautājumu, teiksim tā, pārkāpšanu un neliek cietumā. Šodien - nē, rīt - varbūt jā, jo pagaidām notiek kratīšanas. Un drīz būs pratināšana pie pazīstamā krievu žurnālista Latvijā Andreja Jakovļeva, kuru vairāki deputāti zina kā cilvēku, kas nodzīvojis Latvijā visu savu mūžu. Andreja Jakovļeva tēvs un mamma ir Latvijas pilsoņi, viņi dzīvoja pirmajā republikā, gāja uz Latvijas skolu. Andrejs Jakovļevs bija viens no cilvēkiem, kas strādāja Latvijas Televīzijā. Pēc tam viņš bija viens no cilvēkiem, kas strādāja Latvijas Televīzijā, pēc tam bija akreditēts Saeimā kā žurnālists. Viņam inkriminēja sadarbību ar Krievijas medijiem, jo viņš bija portāla *Baltnews* līdzīpašnieks.

Ar to es vēlos teikt, ka vēl pirms 10 gadiem cilvēka nodarbošanās ar žurnālistiku nebija nekas sodāms. Ja viņš piestrādāja Krievijas medijos, arī tas bija *okay*, normāli, ja. Šobrīd tas ir iemesls pratināšanai, kratīšanai un kriminālllietas, teiksim tā, ierosināšanai. Nu, redzēsim, skatīsimies -

varbūt nākamgad pie mums liks cietumā par to, ka mēs izmantojam krievu valodu politiskajā aģitācijā, pēc tam ar likumu varēs slēgt ciet krievu avīzes, un pēc tam, kā trīsdesmito gadu beigās, būs administratīvie sodi par runāšanu krievu mēlē sabiedriskajā transportā.

Nekas nav akmenī iecirsts, likumi mainās, un gaidīsim, ka jaunie, progresīvie nacionālisti mūs ved uz Skandināvijas gaišo nākotni.

Lūdzu šo likumprojektu neatbalstīt.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Ivaram Zariņam otro reizi.

I. Zariņš (SASKAŅA).

Šnores kungs, tas ir vienkārši lieliski, ka jūs pieteicāties debatēs un pastāstījāt šo faktu, atsaucoties uz to, ko jūs izlasījāt Kremļa mājaslapās. Es tās nelasu, bet es ticēšu jums uz vārda par to, kas tur ir rakstīts.

Bet pēc būtības jūs apliecinājāt to, ko es mēģināju skaidrot, - šo saspēli, ko jūs īstenojat ar šo... īstenojat šeit Kremļa politiku, jo kā tad jūs iedomājaties, kāda gan varētu būt savādāka reakcija, ja vajag izprovocēt tieši... lai izprovocētu tieši šo pretim stāvēšanu, tad Kremļa mediji tieši ar to arī nodarbosies. Ko jūs arī tikko dzirdējāt par šo... lai celtu šīs negācijas krievvalodīgo starpā... starp krievvalodīgajiem. Un to jūs arī apliecinājāt. Tā ka mēs uzskatāmi redzam, ka šis jau darbojas kā instruments, lai vairotu nacionālo spriedzi šeit, Latvijā, lai sašķeltu Latvijas sabiedrību.

Kolēģi, es aicinu jūs būt atbildīgiem un tālredzīgiem un neatbalstīt šo likumprojektu.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Artusam Kaimiņam.

A. Kaimiņš (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Jā, patīk mums te visiem runāt par šīm tēmām, un ne pirmo stundu vien. Klau, Kabanova kungs, nu, klausoties, kad jūs runājat kaut ko par nacionāliem jautājumiem, es nevaru vienkārši no savas atmiņas izdzīt ziņu, ka jūs šņaucāt degunu Latvijas valsts karogā, - tā bija!

Par šo priekšlikumu un par likumprojektu, kas ir pirmajā lasījumā (es neesmu Nacionālās apvienības biedrs, vai ne, vai frakcijas loceklis), - manuprāt, tā ir normāla lieta, ka, ja notiek vēlēšanas, tad šie materiāli ir valsts valodā. Kas vieno jebkuru valsti - vai tā būtu, es nezinu, Brazīlija, Latvija vai Krievija, vai Igaunija? Tā ir valoda, tās ir tradīcijas un kultūra, un tās ir robežas - šie trīs pamatpostulāti.

Un man ir baigi grūti saprast, kāpēc... un tas viss notiks tā kā... tautas labā taču visas vēlēšanas notiek, tauta iet uz vēlēšanām... Sabiedrība... nodokļu maksātāji ir piešķīruši gūzmu līdzekļu arī partijām... un arī tās, kas vēl nav izveidotas... Kā es sapratu, Vjačeslavam Dombrovskim ir plāns rokā ar Gobzemu tagad - uz priekšu, vīri! Nu labi, sadzirdējuši esat viens otru, bet šeit jau ir runa par to, ka visa komunikācija notiek valsts valodā. Un te nav svarīgi, ka, pieņemsim, Gobzema bērni iet, manuprāt, bērnudārzā, kas ir maksas bērnudārzs par pāris tūkstošiem eiro mēnesī un kur viss notiek angliski, - tam nav nekādas nozīmes! Ģimenēs tāpat runās, kā gribēs, un tam nav nekāda sakara ar šo likumprojektu.

Šis ir pirmais lasījums, tas nav perfekts, un otrajā lasījumā ir iespējas iesniegt priekšlikumus un izdarīt to tā, lai tas ir visām frakcijām un politiskajām partijām, un visiem pārstāvjiem vairāk vai mazāk pieņemams.

Es saprotu, ka tā berze starp SASKAŅU un Nacionālo apvienību šāda tipa jautājumos - tas tā ir vienmēr, nu tas tā ir, bet, Valaiņa kungs, kāpēc jūs tajā komisijas sēdē, kad bija balsojums... jūs taču varējāt ar savu frakciju sazināties... un zināt savu balsojumu, tad mums nebūtu šo garo debašu tagad par to, kādā veidā komisijā netika gūts pārsvars. Izmantojiet tehniskos palīglīdzekļus nākamreiz un nelieciet visu Saeimu ķīlnieku lomā, kur mums atkal ir jārunā, kas ir Latvija, kas ir Latvijas karogs, kultūra un viss pārējais.

Es aicinu atbalstīt. Principā, saskaitot balsis, saprotu, ka šajā gadījumā viss ir atkarīgs no frakcijas KPV LV deputātiem. Es ceru, ka jūs atbalstīsiet šo pirmā lasījuma versiju un iesniegsiet savu redzējumu uz otro lasījumu. Bet, ja jau runa ir par politiku, ja runa ir par vienu ģeogrāfisku teritoriju, tad tam ir jānotiek attiecīgā valsts valodā, un viss.

Nākamais, par ko... nu iedomājieties... protams, Amerikā ir cita vēlēšanu sistēma... un tur ir tā kā... es nevaru iedomāties, ka pieņemsim *Čainataunā* tiktu ķīniešu valodā... mandarīnu valodā, atvainojiet, izplatītas un taisītas kaut kāda veida avīzes vai reklāmas... mandarīnu valodā par to, lai balsotu par vienu vai otru kandidātu, par demokrātiem vai republikāņiem. Nu tā taču tas nenotiek. Ir viena valsts valoda, un šajā gadījumā, kolēģi, nu netaisām strīdus vairāk un... 30 gadu laikā mēs esam pelnījuši to, ka šajā gadījumā latviski ir jābūt arī reklāmas materiāliem un visiem izziņas materiāliem gan medijos, gan drukātā veidā valsts - latviešu - valodā. Tādā veidā mēs izrādām cieņu, respektējam savu valsti, audzinām patriotismu un, atvainojiet mani, reti kurš nesaprot tagad vairs latviski. Tā ir arī cieņas izrādīšana pret valsti, kurā tu dzīvo, ja arī varbūt tu esi citas tautības cilvēks.

Manuprāt, pēc kaut kāda veida radu rakstiem es... te vispār kāds no mums simts deputātiem ir tāds tīrs latvietis, tāds, nu, es nezinu... paskatieties savos radu rakstos... manuprāt, es pats esmu kādus 50 procentus latvietis.

Bet tas tā, ne par to ir runa. Tas nav nacionāls jautājums, tas ir attieksmes jautājums. Mēs noņemam nost nacionālo jautājumu, un, Kabanova kungs, neaiztieciet vairāk ar savu degunu Latvijas karogu.

Aicinu atbalstīt šo likumprojektu pirmajā lasījumā un darīt to tālāk debatēs otrajā lasījumā.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Regīnai Ločmelei otro reizi.

R. Ločmele (SASKAŅA).

Jā, pilnīgi piekrītu Kaimiņa kungam par to, ka šis stāsts nav par nacionālo jautājumu, tas ir stāsts par attieksmi, par Eiropas vērtību, eiropeiskuma īpatsvaru katrā no 13. Saeimas deputātiem un katrā no partijām. Šis stāsts ir par cilvēku tiesībām saņemt informāciju tik svarīgajā procesā, kas ir politisks process. Vēlēšanas - tā ir svēta lieta starp Eiropas vērtībām. Katram cilvēkam Eiropā jābūt tiesībām vēlēt brīvi un brīvi izvēlēties sev tīkamu politisko spēku, kas vislabāk atbilst viņa interesēm, kas vislabāk varētu šīs intereses aizstāvēt.

Un viss šis strīds, kuru mēs tikko dzirdējām, ir stāsts arī par naudu. Mēs šeit jau noskaidrojām to, ka runa ir ne tikai par to naudu, kuru saņem politiskās partijas no valsts budžeta. Šie visi

aizliegumi būs attiecināmi arī uz tām partijām, kuras nemaz nesaņem valsts finansējumu. Tie būs attiecināmi arī uz to finansējuma daļu, kuru politiskās partijas dabūs no saviem ziedotājiem.

Bet, ja mēs runājam par to finansējuma daļu, kuru partijas, lielās partijas, tomēr saņems no valsts budžeta, neaizmirsīsim, ka pat Nacionālās apvienības finansējums kaut kādā daļā sastāvēs no šo pašu krievu vēlētāju nodokļu maksājumiem. Tāpēc runāsim pašlaik tikai par to, vai jūs, partijas, kas pretendē uz latviski runājošo vēlētāju, uz kuru, starp citu, ļoti lielā mērā pretendē arī "Saskaņa", - vai jūs apzināties, ka stāsts īstenībā ir par jūsu konkurenci? Par konkurenci jūsu starpā. Ir tāds jēdziens komunikācijā "auditoriju pārklāšanās". Un, ja mēs salīdzināsim mūsu vēlētāju pārklāšanos ar jūsu un to, ka pārklājas jūsu vēlētāji savā starpā, es domāju, jums vairāk ir jādomā par to, kā jūs konkurēsiet pēc šīs Saeimas darba novērtējuma savu vēlētāju acīs. Un es... mani tiešām izbrīna, ka šo likumprojektu parakstīja gan Nacionālās apvienības, gan Jaunās konservatīvās partijas deputāti. Tas viss pēc tam atspēlēsies uz jums pašiem.

Vēl viens aspekts. Nevajag aizmirst, ka šie visi aizliegumi būs attiecināmi arī uz Eiroparlamenta vēlēšanām, kur ir tiesības piedalīties jebkuram Eiropas Savienības... valsts pilsonim, kurš dzīvo Latvijas Republikas teritorijā, kā arī šiem pilsoņiem ir tiesības balotēties šeit uz Eiroparlamentu. Jūs viņiem arī liksiet tikai valsts valodā uzrunāt gan savus vēlētājus, gan savas runas sastādīt? Tas tā. Tā ka īstenībā tas ir stāsts par cilvēku tiesībām, par to, cik lielā mērā konkrētas partijas deputāti saprot cilvēktiesības, cik Eiropas... eiropeiskas ir šīs partijas un cik lielā mērā Saeimā pārstāvētās partijas ciena un novērtē Eiropas, īstās Eiropas, vērtības.

Paldies. Lūdzu noraidīt šo likumprojektu.

Sēdes vadītāja. Debates slēdzu.

Komisijas vārdā...?

I. Goldberga. Cienījamā Saeimas priekšsēdētāja! Kolēģi! Paldies par debatēm, kuras daļēji atspoguļoja arī tās, kādas norisinājās komisijā. Šobrīd atgādinu, ka komisijā likumprojekts netika atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Labi. Paldies.

Lūdzu, ieslēdziet procedūras sadaļu!

Par procedūru vēlējās runāt deputāte Jūlija Stepaņenko.

J. Stepaņenko (pie frakcijām nepiederoša deputāte).

Godātie kolēģi! Mani ļoti interesē tāds jautājums. Saeimas deputātu ētikas kodekss nosaka, ka deputāts Saeimā uzturas darba videi piemērotā apģērbā, pienācīgā izskatā. Lūdzu, Mūrnieces kundze, vai jūs varētu pakomentēt, vai Saeimas attālinātās sēdēs deputāti piedalās arī... vai tas skaitās, ka deputāti atrodas Saeimā vai mājās? Vai izskatam... pret izskatu mums ir zināmas prasības šobrīd?

Paldies.

Sēdes vadītāja. Paldies Stepaņenko kundzei par jautājumu. Šis jautājums ir piekritīgs Mandātu, ētikas un iesniegumu komisijai. Es aicinātu deputāti Stepaņenko ar šo jautājumu vērsties Mandātu, ētikas un iesniegumu komisijā.

Kolēģi, mums ir jābalso par likumprojektu. Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojektu "Grozījums Priekšvēlēšanu aģitācijas likumā" pirmajā lasījumā! Lūdzu, balsosim! Par - 40, pret - 34, atturas - 3. Likumprojekts pirmajā lasījumā ir atbalstīts.

Lūdzu noteikt termiņu priekšlikumu iesniegšanai.

I. Goldberga. Priekšlikumu iesniegšanas termiņš otrajam lasījumam - 2021. gada 4. janvāris.

Sēdes vadītāja. Tātad priekšlikumu iesniegšanas termiņš - 2021. gada 4. janvāris.

Likumprojekts **"Grozījumi Tiesībsarga likumā"**, otrais lasījums.

Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijas vārdā - deputāts Andrejs Judins.

A. Judins (JV).

Labdien, kolēģi! Otrajā lasījumā izskatām likumprojektu "Grozījumi Tiesībsarga likumā".

Gribu jums atgādināt, ka ar šo projektu mēs strādājam saistībā ar nepieciešamību pilnveidot prasības attiecībā uz tiesībsarga kandidātu un procedūru, kādā mēs apstiprinām tiesībsargu.

Uz otro lasījumu ir saņemti pieci priekšlikumi.

1. ir deputāta Kaimiņa priekšlikums, kas paredz, ka kandidātu var virzīt... tiesībsarga kandidātu var virzīt viena persona. Patlaban pieci deputāti var virzīt. Likumprojektā ir piedāvāts risinājums noteikt, ka 10 cilvēki var virzīt kandidātu, bet Kaimiņa kungs piedāvā vienu. Priekšlikums netika atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Uzsākam debates.

Vārds deputātam Artusam Kaimiņam.

A. Kaimiņš (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Kolēģi, es neiešu cīnīties tagad par savu komisijā neatbalstīto priekšlikumu. Man vienkārši likās, ka komisijā piedāvātais priekšlikums par to, ka 10 deputātiem ir jābūt tiem, kas var virzīt tiesībsargu... Man likās, ka tas skaitlis ir par lielu, un tāpēc es piedāvāju maksimāli mazāko - vienu Saeimas deputātu, kurš var virzīt tiesībsargu. Tieši tāpat, kā to var... viens Saeimas deputāts var virzīt arī Valsts prezidenta kandidātu, pieņemsim, bet tā doma bija tāda, ka varētu varbūt rasties komisijas kopējais priekšlikums par to, ka mēs atrodam vidējo mainīgo, tātad no 10 līdz vienam, nu pa vidu pieci - teiksim, pieci deputāti ir tie, kas varētu virzīt šo tiesībsarga kandidātu. Ļoti labi šajā likumprojektā ir tas, ka tiesībsargs... šie kandidāti varēs un viņiem būs obligāti jāiet, tā teikt, caur tādu kā darba interviju Saeimas Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijā. Tas ir jaunums, un tas ir ļoti atbalstāmi.

Katrā ziņā es nelūgšu... Es atsaucu savu priekšlikumu, lai neradītu nekāda veida nepatīkamus varbūt starpgadījumus, pieņemsim, varbūt opozīcija pēkšņi sagrib manu... komisijas priekšlikumu speciāli tāpēc atbalstīt...

Es atsaucu, Mūrnieces kundze, savu priekšlikumu. Un varbūt uz trešo lasījumu... es nezinu, kā mums komisijā ies... varbūt mēs varam uz tiem pieciem iet, bet man ir arī deputātiem jānorāda

tas, ka šis stāsies spēkā nevis 2021. gadā, bet 2022. gadā, un uz patlaban esošo tiesībsargu arī šis neattieksies, ko ir svarīgi pieminēt.

Tātad nu, jā, īsumā es tad noreflektēju.

Paldies. Es aicinu... Tātad vēlreiz, jā, nu atsaukts. Un ejam uz priekšu. Paldies.

Sēdes vadītāja. Tātad priekšlikums ir atsaukts. Judina kungs, jūs runāsiet par atsaukto priekšlikumu?

A. Judins. Skaidrībai... Jā, es izmantošu iespēju, ja jau es pieteicos, tad lai arī paliktu stenogrammā.

Saistībā ar šo priekšlikumu paldies Kaimiņa kungam - pateicoties priekšlikumam, bija iespēja izrunāt, izdiskutēt, bet man gribētos tikai pastāstīt par diviem argumentiem, kas izskanēja komisijas sēdē, runājot par šo priekšlikumu.

Pirmkārt, lai cilvēku apstiprinātu par tiesībsargu, svarīgi, lai par viņu nobalsotu vairāk nekā puse deputātu. Ja kādu kandidātu atbalsta tikai viens un viņš nevar būtībā atrast citu kolēģu atbalstu, ir ļoti apšaubāma iespēja cilvēkam tad tikt ievēlētam. Tas ir viens.

Un principā... kas arī ar to pašu saistīts. Kas tas par cilvēku, kurš gatavs kandidēt, ja viņam ir atbalsts tikai, teiksim, no viena deputāta, un kādiem nolūkiem viņš kandidē? Tieši par to tad komisijā mēs runājām, un izskanēja viedoklis, ka to var izmantot cilvēki, kuri saprot, ka viņus neievēlēs, bet viņiem būs iespēja, teiksim, savā *CV* ierakstīt, ka viņi kandidēja, būs iespēja dabūt tribīni. Jā, tas var notikt, bet mūsu mērķis - nevis taisīt kaut kādu teātri, bet panākt, lai tiesībsargs būtu ievēlēts. Un tāpēc, manuprāt, 10 paraksti ir saprātīga prasība.

Paldies, priekšlikums ir atsaukts, līdz ar to var nākamo priekšlikumu skatīt.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Artusam Kaimiņam otro reizi.

A. Kaimiņš (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Jā, Judina kungs, es tikai mazu piebildi gribēju teikt. Man šausmīgi nepatīk, ka jūs sakāt "taisīt kaut kādu teātri". Teātris - tā ir profesionāla māksla, un tas nav kaut kāds teātris. Un nevajag salīdzināt, iespējams, politiskos procesus ar kaut kādu teātri, jo... es būtu ļoti priecīgs, ja mūsu politiskie procesi valstī dažkārt būtu kaut tādā līmenī kā kāds labs Latvijas teātris.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Debates slēdzu. Tātad priekšlikums ir atsaukts.

A. Judins. Tad 2. ir komisijas priekšlikums. Un, izvērtējot likuma normas, mēs konstatējām vienu nepilnību, proti, ka gadījumā, ja tiesībsargs nolemj strādāt kādā citā amatā vai nevēlas turpināt savu darbu, ir nepieciešami vienas trešdaļas deputātu paraksti, lai ierosinātu viņa atsaukšanu, tātad atbrīvošanu no amata. Tas nav pareizi. Līdz ar to komisija izstrādāja priekšlikumu, lai šo problēmu atrisinātu. Lūdzu atbalstīt 2. priekšlikumu.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

A. Judins. 3. - komisijas priekšlikums, kas arī labo vienu normu, kura arī joprojām nestājas spēkā. 2014. gadā bija iecerēts, ka gadījumā, ja tiesībsargu atbrīvo no amata, ir jāveido parlamentārās izmeklēšanas komisija. Un bija jāizdara grozījumi Parlamentārās izmeklēšanas komisiju likumā, lai norma būtu spēkā. Komisija izvērtēja šo priekšlikumu un nolēma, ka tomēr neejam šo ceļu, līdz ar to ir veikti grozījumi. Kā es jau teicu, 3. ir komisijas priekšlikums. Lūdzu atbalstīt.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

A. Judins. 4. - Andreja Judina... mans priekšlikums. Kā es jau solīju, tad pirmajā lasījumā es iesniedzu priekšlikumu, kas paredz, ka grozījumi, kurus mēs pieņemsim, nebūs attiecināmi uz tiesībsargu Juri Jansonu, jo līdz jaunā amata... līdz jauna tiesībsarga apstiprināšanai ir pietiekami īss laiks un mainīt prasību, ka persona var strādāt divus termiņus pēc kārtas... mēs varam mainīt šo kārtību, bet nebūtu pareizi to attiecināt uz personu, kas patlaban pilda šīs funkcijas. Tātad šis priekšlikums ir atbalstīts daļēji un ir redakcionāli precizēts, veidojot nākamo priekšlikumu.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

A. Judins. Un tad nākamais, es jau teicu... komisijas priekšlikums, kas paredz... kas nosaka, ka grozījumi attiecībā uz ierobežojumu ieņemt amatu... ieņemt amatu vairāk nekā divus termiņus, ir 5. priekšlikums. To izstrādāja komisija. Lūdzu atbalstīt.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

A. Judins. Paldies. Tātad visi priekšlikumi ir izskatīti. Lūdzu atbalstīt likumprojektu otrajā lasījumā.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojektu "Grozījumi Tiesībsarga likumā" otrajā lasījumā! Lūdzu, balsosim! Par - 78, pret - nav, atturas - 2. Likumprojekts pirmajā lasījumā ir atbalstīts.

Lūdzu noteikt termiņu priekšlikumiem.

A. Judins. Otrajā lasījumā, nevis pirmajā. Un priekšlikumiem ir piecas dienas - 8. decembris.

Sēdes vadītāja. Tātad likumprojekts otrajā lasījumā ir atbalstīts. Un priekšlikumu iesniegšanas termiņš - šā gada 8. decembris.

Likumprojekts **"Grozījums Teritorijas attīstības plānošanas likumā"**, otrais lasījums.

Administratīvi teritoriālās reformas komisijas vārdā - deputāts Ēriks Pucens.

Ē. Pucens (KPV LV).

Labdien, kolēģi! Atbildīgā komisija strādāja ar grozījumu Teritorijas attīstības plānošanas likumā. Uz otro lasījumu ir iesniegts 21 priekšlikums.

1. ir atbildīgās komisijas priekšlikums, kurš paredz 1. panta 9. punktā aizstāt vārdus "republikas pilsētas" ar vārdu "valstspilsētas". Komisijā ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

Ē. Pucens. 2.  ir Nacionālās apvienības "Visu Latvijai!"-"Tēvzemei un Brīvībai/LNNK" frakcijas iesniegts priekšlikums, kurš runā par attīstības centriem un komisijā nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti neiebilst.

Ē. Pucens. 3. - arī Nacionālās apvienības "Visu Latvijai!"-"Tēvzemei un Brīvībai/LNNK" frakcijas iesniegts priekšlikums papildināt likumu ar jaunu 5.[1] pantu. Komisijā nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti neiebilst.

Ē. Pucens. 4. - vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministra Jura Pūces priekšlikums. Komisijā ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

Ē. Pucens. 5. - vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministra Jura Pūces priekšlikums, kurš komisijā ir daļēji atbalstīts un iekļauts komisijas 6. priekšlikumā.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

Ē. Pucens. Tātad 6. - atbildīgās komisijas priekšlikums, kurš ir komisijā atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

Ē. Pucens. 7. ir vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministra Jura Pūces priekšlikums. Daļēji atbalstīts un iekļauts komisijas 8. priekšlikumā.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

Ē. Pucens. 8. - atbildīgās komisijas priekšlikums, kurš komisijā ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

Ē. Pucens. 9. - Ministru prezidenta biedra aizsardzības ministra Arta Pabrika priekšlikums, kurš ir daļēji atbalstīts un iekļauts komisijas 10. priekšlikumā.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

Ē. Pucens. 10. - atbildīgās komisijas priekšlikums, kurš ir komisijā atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

Ē. Pucens. 11. - vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministra Jura Pūces priekšlikums, kurš ir daļēji atbalstīts un iekļauts komisijas 12. priekšlikumā.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

Ē. Pucens. 12. ir atbildīgās komisijas priekšlikums, kurš ir komisijā atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

Ē. Pucens. 13. - vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministra Jura Pūces priekšlikums, kurš paredz svītrot 25. panta trešo daļu. Komisijā ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

Ē. Pucens. 14. - vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministra Jura Pūces priekšlikums papildināt 27. pantu. Komisijā atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

Ē. Pucens. 15. - Administratīvi teritoriālās reformas komisijas priekšlikums. Komisijā atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

Ē. Pucens. 16. - atbildīgās komisijas priekšlikums, kurš paredz izslēgt likumprojektā piedāvāto pārejas noteikumu 17. punktu. Komisijā ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

Ē. Pucens. 17. - deputātes Ilzes Indriksones priekšlikums, kurš komisijā netika atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti neiebilst.

Ē. Pucens. 18. - atbildīgās komisijas priekšlikums, kurš komisijā ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

Ē. Pucens. 19. - deputātes Ilzes Indriksones priekšlikums, kurš komisijā netika atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti neiebilst.

Ē. Pucens. 20. - Nacionālās apvienības "Visu Latvijai!"-"Tēvzemei un Brīvībai/LNNK" frakcijas priekšlikums, kurš komisijā netika atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti neiebilst.

Ē. Pucens. 21. - atbildīgās komisijas priekšlikums, kurš komisijā tika atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

Ē. Pucens. Lūgums atbalstīt likumprojektu otrajā lasījumā.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojektu "Grozījums Teritorijas attīstības plānošanas likumā", otrajā lasījumā! Lūdzu, balsosim! Par - 82, pret - nav, atturas - 1. Likumprojekts otrajā lasījumā atbalstīts.

Lūdzu noteikt termiņu priekšlikumiem.

Ē. Pucens. Priekšlikumu iesniegšanas termiņš ir divas nedēļas, tātad šī gada 17. decembris.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Priekšlikumu iesniegšanas termiņš - šī gada 17. decembris.

Likumprojekts **"Grozījumi Iekšlietu ministrijas sistēmas iestāžu un Ieslodzījuma vietu pārvaldes amatpersonu ar speciālajām dienesta pakāpēm dienesta gaitas likumā"**, otrais lasījums.

Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisijas vārdā - deputāts Juris Rancāns.

J. Rancāns (JK).

Labdien vēlreiz, kolēģi! Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisijā šā gada 11. novembrī tika izskatīts likumprojekts "Grozījumi Iekšlietu ministrijas sistēmas iestāžu un Ieslodzījuma vietu pārvaldes amatpersonu ar speciālajām dienesta pakāpēm dienesta gaitas likumā". Šim likumprojektam tika saņemti divi priekšlikumi.

1. - Juridiskā biroja priekšlikums. Tas ir redakcionāls labojums par to, kā amatpersonas var atbrīvot no darba sakarā ar iecelšanu, apstiprināšanu vai ievēlēšanu citā amatā, ja amatu savienošana nav atļauta. Komisijā atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

J. Rancāns. Un 2. ir iekšlietu ministra Sanda Ģirģena priekšlikums, kurš paredz septītajā daļā izslēgt vārdus "atvaļināšanas gadā un iepriekšējā gadā". Runa ir par šo vārdu izslēgšanu, lai varētu salabot šo likumprojektu... ar Eiropas Savienības direktīvu... kas, atvaļinoties no dienesta, Iekšlietu ministrijas sistēmas darbiniekiem ļauj saņemt kompensācijas naudā par neizmantotajiem atvaļinājumiem. Komisijā ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

J. Rancāns. Jā, paldies.

Līdz ar to visi priekšlikumi šajā likumprojektā ir izskatīti.

Aicinu atbalstīt to otrajā lasījumā.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojektu "Grozījumi Iekšlietu ministrijas sistēmas iestāžu un Ieslodzījuma vietu pārvaldes amatpersonu ar speciālajām dienesta pakāpēm dienesta gaitas likumā" otrajā lasījumā! Lūdzu, balsosim! Par - 78, pret un atturas - nav. Likumprojekts otrajā lasījumā atbalstīts.

Lūdzu noteikt termiņu priekšlikumiem.

J. Rancāns. Priekšlikumu iesniegšanas termiņš - piecas dienas jeb šā gada 8. decembris.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Priekšlikumu iesniegšanas termiņš - šā gada 8. decembris.

Likumprojekts **"Grozījums likumā "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā""**, pirmais lasījums.

Valsts pārvaldes un pašvaldības komisijas vārdā - deputāte Karina Sprūde.

K. Sprūde (pie frakcijām nepiederoša deputāte).

Labvakar, kolēģi! Šodien tiek izskatīts... skatīts likumprojekts "Gozījums likumā "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā"". Likumprojekta mērķis ir salāgot likumdevēja noteikto ierobežojumu valsts augstākajām amatpersonām saņemt atalgojumu par amatu, ko tās ieņem biedrībā, nodibinājumā vai sociālajā uzņēmumā... Mērķis ir novērst jebkādas šaubas par valsts amatpersonu lēmumu pieņemšanas objektivitāti.

Likumprojekts paredz, ka pašvaldības domes priekšsēdētājam un viņa vietniekam būs aizliegts saņemt atalgojumu par amatu, ko tas ieņem biedrībā, nodibinājumā vai sociālajā uzņēmumā, kurš pašvaldības domes sasaukuma laikā ir saņēmis attiecīgo publiskas personas institūciju mantu vai finanšu līdzekļus.

Sniedzot pamatojumu likuma grozījumu nepieciešamībai, anotācijā norādīts, ka noteiktais ierobežojums nodrošina, ka amatu savienošana nerada interešu konfliktu, jo biedrībai vai nodibinājumam var būt arī saimnieciski un citi mērķi, kas var ietekmēt valsts amatpersonas amata pienākumu veikšanu. Nebūtu samērīgi aizliegt ieņemt šādus amatus vispār, jo biedrības un nodibinājumi īsteno, starp citu, sabiedriskā labuma organizāciju mērķus. Likuma ieviešana paaugstinātu sabiedrības zemo uzticību deputāta amatam, kura galvenais mērķis ir strādāt sabiedrības interesēs.

"Sabiedrība par atklātību - Delna" likuma grozījumu pieņemšanas procesā aicinājusi atbalstīt ierobežojumus, norādot, ka pastāvošā kārtība un esošā situācija rāda, ka nereti no valsts amatpersonas, kas vienlaicīgi ieņem amatu biedrībā vai nodibinājumā, rīcības nav nepārprotami secināms, kurā brīdī tā pilda sava amata pienākumus un kurā tā pārstāv savas biedrības vai biedru intereses. Tas nebūtu pieļaujams, līdz ar to noteiktie ierobežojumi ir nepieciešami un saskanīgi ar likuma mērķi.

Likumprojekts neierobežo valsts amatpersonu tiesības uz biedrošanās brīvību, proti, ierobežojums neparedz aizliegumu ieņemt amatu biedrībās, nodibinājumos vai sociālajos uzņēmumos, bet gan tikai noteiktu ienākumu gūšanas (atalgojuma) ierobežojumu. Tas veicinās sabiedrības uzticēšanos valsts amatpersonu darbībai.

Lūdzu komisijas vārdā atbalstīt likumprojektu pirmajā lasījumā.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojektu "Grozījums likumā "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā"" pirmajā lasījumā! Lūdzu, balsosim! Par - 77, pret - 2, atturas - nav. Likumprojekts pirmajā lasījumā ir atbalstīts.

Lūdzu noteikt termiņu priekšlikumiem.

K. Sprūde. Priekšlikumu iesniegšanas termiņš ir viens mēnesis, tātad 2021. gada 3. janvāris.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Tātad priekšlikumu iesniegšanas termiņš - 2021. gada 3. janvāris.

Likumprojekts **"Grozījumi Diplomātu izdienas pensiju likumā"**, otrais lasījums.

Sociālo un darba lietu komisijas vārdā - deputāte Eva Mārtuža.

E. Mārtuža (JK).

Labvakar, augsti godātie Saeimas Prezidija locekļi un arī godātā Saeima! Sociālo un darba lietu komisija ir izskatījusi un atbalstījusi izskatīšanai otrajā lasījumā likumprojektu "Grozījumi Diplomātu izdienas pensiju likumā".

Atgādinu, ka likumprojekta mērķis ir izdienas pensijas saņēmējiem, piešķirot vecuma pensiju, ja tās apmērs ir mazāks par iepriekš saņemto izdienas pensiju, saglabāt ienākumus tādā pašā līmenī, apmērā, kāds tas bija līdz vecuma pensijas piešķiršanai.

Tātad mums ir iesniegti četri priekšlikumi.

1. - precizēt izdienas pensijas minimālo un maksimālo apmēru, kā arī pabalsta apmēru par radošo darbu, kā arī mainīt likuma pārejas noteikumu spēkā stāšanās laiku. Līdz šim, nosakot izdienas pensijas minimālo un maksimālo apmēru, kā arī pabalsta apmēru par radošo darbu, piemērots sociālās apdrošināšanas pabalsta vispārīgais apmērs, tas ir, 64,03 eiro. Tas ir apmērs, kuru saskaņā ar Valsts sociālo pabalstu likumu saņem personas, kuras sasniegušas valsts vecuma pensijas vecumu un kurām nav tiesību uz valsts vecuma pensiju. Ņemot vērā, ka ar 2021. gadu valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta apmērs būs atšķirīgs dažādām mērķgrupām, lai nerastos pārpratumi to piemērošanā, šie grozījumi nosaka, ka jāpiemēro tāds pabalsta apmērs, kāds noteikts tām personām, kuras saņem valsts sociālo pabalstu un kurām nav tiesību uz valsts vecuma pensiju. Komisijā priekšlikums ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

E. Mārtuža. Paldies. 2. priekšlikums - papildināt pārejas noteikumu, kas paredz grozījumu likuma 5. panta septītajā un astotajā daļā spēkā stāšanās termiņu, lai nemainītu līdz šim iekļautās normas spēkā stāšanās laiku. Arī šis priekšlikums komisijā ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

E. Mārtuža. 3. priekšlikums ir par likuma spēkā stāšanās datumu, jo komisija atbalstīja 1. priekšlikumu, kuram ir jāstājas spēkā 2021. gada 1. janvārī. Tādēļ priekšlikums daļēji atbalstīts un iekļauts atbildīgās komisijas precizētajā redakcijā.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

E. Mārtuža. Un 4. priekšlikums, kurš atbalstīts komisijā.

Komisija atbalstīja likumprojektu kopumā...

Sēdes vadītāja. Par 4. priekšlikumu - deputāti atbalsta.

E. Mārtuža. Paldies, piedošanu.

Komisija atbalstīja likumprojektu kopumā un aicina Saeimu to atbalstīt otrajā lasījumā.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojektu "Grozījumi Diplomātu izdienas pensiju likumā" otrajā lasījumā! Lūdzu, balsosim! Par - 69, pret un atturas - nav. Likumprojekts otrajā lasījumā atbalstīts.

Lūdzu noteikt termiņu priekšlikumiem.

E. Mārtuža. Aicinu noteikt priekšlikumu iesniegšanas termiņu - piecas dienas, tas ir, līdz šī gada 8. decembrim.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Priekšlikumu iesniegšanas termiņš - šā gada 8. decembris.

Likumprojekts **"Grozījumi likumā "Par izdienas pensijām Iekšlietu ministrijas sistēmas darbiniekiem ar speciālajām dienesta pakāpēm""**, otrais lasījums.

Sociālo un darba lietu komisijas vārdā - deputāts Jānis Krišāns.

J. Krišāns (SASKAŅA).

Labvakar, cienījamā Saeimas priekšsēdētājas kundze! Godājamie kolēģi! Te nāks vairāki vienādi likumprojekti par izdienas pensijām.

Un mēs skatām arī šo likumprojektu "Par izdienas pensijām Iekšlietu ministrijas sistēmas darbiniekiem ar speciālajām dienesta pakāpēm". Šī likumprojekta mērķis, tāpat kā iepriekšējiem un nākošiem, ir izdienas pensiju saņēmējiem, piešķirot vecuma pensiju, ja tās apmērs ir mazāks par iepriekš saņemto izdienas pensiju, saglabāt ienākumu līmeni tādā pašā apmērā, kāds bija līdz vecuma pensijas piešķiršanai.

Un arī šinī likumprojektā ir četri priekšlikumi.

1. priekšlikums, tāpat kā iepriekšējā likumā, ir precizēt izdienas pensijas minimālo un maksimālo apmēru, pabalsta apmēru par radošo darbu, kā arī mainīt likuma pārejas noteikumu spēkā stāšanās laiku. Līdz šim, nosakot izdienas pensijas minimālo un maksimālo apmēru, kā arī pabalsta apmēru par radošo darbu, piemēroja sociālās apdrošināšanas pabalstu vispārīgo apmēru, kas ir 64,03 eiro apmērā.

Tas ir apmērs, kuru saskaņā ar Valsts sociālo pabalstu likumu saņem personas, kuras sasniegušas valsts pensijas vecumu un kurām nav tiesību uz valsts vecuma pensiju. Ņemot vērā, ka ar 2021. gadu valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta apmērs būs atšķirīgs dažādām mērķgrupām, lai nerastos pārpratumi to piemērošanā, šie grozījumi nosaka, ka jāpiemēro tāds pabalsta apmērs, kāds noteikts tām personām, kuras saņem valsts sociālo pabalstu un kurām nav tiesību uz valsts vecuma pensiju. Komisijā šis priekšlikums ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

J. Krišāns. 2. priekšlikums ir papildināts ar pārejas noteikumiem, kas paredz grozījumu likuma 5. panta astotajā daļā spēkā stāšanās termiņā, lai nemainītu līdz šim iekļautās normas spēkā stāšanās laiku. Arī šis ir komisijā atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

J. Krišāns. 3. priekšlikums ir par likuma... stāšanās datumu, jo komisija atbalstīja 1. priekšlikumu, kuram jāstājas spēkā jau ar 2021. gada 1. janvāri. Tāpēc šo priekšlikumu komisija atbalstīja daļēji un iekļāva 4. priekšlikumā.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

J. Krišāns. 4. priekšlikums. Arī komisijā ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

J. Krišāns. Un komisijas vārdā aicinu atbalstīt likumprojektu kopumā otrajā lasījumā.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojektu "Grozījumi likumā "Par izdienas pensijām Iekšlietu ministrijas sistēmas darbiniekiem ar speciālajām dienesta pakāpēm"" otrajā lasījumā! Lūdzu, balsosim! Par - 84, pret un atturas - nav. Likumprojekts otrajā lasījumā atbalstīts.

Lūdzu noteikt termiņu priekšlikumiem.

J. Krišāns. Priekšlikumu iesniegšanas termiņš arī ir piecas dienas, un tas ir 8. decembris.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Tātad priekšlikumu iesniegšanas termiņš - šā gada 8. decembris.

Likumprojekts **"Grozījumi Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja amatpersonu izdienas pensiju likumā"**, otrais lasījums.

Sociālo un darba lietu komisijas vārdā - deputāte Ieva Krapāne.

I. Krapāne (KPV LV).

Labvakar, augsti godātie Saeimas Prezidija locekļi! Augsti godātā Saeima! Sociālo un darba lietu komisija ir izskatījusi un atbalstījusi izskatīšanai otrajā lasījumā likumprojektu "Grozījumi Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja amatpersonu izdienas likumā".

Atgādinu, ka likumprojekta mērķis ir izdienas pensijas saņēmējam, piešķirot vecuma pensiju, ja tās apmērs ir mazāks par iepriekš saņemto izdienas pensiju, saglabāt ienākumu līmeni tādā pašā apmērā, kāds bija līdz vecuma pensijas piešķiršanai.

Kopā tika iesniegti četri priekšlikumi.

1. - Labklājības ministrijas parlamentārā sekretāra priekšlikums. Komisijā tika atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

I. Krapāne. 2. - Labklājības ministrijas parlamentārā sekretāra priekšlikums. Arī komisijā tika atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

I. Krapāne. 3. - arī Labklājības ministrijas parlamentārā sekretāra priekšlikums, kurš ir par likuma spēkā stāšanās datumu. Daļēji atbalstīts un iekļauts komisijas 4. priekšlikumā.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

I. Krapāne. Un 4. ir komisijas priekšlikums, kurš komisijā ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

I. Krapāne. Komisija atbalstīja likumprojektu kopumā un aicina Saeimu to atbalstīt otrajā lasījumā.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojektu "Grozījumi Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja amatpersonu izdienas pensiju likumā" otrajā lasījumā! Lūdzu, balsosim! Par - 81, pret un atturas - nav. Likumprojekts otrajā lasījumā atbalstīts.

Lūdzu noteikt termiņu priekšlikumiem.

I. Krapāne. Priekšlikumu iesniegšanas termiņš - piecas dienas, un tas ir šī gada 8. decembris.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Termiņš priekšlikumiem - šā gada 8. decembris.

Likumprojekts **"Grozījumi Valsts un pašvaldību profesionālo orķestru, koru, koncertorganizāciju, teātru un cirka mākslinieku izdienas pensiju un baleta mākslinieku pabalsta par radošo darbu likumā"**, otrais lasījums.

Sociālo un darba lietu komisijas vārdā - deputāte Eva Mārtuža.

E. Mārtuža (JK).

Labvakar! Labvakar vēlreiz, visi godātie kolēģi! Lieki neatkārtošos. Arī šajā gadījumā ir četri priekšlikumi, visi no Labklājības ministrijas.

1. priekšlikums. Tas ir tas, ar ko mēs precizējam izdienas pensijas minimālo un maksimālo apmēru, un tas ir līdzīgs teksts kā divas iepriekšējās reizes, nē, trīs iepriekšējās reizes, ko mēs lasījām... nemainīgā versija. Komisijā priekšlikums tika atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

E. Mārtuža. 2. priekšlikums arī ir komisijā atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

E. Mārtuža. 3. priekšlikums ir par likuma spēkā stāšanās datumu. Arī atbalstīts komisijā.

Sēdes vadītāja. Daļēji atbalstīts, iekļauts 4., un deputāti piekrīt komisijas viedoklim.

E. Mārtuža. Un 4. priekšlikums komisijā ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

E. Mārtuža. Komisija atbalstīja likumprojektu kopumā un aicina arī Saeimu to atbalstīt otrajā lasījumā.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojektu "Grozījumi Valsts un pašvaldību profesionālo orķestru, koru, koncertorganizāciju, teātru un cirka mākslinieku izdienas pensiju un baleta mākslinieku pabalsta par radošo darbu likumā" otrajā lasījumā! Lūdzu, balsosim! Par - 83, pret un atturas - nav. Likumprojekts otrajā lasījumā ir atbalstīts.

Lūdzu noteikt termiņu priekšlikumiem.

E. Mārtuža. Priekšlikumus gaidīsim piecas dienas, respektīvi, līdz šā gada 8. decembrim.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Termiņš priekšlikumiem - šā gada 8. decembris.

Likumprojekts **"Grozījumi Militārpersonu izdienas pensiju likumā"**, otrais lasījums.

Sociālo un darba lietu komisijas vārdā - deputāts Jānis Krišāns.

J. Krišāns (SASKAŅA).

Cienījamā Saeimas priekšsēdētājas kundze! Godājamie kolēģi! Sociālo un darba lietu komisija ir izskatījusi un atbalstījusi izskatīšanai otrajā lasījumā likumprojektu "Grozījumi Militārpersonu izdienas pensiju likumā".

Atgādinu, ka arī šī likumprojekta mērķis ir izdienas pensijas saņēmējiem, piešķirot vecuma pensiju, ja tās apmērs ir mazāks par iepriekš saņemto izdienas pensiju, saglabāt ienākumu līmeni tādā pašā apmērā, kāds bija līdz vecuma pensijas piešķiršanai.

Un izskatīšanā ir četri priekšlikumi.

1. priekšlikums ir precizēt izdienas pensijas minimālo un maksimālo apmēru, pabalsta apmēru par radošo darbu, kā arī mainīts likuma pārejas noteikumu stāšanās spēkā laiks.

Komisijā ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

J. Krišāns. 2. priekšlikums ir papildināts ar pārejas noteikumu, kas paredz grozījumu likuma 6. panta astotajā daļā spēkā stāšanās termiņu, lai nemainītu līdz šim iekļautās normas spēkā stāšanās laiku.

Komisijā ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

J. Krišāns. 3. priekšlikums ir par likuma stāšanās spēkā datumu. Un komisija to atbalstīja 1. priekšlikumā, tāpēc tas ir atbalstīts daļēji un iekļauts 4. priekšlikumā.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

J. Krišāns. 4. priekšlikumu... komisijā ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

J. Krišāns. Un komisijas vārdā aicinu atbalstīt likumprojektu otrajā lasījumā.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojektu "Grozījumi Militārpersonu izdienas pensiju likumā" otrajā lasījumā! Lūdzu, balsosim! Par - 83, pret un atturas - nav. Likumprojekts otrajā lasījumā ir atbalstīts.

Lūdzu noteikt termiņu priekšlikumiem.

J. Krišāns. Paldies. Termiņa... Iesniegšanas laiks ir piecas dienas, un tas ir šī gada 8. decembris.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Termiņš priekšlikumiem - šā gada 8. decembris.

Likumprojekts **"Grozījumi Tiesnešu izdienas pensiju likumā"**, otrais lasījums.

Sociālo un darba lietu komisijas vārdā - deputāte Ieva Krapāne.

I. Krapāne (KPV LV).

Labvakar vēlreiz! Sociālo un darba lietu komisija ir izskatījusi un atbalstījusi izskatīšanai otrajā lasījumā likumprojektu "Grozījumi Tiesnešu izdienas pensiju likumā".

Kopumā saņemti četri priekšlikumi.

1. - Labklājības ministrijas parlamentārā sekretāra priekšlikums. Komisijā atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

I. Krapāne. 2. - arī Labklājības ministrijas parlamentārā sekretāra priekšlikums. Komisijā atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

I. Krapāne. 3. - Labklājības ministrijas parlamentārā sekretāra priekšlikums. Daļēji atbalstīts un iekļauts 4. - komisijas priekšlikumā.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

I. Krapāne. 4. - Sociālo un darba lietu komisijas priekšlikums. Komisijā atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

I. Krapāne. Komisija atbalstīja likumprojektu kopumā un aicina Saeimu to atbalstīt otrajā lasījumā.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojektu "Grozījumi Tiesnešu izdienas pensiju likumā" otrajā lasījumā! Lūdzu, balsosim! Par - 81, pret un atturas - nav. Līdz ar to likumprojekts otrajā lasījumā ir atbalstīts.

Lūdzu noteikt termiņu priekšlikumu iesniegšanai.

I. Krapāne. Aicinu noteikt priekšlikumu iesniegšanas termiņu piecas dienas, tas ir, šī gada 8. decembris.

Sēdes vadītāja. Paldies. Arī šim likumprojektam priekšlikumu iesniegšanas termiņš - šā gada 8. decembris.

Likumprojekts **"Grozījumi Prokuroru izdienas pensiju likumā"**, otrais lasījums.

Sociālo un darba lietu komisijas vārdā - deputāte Ieva Krapāne.

I. Krapāne (KPV LV).

Sociālo un darba lietu komisija izskatīja likumprojektu "Grozījumi Prokuroru izdienas pensiju likumā".

Kopumā iesniegti arī četri priekšlikumi.

1. - Labklājības ministrijas parlamentārā sekretāra priekšlikums. Komisijā atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

I. Krapāne. 2. - arī Labklājības ministrijas parlamentārā sekretāra Lipšāna kunga priekšlikums. Komisijā atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

I. Krapāne. 3. - Lipšāna kunga priekšlikums. Daļēji atbalstīts un iekļauts 4. - komisijas priekšlikumā.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

I. Krapāne. 4. - Sociālo un darba lietu komisijas priekšlikums. Komisijā atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

I. Krapāne. Komisija atbalstīja likumprojektu kopumā.

Aicinu Saeimu to atbalstīt otrajā lasījumā.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojektu "Grozījumi Prokuroru izdienas pensiju likumā" otrajā lasījumā! Lūdzu, balsosim! Par - 84, pret un atturas - nav. Likumprojekts otrajā lasījumā ir atbalstīts.

Lūdzu noteikt termiņu priekšlikumiem.

I. Krapāne. Termiņš priekšlikumiem - piecas dienas, līdz šī gada 8. decembrim.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Termiņš priekšlikumu iesniegšanai - šā gada 8. decembris.

Likumprojekts **“Grozījumi Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta neatliekamās medicīniskās palīdzības nodrošināšanā iesaistīto darbinieku izdienas pensiju likumā”**, otrais lasījums.

Sociālo un darba lietu komisijas vārdā - deputāte Eva Mārtuža.

E. Mārtuža (JK).

Tātad “Grozījumi Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta neatliekamās medicīniskās palīdzības nodrošināšanā iesaistīto darbinieku izdienas pensiju likumā”.

Arī ir četri priekšlikumi, visi no Labklājības ministrijas.

1. priekšlikums. Komisijā ir atbalstīts.

Lūdzu atbalstīt.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

E. Mārtuža. 2. priekšlikums. Arī ir komisijā atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

E. Mārtuža. 3. priekšlikums ir daļēji atbalstīts, iekļauts 4. priekšlikumā.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

E. Mārtuža. Tātad 4. priekšlikums. Ir komisijā atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

E. Mārtuža. Komisija atbalstīja likumprojektu kopumā.

Aicinu arī Saeimu to atbalstīt otrajā lasījumā.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojektu “Grozījumi Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta neatliekamās medicīniskās palīdzības nodrošināšanā iesaistīto darbinieku izdienas pensiju likumā” otrajā lasījumā! Lūdzu, balsosim! Par - 85, pret un atturas - nav. Likumprojekts otrajā lasījumā atbalstīts.

Lūdzu noteikt termiņu priekšlikumiem.

E. Mārtuža. Līdzīgi kā visiem iepriekšējiem likumprojektiem par šo tēmu priekšlikumu iesniegšanas termiņš ir piecas dienas, tātad 8. decembris.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Tātad priekšlikumu iesniegšanas termiņš - šā gada 8. decembris.

Likumprojekts **“Grozījumi Valsts drošības iestāžu amatpersonu izdienas pensiju likumā”**, otrais lasījums.

Sociālo un darba lietu komisijas vārdā - deputāts Jānis Krišāns.

J. Krišāns (SASKAŅA).

Cienījamā Saeimas priekšsēdētājas kundze! Godājamie deputāti! Sociālo un darba lietu komisija ir izskatījusi un atbalstījusi izskatīšanai otrajā lasījumā likumprojektu "Grozījumi Valsts drošības iestāžu amatpersonu izdienas pensiju likumā".

Arī šeit ir četri priekšlikumi.

1. priekšlikums ir precizēt izdienas pensiju minimālo un maksimālo apmēru. Tas ir atbalstīts komisijā.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

J. Krišāns. 2. priekšlikums ir par pārejas noteikumiem. Arī tas ir atbalstīts komisijā.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

J. Krišāns. 3. priekšlikums ir par spēkā stāšanās datumu. Komisijā daļēji atbalstīts un iekļauts 4. priekšlikumā.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

J. Krišāns. Arī 4. priekšlikums komisijā ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

J. Krišāns. Komisija ir atbalstījusi šo likumprojektu kopumā.

Aicinu Saeimu to atbalstīt otrajā lasījumā.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojektu "Grozījumi Valsts drošības iestāžu amatpersonu izdienas pensiju likumā" otrajā lasījumā! Lūdzu, balsosim! Par - 85, pret un atturas - nav. Likumprojekts otrajā lasījumā atbalstīts.

Lūdzu noteikt termiņu priekšlikumiem.

J. Krišāns. Priekšlikumu iesniegšanas termiņš ir piecas dienas, un tas ir šī gada 8. decembris.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Tātad termiņš priekšlikumiem - šā gada 8. decembris.

Likumprojekts **"Grozījumi Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likumā"**, otrais lasījums.

Valsts pārvaldes un pašvaldības komisijas vārdā - deputāte Regīna Ločmele.

R. Ločmele (SASKAŅA).

Labdien, kolēģi! Valsts pārvaldes un pašvaldības komisija izskatīja likumprojektu "Grozījumi Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likumā" un sagatavoja to otrajam lasījumam Saeimas deputātu atbalstam.

Grozījumu būtība skar dzīvojamās mājas obligāti veicamās pārvaldīšanas darbības, nosakot, ka turpmāk viena no šīm obligātajām darbībām būs dzīvojamās mājas energoefektivitātes uzlabošanas pasākumu nodrošināšana, nevis kā bija līdz šim - tikai minimālo prasību izpildes nodrošināšana dzīvojamās mājas energoefektivitātes jomā.

Otrajam lasījumam netika saņemts neviens priekšlikums, tāpēc komisijas vārdā lūdzu Saeimu atbalstīt likumprojektu otrajā lasījumā.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojektu "Grozījumi Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likumā" otrajā lasījumā! Lūdzu, balsosim! Par - 88, pret un atturas - nav. Likumprojekts otrajā lasījumā ir atbalstīts.

Lūdzu noteikt termiņu priekšlikumiem.

R. Ločmele. Priekšlikumu iesniegšanas termiņš - piecas dienas, proti, 8. decembris.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Termiņš priekšlikumu iesniegšanai - šā gada 8. decembris.

Godātie kolēģi! Laiks pārtraukumam.

Vēl deputātu reģistrācija. Reģistrācija notikusi.

Pārtraukums līdz pulksten 17.30.

*(Pārtraukums.)*

Sēdi vada Latvijas Republikas 13. Saeimas priekšsēdētājas biedre
Inese Lībiņa-Egnere.

Sēdes vadītāja. Cienījamās kolēģes! Godātie kolēģi! Turpinām šā gada 19. novembra otrās attālinātās ārkārtas sēdes darba kārtības izskatīšanu pēc pārtraukuma.

Nākamais darba kārtības jautājums - likumprojekts **"Grozījumi likumā "Par obligāto sociālo apdrošināšanu pret nelaimes gadījumiem darbā un arodslimībām""**, otrais lasījums.

Sociālo un darba lietu komisijas vārdā - deputāte Anda Čakša. Lūdzu!

A. Čakša (pie frakcijām nepiederoša deputāte).

Labdien, cienījamie kolēģi! Sociālo un darba lietu komisija izskatīja likumprojektu "Grozījumi likumā "Par obligāto sociālo apdrošināšanu pret nelaimes gadījumiem darbā un arodslimībām"". Šī likumprojekta mērķis ir atlīdzības par darbspēju zaudējumu saņēmējiem, piešķirot vecuma pensiju, ja tās apmērs ir mazāks par iepriekš saņemto atlīdzību, saglabāt ienākumu līmeni tādā pašā apmērā, kāds bija līdz vecuma pensijas piešķiršanai.

Uz otro lasījumu priekšlikumus Sociālo un darba lietu komisija nav saņēmusi, tādēļ lūdzu apstiprināt šo likumprojektu otrajā lasījumā. Komisijā tas ir apstiprināts.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojektu "Grozījumi likumā "Par obligāto sociālo apdrošināšanu pret nelaimes gadījumiem darbā un arodslimībām"" otrajā lasījumā! Lūdzu balsošanas režīmu! Par - 74, pret un atturas - nav. Likumprojekts otrajā lasījumā atbalstīts.

Lūdzu noteikt priekšlikumu iesniegšanas termiņu trešajam lasījumam.

A. Čakša. Priekšlikumu termiņš trešajam lasījumam - 2020. gada 8. decembris.

Sēdes vadītāja. Tātad citu priekšlikumu nav.

Priekšlikumu iesniegšanas termiņš šim likumprojektam ir šā gada 8. decembris.

Paldies.

Nākamais darba kārtībā ir likumprojekts **"Grozījumi likumā "Par valsts pensijām""**, otrais lasījums.

Sociālo un darba lietu komisijas vārdā - deputāte Anda Čakša. Lūdzu!

A. Čakša (pie frakcijām nepiederoša deputāte).

Cienījamie kolēģi! Tātad Sociālo un darba lietu komisija otrajā lasījumā izskatījusi likumprojektu "Grozījumi likumā "Par valsts pensijām"".

Tātad šī likumprojekta mērķis ir noteikt no valsts budžeta līdzekļiem nodrošināmās vecuma pensijas noteikšanas kārtību gadījumos, kad persona par uzkrāto fondētās pensijas kapitālu iegādājas dzīvības apdrošināšanas (mūža pensijas) polisi. Likums stāsies spēkā no 2021. gada 1. janvāra, atsevišķas likuma normas - no 2022. gada, un no 2023. gada pensiju apmēra noteikšanai ņems vērā gan vecuma pensijas apmēru, gan mūža pensijas polises apmēru.

Sociālo un darba lietu komisija ir saņēmusi sešus priekšlikumus.

1. - Juridiskā biroja priekšlikums. Aizstāj vārdus "pensionēšanās vecumu" ar vārdiem "vecuma pensijas piešķiršanai nepieciešamo vecumu". Komisijā priekšlikums atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

A. Čakša. 2. - deputāta Andreja Klementjeva priekšlikums. Aicina papildināt pārejas noteikumus, nosakot, ka Latvijā un Eiropas Ekonomikas zonas dalībvalstīs dzīvojošiem vecuma un invaliditātes pensijas saņēmējiem tiek nodrošināts pārrēķins pensijām pa gadiem, sākot no 2022. gada līdz 2026. gadam, nosakot pārrēķināšanas koeficientus. Komisijā priekšlikums nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Sākam debates.

Vārds deputātam Andrejam Klementjevam. Lūdzu! *(Pauze.)* Klementjeva kungs, mēs jūs neredzam un nedzirdam. Vai Klementjeva kungs ir sistēmā? Klementjeva kungs nav sistēmā. Mazliet uzgaidiet. *(Pauze.)* Klementjeva kungs vēl joprojām nepiedalās Saeimas sēdē. Mēs esam brīdi uzgaidījuši, acīmredzot ir noticis kāds pārrāvums. Vai mēs varam noskaidrot? Klementjeva kungs varbūt ir tepat? Viņš var ierasties zālē? *(Pauze.)*

Sazināties nav bijis iespējams. Līdz ar to - debates slēdzu. Taču, tā kā ir bijusi, iespējams, vēlme debatēt, tad lūdzu balsojumu.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 2. - deputāta Andreja Klementjeva priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Par - 20, pret - 45, atturas - 3. Priekšlikums nav atbalstīts.

A. Čakša. 3. - arī deputāta Andreja Klementjeva priekšlikums. Saistīts ar iepriekšējo priekšlikumu, kas nodrošina to, ka šie papildu izdevumi, kas rastos 2. priekšlikuma ietvarā, tiktu nodrošināti Labklājības ministrijai pamatbudžeta izdevumos. Komisijā netika atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Debatēs deputāti nav pieteikušies, bet ir pieprasīts balsojums.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 3. - deputāta Andreja Klementjeva iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Par - 21, pret - 47, atturas - 4. Priekšlikums nav atbalstīts.

A. Čakša. 4. - Juridiskā biroja priekšlikums. Ierosina izmainīt pārejas noteikumos 75. punktu šādā redakcijā... tātad "valsts budžeta līdzekļiem nodrošināmās vecuma pensijas noteikšanu gadījumos, kad persona par uzkrāto fondētās pensijas kapitālu iegādājas dzīvības apdrošināšanas (mūža pensijas) polisi"... veic... izmaiņas, kas "paredz pensijas apmēra noteikšanai ņemt vērā arī mūža pensijas mēneša apmēru, kas noteikts atbilstoši dzīvības apdrošināšanas (mūža pensijas) līgumam par valsts fondēto pensiju shēmā uzkrātā fondētās pensijas kapitāla izmantošanu, stājas spēkā 2023. gada 1. janvārī. Grozījumi šā likuma 12. panta otrajā daļā neattiecas uz gadījumiem, ja vecuma pensija saskaņā ar šo likumu piešķirta līdz 2022. gada 31. decembrim". Komisijā priekšlikums atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Paldies. Deputāti atbalsta šo priekšlikumu.

A. Čakša. 5. - Juridiskā biroja priekšlikums. Tehniskas dabas grozījums. Komisijā tika atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Paldies. Deputāti atbalsta 5. priekšlikumu.

A. Čakša. Un 6. - Juridiskā biroja priekšlikums. Paredz izslēgt punktu, ko jau atbalstīja 4. priekšlikumā. Tātad komisija atbalstīja.

Sēdes vadītāja. Paldies. Deputāti atbalsta 6. priekšlikumu.

A. Čakša. Kopumā... Tātad kopumā otrajā lasījumā Sociālo un darba lietu komisijā likumprojekts tika atbalstīts.

Lūdzu Saeimu atbalstīt otrajā lasījumā.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojekta "Grozījumi likumā "Par valsts pensijām"" atbalstīšanu otrajā lasījumā! Lūdzu balsošanas režīmu! Par - 79, pret - 1, atturas - nav. Likumprojekts otrajā lasījumā atbalstīts.

Lūdzu noteikt priekšlikumu iesniegšanas termiņu trešajam lasījumam.

A. Čakša. Priekšlikumu iesniegšanas termiņš trešajam lasījumam - šī gada 8. decembris.

Sēdes vadītāja. Paldies, tātad citu priekšlikumu nav. Priekšlikumu iesniegšanas termiņš ir šā gada 8. decembris.

Nākamā izskatāmās darba kārtības sadaļa - paziņojumu izskatīšana. Par Saeimas deputātu ētikas kodeksa pārkāpumiem.

**Paziņojums par 13. Saeimas deputāta Alda Gobzema Saeimas deputātu ētikas kodeksa pārkāpuma lietu.**

Mandātu, ētikas un iesniegumu komisijas vārdā - deputāts Normunds Žunna. Lūdzu!

N. Žunna (JK).

Labdien, kolēģi! Mandātu, ētikas un iesniegumu komisija 2020. gada 11. novembra sēdē izskatīja deputātes Anitas Muižnieces iesniegumu, kurā bija lūgts izvērtēt Saeimas deputāta Alda Gobzema rīcības atbilstību Saeimas deputātu ētikas kodeksam.

Lietas izskatīšanas gaitā komisija uzklausīja Aldi Gobzemu un konstatēja, ka viņš ar savu rīcību, demonstrējot valstī noteikto ierobežojumu attiecībā uz sejas maskas valkāšanu neievērošanu, pārkāpa Saeimas deputātu ētikas kodeksa 4., 5. un 6. punktu.

Līdz ar to, pamatojoties uz Saeimas kārtības ruļļa 179. panta septītās daļas 3. punktu, komisija ar balsu vairākumu nolēma izteikt 13. Saeimas deputātam Aldim Gobzemam rakstveida brīdinājumu, paziņot par to Saeimas sēdē, kā arī publicēt komisijas lēmumu oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis".

Paldies.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Šis Mandātu, ētikas un iesniegumu komisijas sagatavotais lēmums "Paziņojums par 13. Saeimas deputāta Alda Gobzema Saeimas deputātu ētikas kodeksa pārkāpuma lietu" nav debatējams un nav arī balsojams. Tas ir uzklausīts.

Līdz ar to 19. novembra otrās attālinātās ārkārtas sēdes darba kārtība ir izskatīta.

Es vēlos vēl jūs informēt, ka ir saņemts deputātu Jūlijas Stepaņenko, Karinas Sprūdes, Regīnas Ločmeles, Alda Gobzema un Ivara Zariņa jautājums Ministru prezidentam Arturam Krišjānim Kariņa kungam **"Par atbilstošu mutes un deguna aizsegu nodrošināšanu trūcīgajām un maznodrošinātajām personām"**. Līdz ar to šis jautājums tiks nodots Ministru prezidentam.

Paldies.

Vēl reģistrācija. Tā veiksmīgi notikusi.

Līdz ar to šā gada 19. novembra otro attālināto ārkārtas sēdi slēdzu.

Atgādinu, ka pēc 15 minūtēm, līdz ar to tātad pulksten 18.01, mēs turpināsim ar 2020. gada 19. novembra trešās attālinātās ārkārtas sēdes darba kārtības izskatīšanu.

Uz redzēšanos!

**SATURA RĀDĪTĀJS**
**13. Saeimas rudens sesijas 26. (attālinātās ārkārtas) sēdes turpinājums**
**2020. gada 3. decembrī**


**Deputātu** Ivara Zariņa, Ivana Ribakova, Vitālija Orlova, Jāņa Krišāna, Edgara Kucina, Jāņa Urbanoviča, Ivana Klementjeva, Vladimira Nikonova, Borisa Cileviča, Nikolaja Kabanova **pieprasījums ekonomikas ministram Jānim Vitenbergam "Par ekonomikas ministra nespēju sniegt atbildes saistībā ar Ekonomikas ministrijas rīcības atbilstību Elektroenerģijas tirgus likumā noteiktajam (par OIK pārkompensācijas aprēķinos izmantojamajām līmeņatzīmēm)"** *(Nr. 36/P13)* **(Noraidīts)**
(Dok. Nr. 2950, 2950A, 3152)
- Ziņo - dep. I. Puga

- Debates - dep. I. Zariņš

Likumprojekts **"Grozījumi Standartizācijas likumā"** *(Nr. 603/Lp13)* (3.lasījums)
(Dok. Nr. 3126)

- Debates - dep. I. Zariņš

Likumprojekts **"Grozījumi Veterinārmedicīnas likumā"** *(Nr. 696/Lp13)* (3.lasījums)
(Dok. Nr. 3131)
- Ziņo - dep. J. Kursīte

Likumprojekts **"Grozījumi Būvniecības likumā"** *(Nr. 626/Lp13)* (3.lasījums)
(Dok. Nr. 3136)
- Ziņo - dep. S. Riekstiņš

Likumprojekts **"Grozījumi Alkoholisko dzērienu aprites likumā"** *(Nr. 658/Lp13)* (3.lasījums)
(Dok. Nr. 3154)
- Ziņo - dep. S. Riekstiņš

Likumprojekts **"Grozījumi likumā "Par tautas nobalsošanu, likumu ierosināšanu un Eiropas pilsoņu iniciatīvu""** *(Nr. 472/Lp13)* (3.lasījums)
(Dok. Nr. 3167)

- Ziņo - dep. R. Jansons

Likumprojekts **"Par valsts aizsardzības mācību un Jaunsardzi"** *(Nr. 566/Lp13)* (3.lasījums)
(Dok. Nr. 3187, 3187A)
- Ziņo - dep. R. Bergmanis

- Debates - Aizsardzības ministrijas parlamentārā sekretāre B. Bļodniece
- dep. M. Šteins
- dep. J. Rancāns
- dep. V. A. Tērauda
- dep. R. Kols

- dep. J. Butāns
- dep. A. Kaimiņš
- dep. R. Bergmanis
- dep. M. Šteins
- Aizsardzības ministrijas parlamentārā sekretāre B. Bļodniece
- dep. A. Kaimiņš
- dep. R. Bergmanis

**Paziņojums**

- dep. M. Bondars

**Informācija** par reģistrācijas rezultātiem

Likumprojekts **"Grozījumi Enerģētikas likumā"** *(Nr. 746/Lp13)* (2.lasījums)
(Dok. Nr. 3127)

- Ziņo — dep. A. Rubiks

Likumprojekts **"Grozījums Priekšvēlēšanu aģitācijas likumā"** *(Nr. 780/Lp13)* (1.lasījums)
(Dok. Nr. 2837, 3128, 3128A)

- Ziņo — dep. I. Goldberga

- Debates
  - dep. R. Kols
  - dep. V. Valainis
  - dep. B. Cilevičs
  - dep. J. Stepaņenko
  - dep. V. Dombrovskis
  - dep. R. Kols
  - dep. R. Ločmele

**Paziņojumi**

- dep. M. Bondars
- dep. A. Kaimiņš

**Informācija** par reģistrācijas rezultātiem

- Debašu turpinājums
  - dep. A. Kiršteins
  - dep. J. Dombrava
  - dep. I. Pimenovs
  - dep. B. Cilevičs
  - dep. A. Gobzems
  - dep. E. Šnore
  - dep. A. Kiršteins

**Informācija** par reģistrācijas rezultātiem

- Debašu turpinājums — dep. I. Pimenovs

- dep. V. Dombrovskis
- dep. J. Butāns
- dep. A. Gobzems
- dep. J. Rancāns
- dep. I. Zariņš
- dep. V. Dombrovskis
- dep. E. Šnore
- dep. N. Kabanovs
- dep. I. Zariņš
- dep. A. Kaimiņš
- dep. R. Ločmele

- Par procedūru — - dep. J. Stepaņenko

Likumprojekts **"Grozījumi Tiesībsarga likumā"** *(Nr. 754/Lp13)* (2.lasījums)
(Dok. Nr. 3138)
- Ziņo — - dep. A. Judins

- Debates
- dep. A. Kaimiņš
- dep. A. Kaimiņš

Likumprojekts **"Grozījums Teritorijas attīstības plānošanas likumā"** *(Nr. 475/Lp13)*
(2.lasījums)
(Dok. Nr. 3139)

- Ziņo — - dep. Ē. Pucens

Likumprojekts **"Grozījumi Iekšlietu ministrijas sistēmas iestāžu un Ieslodzījuma vietu pārvaldes amatpersonu ar speciālajām dienesta pakāpēm dienesta gaitas likumā"**
*(Nr. 595/Lp13)* (2.lasījums)
(Dok. Nr. 3159)
- Ziņo — - dep. J. Rancāns

Likumprojekts **"Grozījums likumā "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā""** *(Nr. 585/Lp13)* (1.lasījums)
(Dok. Nr. 2101, 3156)
- Ziņo — - dep. K. Sprūde

Likumprojekts **"Grozījumi Diplomātu izdienas pensiju likumā"** *(Nr. 765/Lp13)* (2.lasījums)
(Dok. Nr. 3170)
- Ziņo — - dep. E. Mārtuža

Likumprojekts **"Grozījumi likumā "Par izdienas pensijām Iekšlietu ministrijas sistēmas darbiniekiem ar speciālajām dienesta pakāpēm""** *(Nr. 766/Lp13)* (2.lasījums)
(Dok. Nr. 3171)
- Ziņo — - dep. J. Krišāns

Likumprojekts **"Grozījumi Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja amatpersonu**

**izdienas pensiju likumā"** *(Nr. 768/Lp13)* (2.lasījums)
(Dok. Nr. 3172)
- Ziņo - dep. I. Krapāne

Likumprojekts **"Grozījumi Valsts un pašvaldību profesionālo orķestru, koru, koncertorganizāciju, teātru un cirka mākslinieku izdienas pensiju un baleta mākslinieku pabalsta par radošo darbu likumā"** *(Nr. 767/Lp13)* (2.lasījums)
(Dok. Nr. 3173)
- Ziņo - dep. E. Mārtuža

Likumprojekts **"Grozījumi Militārpersonu izdienas pensiju likumā"** *(Nr. 764/Lp13)* (2.lasījums)
(Dok. Nr. 3174)
- Ziņo - dep. J. Krišāns

Likumprojekts **"Grozījumi Tiesnešu izdienas pensiju likumā"** *(Nr. 763/Lp13)* (2.lasījums)
(Dok. Nr. 3175)
- Ziņo - dep. I. Krapāne

Likumprojekts **"Grozījumi Prokuroru izdienas pensiju likumā"** *(Nr. 759/Lp13)* (2.lasījums)
(Dok. Nr. 3176)
- Ziņo - dep. I. Krapāne

Likumprojekts **"Grozījumi Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta neatliekamās medicīniskās palīdzības nodrošināšanā iesaistīto darbinieku izdienas pensiju likumā"** *(Nr. 760/Lp13)* (2.lasījums)
(Dok. Nr. 3177)

- Ziņo - dep. E. Mārtuža

Likumprojekts **"Grozījumi Valsts drošības iestāžu amatpersonu izdienas pensiju likumā"** *(Nr. 762/Lp13)* (2.lasījums)
(Dok. Nr. 3178)
- Ziņo - dep. J. Krišāns

Likumprojekts **"Grozījumi Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likumā"** *(Nr. 684/Lp13)* (2.lasījums)
(Dok. Nr. 3182)
- Ziņo - dep. R. Ločmele

**Informācija** par reģistrācijas rezultātiem

Likumprojekts **"Grozījumi likumā "Par obligāto sociālo apdrošināšanu pret nelaimes gadījumiem darbā un arodslimībām""** *(Nr. 769/Lp13)* (2.lasījums)
(Dok. Nr. 3183)
- Ziņo - dep. A. Čakša

Likumprojekts **"Grozījumi likumā "Par valsts pensijām""** *(Nr. 770/Lp13)* (2.lasījums)
(Dok. Nr. 3184)

- Ziņo - dep. A. Čakša

**Paziņojums par 13. Saeimas deputāta Alda Gobzema Saeimas deputātu ētikas kodeksa pārkāpuma lietu**
(Dok. Nr. 3158)
- Ziņo - dep. N. Žunna

**Informācija par deputātu** J.Stepaņenko, K. Sprūdes, R. Ločmeles, A. Gobzema un I. Zariņa **jautājumu Ministru prezidentam Arturam Krišjānim Kariņam "Par atbilstošu mutes un deguna aizsegu nodrošināšanu trūcīgajām un maznodrošinātajām personām"** *(Nr. 155/J13)*

**Informācija** par reģistrācijas rezultātiem

**Informācija** par ārkārtas sēdi

**Balsojumi**
Datums: 03.12.2020 09:54:27 bal001
Par - 28, pret - 57, atturas - 1.
Balsošanas motīvs: Deputātu Ivara Zariņa, Ivana Ribakova, Vitālija Orlova, Jāņa Krišāna, Edgara Kucina, Jāņa Urbanoviča, Ivana Klementjeva, Vladimira Nikonova, Borisa Cileviča, Nikolaja Kabanova pieprasījums ekonomikas ministram Jānim Vitenbergam "Par ekonomikas ministra nespēju sniegt atbildes saistībā ar Ekonomikas ministrijas rīcības atbilstību elektroenerģijas tirgus likumā noteiktajam (par OIK pārkompensācijas aprēķinos izmantojamajām līmeņatzīmēm)" (36/P13)

Datums: 03.12.2020 09:56:18 bal002
Par - 90, pret - 0, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Grozījumi Standartizācijas likumā (603/Lp13), 3.lasījums

Datums: 03.12.2020 09:57:49 bal003
Par - 87, pret - 0, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Grozījumi Veterinārmedicīnas likumā (696/Lp13), 3.lasījums

Datums: 03.12.2020 09:59:07 bal004
Par - 87, pret - 0, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Grozījumi Būvniecības likumā (626/Lp13), 3.lasījums

Datums: 03.12.2020 10:02:57 bal005
Par - 86, pret - 0, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Grozījumi Alkoholisko dzērienu aprites likumā (658/Lp13), 3.lasījums

Datums: 03.12.2020 10:06:12 bal006
Par - 75, pret - 12, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Grozījumi likumā "Par tautas nobalsošanu, likumu ierosināšanu un Eiropas pilsoņu iniciatīvu" (472/Lp13), 3.lasījums

Datums: 03.12.2020 10:47:53 bal007
Par - 23, pret - 57, atturas - 4.
Balsošanas motīvs: 28. priekšlikums. Par valsts aizsardzības mācību un Jaunsardzi (566/Lp13), 3.lasījums

Datums: 03.12.2020 10:49:25 bal008
Par - 79, pret - 0, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par valsts aizsardzības mācību un Jaunsardzi (566/Lp13), 3.lasījums

Datums: 03.12.2020 10:50:22 bal009
Balsošanas motīvs: Deputātu klātbūtnes reģistrācija

Datums: 03.12.2020 11:25:10 bal010
Par - 75, pret - 0, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Grozījumi Enerģētikas likumā (746/Lp13), 2.lasījums

Datums: 03.12.2020 12:27:15 bal011
Balsošanas motīvs: Deputātu klātbūtnes reģistrācija

Datums: 03.12.2020 14:58:30 bal012
Balsošanas motīvs: Deputātu klātbūtnes reģistrācija

Datums: 03.12.2020 16:12:56 bal013
Par - 40, pret - 34, atturas - 3.
Balsošanas motīvs: Grozījums Priekšvēlēšanu aģitācijas likumā (780/Lp13), 1.lasījums

Datums: 03.12.2020 16:21:57 bal014
Par - 78, pret - 0, atturas - 2.
Balsošanas motīvs: Grozījumi Tiesībsarga likumā (754/Lp13), 2.lasījums

Datums: 03.12.2020 16:27:41 bal015
Par - 82, pret - 0, atturas - 1.
Balsošanas motīvs: Grozījums Teritorijas attīstības plānošanas likumā (475/Lp13), 2.lasījums

Datums: 03.12.2020 16:30:27 bal016
Par - 78, pret - 0, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Grozījumi Iekšlietu ministrijas sistēmas iestāžu un Ieslodzījuma vietu pārvaldes amatpersonu ar speciālajām dienesta pakāpēm dienesta gaitas likumā (595/Lp13), 2.lasījums

Datums: 03.12.2020 16:34:11 bal017
Par - 77, pret - 2, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Grozījums likumā "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" (585/Lp13), 1.lasījums

Datums: 03.12.2020 16:38:17 bal018
Par - 69, pret - 0, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Grozījumi Diplomātu izdienas pensiju likumā (765/Lp13), 2.lasījums

Datums: 03.12.2020 16:42:15 bal019
Par - 84, pret - 0, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Grozījumi likumā "Par izdienas pensijām Iekšlietu ministrijas sistēmas darbiniekiem ar speciālajām dienesta pakāpēm" (766/Lp13), 2.lasījums

Datums: 03.12.2020 16:44:50 bal020
Par - 81, pret - 0, atturas - 0.

Balsošanas motīvs: Grozījumi Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja amatpersonu izdienas pensiju likumā (768/Lp13), 2.lasījums

Datums: 03.12.2020 16:47:22 bal021
Par - 83, pret - 0, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Grozījumi Valsts un pašvaldību profesionālo orķestru, koru, koncertorganizāciju, teātru un cirka mākslinieku izdienas pensiju un baleta mākslinieku pabalsta par radošo darbu likumā (767/Lp13), 2.lasījums

Datums: 03.12.2020 16:49:58 bal022
Par - 83, pret - 0, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Grozījumi Militārpersonu izdienas pensiju likumā (764/Lp13), 2.lasījums

Datums: 03.12.2020 16:51:49 bal023
Par - 81, pret - 0, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Grozījumi Tiesnešu izdienas pensiju likumā (763/Lp13), 2.lasījums

Datums: 03.12.2020 16:53:37 bal024
Par - 84, pret - 0, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Grozījumi Prokuroru izdienas pensiju likumā (759/Lp13), 2.lasījums

Datums: 03.12.2020 16:55:45 bal025
Par - 85, pret - 0, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Grozījumi Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta neatliekamās medicīniskās palīdzības nodrošināšanā iesaistīto darbinieku izdienas pensiju likumā (760/Lp13), 2.lasījums

Datums: 03.12.2020 16:57:49 bal026
Par - 85, pret - 0, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Grozījumi Valsts drošības iestāžu amatpersonu izdienas pensiju likumā (762/Lp13), 2.lasījums

Datums: 03.12.2020 16:59:39 bal027
Par - 88, pret - 0, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Grozījumi Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likumā (684/Lp13), 2.lasījums

Datums: 03.12.2020 17:00:11 bal028
Balsošanas motīvs: Deputātu klātbūtnes reģistrācija

Datums: 03.12.2020 17:34:33 bal029
Par - 74, pret - 0, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Grozījumi likumā "Par obligāto sociālo apdrošināšanu pret nelaimes gadījumiem darbā un arodslimībām" (769/Lp13), 2.lasījums

Datums: 03.12.2020 17:39:38 bal030
Par - 20, pret - 45, atturas - 3.
Balsošanas motīvs: 2. priekšlikums. Grozījumi likumā "Par valsts pensijām" (770/Lp13), 2.lasījums

Datums: 03.12.2020 17:40:46 bal031
Par - 21, pret - 47, atturas - 4.

Balsošanas motīvs: 3. priekšlikums. Grozījumi likumā "Par valsts pensijām" (770/Lp13), 2.lasījums

Datums: 03.12.2020 17:43:20 bal032
Par - 79, pret - 1, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Grozījumi likumā "Par valsts pensijām" (770/Lp13), 2.lasījums

Datums: 03.12.2020 17:46:25 bal033
Balsošanas motīvs: Deputātu klātbūtnes reģistrācija

**Sēdes videotranslācija**

03.12.2020. 9.00 9.35 11.20 13.30 14.00 15.30 17.30 18.25

---

* * * *

**Sēžu videoarhīvs:** https://www.saeima.lv/lv/likumdosana/saeimas-sede/videotranslacijas

03.12.2020. 9.00 9.35 11.20 13.30 14.00 15.30 17.30 18.25

| **03.12.2020** | 9.00 | 9.35 | 11.20 | 13.30 | 14.00 | 15.30 | 17.30 | 18.02 | 18.25 |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|

***https://cdn.tiesraides.lv/saeima.lv/20201203191101_saeima.lv.1_0*** *ilgums 1 h 03 min*
*video pl.18:02 divas sēdes: 00:01-09:05 sēde-nr27-stg2164 09:06-24:32 PAUZE 15min 24:34-1:03:25 sēde-nr26-stg2165-*

---

*1. pl. 09:06 – 13 min PIRMĀ stg 2161 sēde Nr.34-rudens-sesija Mūrniece*
*https://cdn.tiesraides.lv/saeima.lv/20201203092401_saeima.lv.1_0_0*

*2. pl. 09:36 – 1 h 14 min stg 2167 sēde Nr.26-rudens-no19-nov-2-daļa Mūrniece*
*https://cdn.tiesraides.lv/saeima.lv/20201203105801_saeima.lv.1_0_0*

*3. pl. 11:20 – 1 h 04 min stg 2167 sēde Nr.26-rudens-no19-nov-3-daļa Egnere*
*https://cdn.tiesraides.lv/saeima.lv/20201203123701_saeima.lv.1_0_0*

*4. pl. 13:33 – 11 min OTRĀ stg 2157 sēde Nr.35-rudens-sesija Beitnere*
*https://cdn.tiesraides.lv/saeima.lv/20201203135101_saeima.lv.1_0_0*

*5. pl. 14:02 – 56 min stg 2167 sēde Nr.26-rudens-no19-nov-4-daļa Beitnere*
*https://cdn.tiesraides.lv/saeima.lv/20201203150502_saeima.lv.1_0_0*

*6. pl. 15:30 – 1 h 27 min stg 2167 sēde Nr.26-rudens-no19-nov-5-daļa Mūrniece*
*https://cdn.tiesraides.lv/saeima.lv/20201203170901_saeima.lv.1_0_0 TEHN. traucējumi 4-5 min*

*7. pl. 17:32 – 14 min stg 2167 sēde Nr.26-rudens-no19-nov-6-daļa Egnere*
*https://cdn.tiesraides.lv/saeima.lv/20201203175501_saeima.lv.1_0_0*

*8. pl. 18:02 – 9 min stg 2164 sēde Nr.27-rudens-no19-nov-2-daļa Egnere*
*https://cdn.tiesraides.lv/saeima.lv/20201203191101_saeima.lv.1_0 līdz-9 min*

*9. pl. 18:26 – 39 min stg 2165 sēde Nr.36-rudens-sesija Egnere*
*https://cdn.tiesraides.lv/saeima.lv/20201203191101_saeima.lv.1_0 no-24 min*

---

*VIZUĀLI ērtāk uztverams – atdalīt abus sēžu nr.27, nr.36 ierakstus katru atsevišķi*
*video pl.18:02 divas sēdes: 00:01-09:05 sēde-nr27-stg2164 09:06-24:32 PAUZE 15min 24:34-1:03:25 sēde-nr26-stg2165-*

---

* * * *

Papildu pievienojums – darba kārtība

9

| | Sēdes video translācija | 03.12.2020 | 9.00 | 9.35 | 11.20 | 13.30 | 14.00 | 15.30 | 17.30 | 18.02 | 18.25 |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|

---

*https://www.saeima.lv/lv/transcripts/view/2167*
*https://titania.saeima.lv/LIVS13/SaeimaLIVS2_DK.nsf/DK?ReadForm&nr=2823f5c6-9c4e-4203-b410-7e47f6bada56*

---

03.12.2020. 13.Saeima divdesmit sestā sēde-rudens sesija turpina- sāk19.nov *Noraksts*

---

**Stenogramma** *Sēdi vada pārmaiņus: Ināra Mūrniece, Inese Lībiņa-Egnere, Dagmāra Beitnere-Le Galla*
2020.gada 3. decembra sēde (otrā) sākas pl. 9:36
sēde slēgta pl. 17:46, sēdes ilgums- 3 h 44 minūtes / 3 h 11 min - darbs sēdē

---

*PIEBILDE: 3. decembrī notiek piecas sēdes: nr.26, nr.27, nr.34, nr.35, nr.36. Starp sēdes nr.26 daļām notiek cita sēde nr.35*
*LABOT KĻŪDU: sēžu nr.27, 34 apvienots video ieraksts ievietots pl-18.25. Faktiski sēde nr.27 notiek pl.18:02, nav tabulā. Norakstā labots*

**Latvijas Republikas Saeimas**
**2020.gada 19.novembra**
**otrās attālinātās ārkārtas sēdes darba kārtība - turpinājums**
2020.gada 26.novembrī 09.00

| | | | |
|---|---|---|---|
| | | **I. Likumprojektu izskatīšana** | |
| | 1. | Likumprojekts **Grozījumi Kriminālprocesa likumā** *(555/Lp13)*<br>(3. lasījums) (34 priekšlikumi)<br>(Dok. Nr. 3168)Balsojums: par 63, pret 13, atturas 3 **Likums**<br>Juridiskā komisija (Referents: Inese Lībiņa-Egnere) | |
| | | **II. Prezidija ziņojumi** | |
| | | **1. Par iesniegtajiem likumprojektiem** | |
| | 2. | 1. Likumprojekts **Grozījumi likumā "Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likums"** *(846/Lp13)*<br>(Dok. Nr. 3113, 3113A)Balsojums: par 31, pret 49, atturas 2 **Noraidīts**<br>Deputāti Ļubova Švecova, Jūlija Stepaņenko, Karina Sprūde, Aldis Gobzems, Andris Kazinovskis, Dana Reizniece-Ozola<br>Debates | |
| | 3. | 2. Likumprojekts **Digitālo pakalpojumu nodokļa likums** *(848/Lp13)*<br>(Dok. Nr. 3122, 3122A, 3122B)Balsojums: par 28, pret 48, atturas 4 **Noraidīts**<br>Deputāti Dana Reizniece-Ozola, Uldis Augulis, Raimonds Bergmanis, Māris Kučinskis, Jānis Dūklavs, Jānis Vucāns, Gundars Daudze, Jūlija Stepaņenko, Vjačeslavs Dombrovskis, Ļubova Švecova, Viktors Valainis<br>Debates | |
| | 4. | 3. Likumprojekts **Grozījumi Publisko iepirkumu likumā** *(851/Lp13)*<br>(Dok. Nr. 3130, 3130A)<br>Ministru kabinets<br>**Nodots komisijai:** Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisija (atbildīgā) | |
| | 5. | 4. Likumprojekts **Grozījumi likumā "Par nodokļiem un nodevām"** *(850/Lp13)*<br>(Dok. Nr. 3129, 3129A)<br>Ministru kabinets<br>**Nodots komisijai:** Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija (atbildīgā) | |
| | 6. | 5. Likumprojekts **Vienkāršota uzņēmuma apgrozījuma nodokļa likums** *(852/Lp13)*<br>(Dok. Nr. 3132, 3132A, 3132B)Balsojums: par 28, pret 52, atturas 1 **Noraidīts**<br>Deputāti Vjačeslavs Dombrovskis, Dana Reizniece-Ozola, Ļubova Švecova, Evija Papule, Karina Sprūde, Jūlija Stepaņenko<br>Debates | |
| | 7. | 6. Likumprojekts **Grozījumi likumā "Par autoceļiem"** *(854/Lp13)*<br>(Dok. Nr. 3142, 3142A)<br>Ministru kabinets<br>**Nodots komisijai:** Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisija (atbildīgā) | |
| | 8. | 7. Likumprojekts **Grozījumi Latvijas Sodu izpildes kodeksā** *(855/Lp13)*<br>(Dok. Nr. 3143, 3143A)<br>Ministru kabinets<br>**Nodots komisijai:** Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisija (atbildīgā) | |
| | 9. | . Likumprojekts **Grozījumi Ķīmisko vielu likumā** *(857/Lp13)*<br>(Dok. Nr. 3179, 3179A)<br>Ministru kabinets<br>**Nodots komisijai:** Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisija (atbildīgā) | |

| | | | |
|---|---|---|---|
| | 10. | 9. Likumprojekts **Grozījumi Zemesgrāmatu likumā** *(858/Lp13)*<br>(Dok. Nr. 3180, 3180A)<br>Ministru kabinets<br>**Nodots komisijai:** Juridiskā komisija (atbildīgā) | |
| | 11. | 10. Likumprojekts **Grozījumi Veselības aprūpes finansēšanas likumā** *(859/Lp13)*<br>(Dok. Nr. 3181, 3181A)<br>Ministru kabinets<br>**Nodots komisijai:** Sociālo un darba lietu komisija (atbildīgā) | |
| | 12. | 11. Likumprojekts **Grozījums Zvejniecības likumā** *(860/Lp13)*<br>(Dok. Nr. 3188, 3188A)<br>Ministru kabinets<br>**Nodots komisijai:** Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisija (atbildīgā) | |
| | | **III. Likumprojektu nodošana komisijām un izskatīšana 1.lasījumā** | |
| | 13. | 1. Likumprojekts **Grozījums Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likumā** *(853/Lp13)*<br>(Dok. Nr. 3140, 3140A)Balsojums: par 0, pret 0, atturas 0 **Nod. kom.**<br>Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisija<br>**Nodots komisijām:** Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisija (atbildīgā) | |
| | 46. | 2. Likumprojekts **Grozījums Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likumā** *(853/Lp13)*<br>(1. lasījums) (Komisija ierosina atzīt par steidzamu)<br>(Dok. Nr. 3140)Balsojums: par 79, pret 0, atturas 0 **Pieņemts**<br>Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisija (Referents: Daniels Pavļuts)<br>↗ DKP izskatīšanas gaita | |
| | | **IV. Prezidija ziņojumi** | |
| | | **1. Par iesniegtajiem patstāvīgajiem priekšlikumiem** | |
| | 14. | 1. Lēmuma projekts **Par 12 298 Latvijas pilsoņu kolektīvā iesnieguma "Nelikvidēt mazās slimnīcas, tai skaitā Kuldīgas un Dobeles slimnīcas, un atstāt tajās dzemdību nodaļas" turpmāko virzību** *(485/Lm13)*<br>(Dok. Nr. 3145)Balsojums: par 86, pret 1, atturas 0 Paziņojums<br>Mandātu, ētikas un iesniegumu komisija (Referents: Aldis Adamovičs) | |
| | 15. | 2. Lēmuma projekts Par 10 430 Latvijas pilsoņu kolektīvā iesnieguma "Par aizliegumu lietot pesticīdus apdzīvoto lauku māju tuvumā" turpmāko virzību *(486/Lm13)*<br>(Dok. Nr. 3146)Balsojums: par 73, pret 3, atturas 2 Paziņojums<br>Mandātu, ētikas un iesniegumu komisija (Referents: Normunds Žunna) | |
| | | **V. Amatpersonu ievēlēšana, apstiprināšana, iecelšana, atbrīvošana vai atlaišana no amata, uzticības vai neuzticības izteikšana** | |
| | 16. | 1. Lēmuma projekts **Par tiesnešu kopskaita noteikšanu Latvijas Republikas apgabaltiesās** *(487/Lm13)*<br>(Dok. Nr. 3149)Balsojums: par 83, pret 0, atturas 0 **Paziņojums**<br>Juridiskā komisija (Referents: Valērijs Agešins) | |
| | 17. | 2. Lēmuma projekts **Par senatoru kopskaita noteikšanu Senātā** *(488/Lm13)*<br>(Dok. Nr. 3150)Balsojums: par 83, pret 0, atturas 0 **Paziņojums**<br>Juridiskā komisija (Referents: Valērijs Agešins) | |
| | | **VI. Deputātu pieprasījumu izskatīšana** | |
| | | **1. Par saņemtajiem deputātu pieprasījumiem** | |
| | 18. | Pieprasījums ekonomikas ministram Jānim Vitenbergam "Par ekonomikas ministra izvairīšanos sniegt informāciju saistībā ar Elektroenerģijas tirgus likumā paredzētā Saeimai iesniegtā ziņojuma par subsidēto elektrostaciju darbības atbilstību valsts atbalsta | |

| | | | |
|---|---|---|---|
| | | nosacījumiem ietverto informāciju" *(40/P13)*<br>(Dok. Nr. 3186) Nodots Pieprasījumu komisijai<br>Deputāti Ivars Zariņš, Jānis Krišāns, Valērijs Agešins, Artūrs Rubiks, Jānis Tutins, Ivans Ribakovs, Regīna Ločmele, Edgars Kucins, Vitālijs Orlovs, Ivans Klementjevs<br>Debates | |
| | **2. Pieprasījumu komisijas atzinums** | | |
| | 19. | 1. Deputātu Ivara Zariņa, Artūra Rubika, Vitālija Orlova, Ivana Klementjeva, Valērija Agešina, Borisa Cileviča, Edgara Kucina, Vladimira Nikonova, Nikolaja Kabanova, Ivana Ribakova pieprasījums ekonomikas ministram Jānim Vitenbergam "Par Elektroenerģijas tirgus likumam nepieciešamo Ministru kabineta noteikumu izstrādi un to atbilstību likumā noteiktajam attiecībā uz elektroenerģijas obligātā iepirkuma atļaujas atcelšanu un atbalsta atgūšanu" *(38/P13)*<br>(Dok. Nr. 3060, 3060A, 3152)Balsojums: par 28, pret 54, atturas 0 Noraidīts<br>Pieprasījumu komisija (Referents: Ivars Puga)<br>Debates | |
| | Ar sēdes norisi saistīti jautājumi | | |
| | 20. | 2. Deputātu Ivara Zariņa, Ivana Ribakova, Vitālija Orlova, Jāņa Krišāna, Edgara Kucina, Jāņa Urbanoviča, Ivana Klementjeva, Vladimira Nikonova, Borisa Cileviča, Nikolaja Kabanova pieprasījums ekonomikas ministram Jānim Vitenbergam "Par ekonomikas ministra nespēju sniegt atbildes saistībā ar Ekonomikas ministrijas rīcības atbilstību elektroenerģijas tirgus likumā noteiktajam (par OIK pārkompensācijas aprēķinos izmantojamajām līmeņatzīmēm)" *(36/P13)*<br>(Dok. Nr. 2950, 2950A, 3152)Balsojums: par 28, pret 57, atturas 1 Noraidīts<br>Pieprasījumu komisija (Referents: Ivars Puga)<br>Debates | |
| | **VII. Likumprojektu izskatīšana** | | |
| | 21. | 1. Likumprojekts **Grozījumi Standartizācijas likumā** *(603/Lp13)*<br>(3. lasījums) (3 priekšlikumi)<br>(Dok. Nr. 3126)Balsojums: par 90, pret 0, atturas 0 **Likums**<br>Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisija (Referents: Ivars Zariņš) | |
| | 22. | 2. Likumprojekts **Grozījumi Veterinārmedicīnas likumā** *(696/Lp13)*<br>(3. lasījums) (1 priekšlikums)<br>(Dok. Nr. 3131)Balsojums: par 87, pret 0, atturas 0 **Likums**<br>Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisija (Referents: Janīna Kursīte | |
| | 23. | 3. Likumprojekts **Grozījumi Būvniecības likumā** *(626/Lp13)*<br>(3. lasījums) (Nav priekšlikumu)<br>(Dok. Nr. 3136)Balsojums: par 87, pret 0, atturas 0 **Likums**<br>Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisija (Referents: Sandis Riekstiņš) | |
| | 24. | 4. Likumprojekts **Grozījumi Alkoholisko dzērienu aprites likumā** *(658/Lp13)*<br>(3. lasījums) (10 priekšlikumi)<br>(Dok. Nr. 3154)Balsojums: par 86, pret 0, atturas 0 **Likums**<br>Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisija (Referents: Sandis Riekstiņš) | |
| | 25. | 5. Likumprojekts **Grozījumi likumā "Par tautas nobalsošanu, likumu ierosināšanu un Eiropas pilsoņu iniciatīvu"** *(472/Lp13)*<br>(3. lasījums) (11 priekšlikumi)<br>(Dok. Nr. 3167)Balsojums: par 75, pret 12, atturas 0 **Likums**<br>Juridiskā komisija (Referents: Ritvars Jansons) | |
| | 26. | 6. Likumprojekts **Par valsts aizsardzības mācību un Jaunsardzi** *(566/Lp13)* | |

| | | | |
|---|---|---|---|
| | | (3. lasījums) (29 priekšlikumi)<br>(Dok. Nr. 3187, 3187A)Balsojums: par 79, pret 0, atturas 0 **Likums**<br>Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisija (Referents: Raimonds Bergmanis)<br>↗ DKP izskatīšanas gaita | |
| | ↗ Ar sēdes norisi saistīti jautājumi | | |
| | 27. | 7. Likumprojekts **Grozījumi Enerģētikas likumā** *(746/Lp13)*<br>(2. lasījums) (4 priekšlikumi)<br>(Dok. Nr. 3127)Balsojums: par 75, pret 0, atturas 0 **Pieņemts**<br>Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisija (Referents: Artūrs Rubiks) | |
| | 28. | 8. Likumprojekts **Grozījums Priekšvēlēšanu aģitācijas likumā** *(780/Lp13)*<br>(1. lasījums)<br>(Dok. Nr. 2837, 3128, 3128A)Balsojums: par 40, pret 34, atturas 3 **Pieņemts**<br>Valsts pārvaldes un pašvaldības komisija (Referents: Inga Goldberga)<br>↗ Debates ↗ DKP izskatīšanas gaita | |
| | 29. | 9. Likumprojekts **Grozījumi Tiesībsarga likumā** *(754/Lp13)*<br>(2. lasījums) (5 priekšlikumi)<br>(Dok. Nr. 3138)Balsojums: par 78, pret 0, atturas 2 **Pieņemts**<br>Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisija (Referents: Andrejs Judins)<br>↗ DKP izskatīšanas gaita | |
| | 30. | 10. Likumprojekts **Grozījums Teritorijas attīstības plānošanas likumā** *(475/Lp13)*<br>(2. lasījums) (21 priekšlikums)<br>(Dok. Nr. 3139)Balsojums: par 82, pret 0, atturas 1 **Pieņemts**<br>Administratīvi teritoriālās reformas komisija (Referents: Ēriks Pucens) | |
| | 31. | 11. Likumprojekts Grozījumi Iekšlietu ministrijas sistēmas iestāžu un Ieslodzījuma vietu pārvaldes amatpersonu ar speciālajām dienesta pakāpēm dienesta gaitas likumā *(595/Lp13)*<br>(2. lasījums) (2 priekšlikumi)<br>(Dok. Nr. 3159)Balsojums: par 78, pret 0, atturas 0 Pieņemts<br>Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisija (Referents: Juris Rancāns) | |
| | 32. | 12. Likumprojekts **Grozījums likumā "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā"** *(585/Lp13)*<br>(1. lasījums)<br>(Dok. Nr. 2101, 3156)Balsojums: par 77, pret 2, atturas 0 **Pieņemts**<br>Valsts pārvaldes un pašvaldības komisija (Referents: Karina Sprūde) | |
| | 33. | 13. Likumprojekts **Grozījumi Diplomātu izdienas pensiju likumā** *(765/Lp13)*<br>(2. lasījums) (4 priekšlikumi)<br>(Dok. Nr. 3170)Balsojums: par 69, pret 0, atturas 0 **Pieņemts**<br>Sociālo un darba lietu komisija (Referents: Eva Mārtuža) | |
| | 34. | 14. Likumprojekts **Grozījumi likumā "Par izdienas pensijām Iekšlietu ministrijas sistēmas darbiniekiem ar speciālajām dienesta pakāpēm"** *(766/Lp13)*<br>(2. lasījums) (4 priekšlikumi)<br>(Dok. Nr. 3171)Balsojums: par 84, pret 0, atturas 0 **Pieņemts**<br>Sociālo un darba lietu komisija (Referents: Jānis Krišāns) | |
| | 35. | 15. Likumprojekts **Grozījumi Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja amatpersonu izdienas pensiju likumā** *(768/Lp13)*<br>(2. lasījums) (4 priekšlikumi)<br>(Dok. Nr. 3172)Balsojums: par 81, pret 0, atturas 0 **Pieņemts**<br>Sociālo un darba lietu komisija (Referents: Ieva Krapāne) | |
| | 36. | 16. Likumprojekts Grozījumi Valsts un pašvaldību profesionālo orķestru, koru, koncertorganizāciju, teātru un cirka mākslinieku izdienas pensiju un baleta mākslinieku | |

| | | | |
|---|---|---|---|
| | | pabalsta par radošo darbu likumā *(767/Lp13)*<br>(2. lasījums) (4 priekšlikumi)<br>(Dok. Nr. 3173)Balsojums: par 83, pret 0, atturas 0 Pieņemts<br>Sociālo un darba lietu komisija (Referents: Eva Mārtuža) | |
| | 37. | 17. Likumprojekts **Grozījumi Militārpersonu izdienas pensiju likumā** *(764/Lp13)*<br>(2. lasījums) (4 priekšlikumi)<br>(Dok. Nr. 3174)Balsojums: par 83, pret 0, atturas 0 **Pieņemts**<br>Sociālo un darba lietu komisija (Referents: Jānis Krišāns) | |
| | 38. | 18. Likumprojekts **Grozījumi Tiesnešu izdienas pensiju likumā** *(763/Lp13)*<br>(2. lasījums) (4 priekšlikumi)<br>(Dok. Nr. 3175)Balsojums: par 81, pret 0, atturas 0 **Pieņemts**<br>Sociālo un darba lietu komisija (Referents: Ieva Krapāne) | |
| | 39. | 19. Likumprojekts **Grozījumi Prokuroru izdienas pensiju likumā** *(759/Lp13)*<br>(2. lasījums) (4 priekšlikumi)<br>(Dok. Nr. 3176)Balsojums: par 84, pret 0, atturas 0 **Pieņemts**<br>Sociālo un darba lietu komisija (Referents: Ieva Krapāne) | |
| | 40. | 20. Likumprojekts Grozījumi Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta neatliekamās medicīniskās palīdzības nodrošināšanā iesaistīto darbinieku izdienas pensiju likumā *(760/Lp13)*<br>(2. lasījums) (4 priekšlikumi)<br>(Dok. Nr. 3177)Balsojums: par 85, pret 0, atturas 0 Pieņemts<br>Sociālo un darba lietu komisija (Referents: Eva Mārtuža) | |
| | 41. | 21. Likumprojekts **Grozījumi Valsts drošības iestāžu amatpersonu izdienas pensiju likumā** *(762/Lp13)*<br>(2. lasījums) (4 priekšlikumi)<br>(Dok. Nr. 3178)Balsojums: par 85, pret 0, atturas 0 **Pieņemts**<br>Sociālo un darba lietu komisija (Referents: Jānis Krišāns) | |
| | 42. | 22. Likumprojekts **Grozījumi Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likumā** *(684/Lp13)*<br>(2. lasījums) (Nav priekšlikumu)<br>(Dok. Nr. 3182)Balsojums: par 88, pret 0, atturas 0 **Pieņemts**<br>Valsts pārvaldes un pašvaldības komisija (Referents: Regīna Ločmele) | |
| | | ↗ Ar sēdes norisi saistīti jautājumi | |
| | 43. | 23. Likumprojekts **Grozījumi likumā "Par obligāto sociālo apdrošināšanu pret nelaimes gadījumiem darbā un arodslimībām"** *(769/Lp13)*<br>(2. lasījums) (Nav priekšlikumu)<br>(Dok. Nr. 3183)Balsojums: par 74, pret 0, atturas 0 **Pieņemts**<br>Sociālo un darba lietu komisija (Referents: Anda Čakša) | |
| | 44. | 24. Likumprojekts **Grozījumi likumā "Par valsts pensijām"** *(770/Lp13)*<br>(2. lasījums) (6 priekšlikumi)<br>(Dok. Nr. 3184)Balsojums: par 79, pret 1, atturas 0 **Pieņemts**<br>Sociālo un darba lietu komisija (Referents: Anda Čakša)<br>↗ DKP izskatīšanas gaita | |
| | | **VIII. Paziņojumu izskatīšana** | |
| | | **1. Par Saeimas deputātu ētikas kodeksa pārkāpumiem** | |
| | 45. | Paziņojums par 13.Saeimas deputāta Alda Gobzema Saeimas deputātu ētikas kodeksa pārkāpuma lietu<br>(Dok. Nr. 3158) Paziņojums<br>Mandātu, ētikas un iesniegumu komisija (Referents: Normunds Žunna) | |
| | | ↗ Ar sēdes norisi saistīti jautājumi | |
| | | **Sēde beigusies 03.12.2020 17:46** | |

---

* * * *